

GRAD SLATINA

**STRATEGIJA RAZVOJA GRADA SLATINE
za razdoblje 2016. – 2020.**

studeni 2016.g.

SADRŽAJ

1. TERRITORIJALNA POKRIVENOST	3
2. ANALIZA STANJA.....	4
2.1. Društvo	4
Demografski pokazatelji	4
Socijalno uključivanje i usluge socijalne skrbi	5
Društvena i zdravstvena infrastruktura.....	7
Obrazovanje	9
Predškolski odgoj.....	10
Osnovnoškolsko obrazovanje.....	10
Srednjoškolsko obrazovanje	11
Visokoškolsko obrazovanje	11
Obrazovanje odraslih.....	12
2.2. Gospodarstvo	13
Opća gospodarska kretanja.....	13
Prerađivačka industrija.....	13
Drvna industrija	14
Poljoprivreda	15
Tržiste rada	19
Zaposlenost	19
Nezaposlenost	22
Poslovno okruženje	24
Poduzetnička infrastruktura	27
Turizam i kultura.....	28
2.3. Urbano okruženje	32
Kvaliteta urbanog okoliša, izloženost ekološkim rizicima i klimatskim opasnostima	32
Zrak	32
Vode	32
Tlo	32
Zaštićena područja, prirodna baština i bioraznolikost	32
Klimatska obilježja	33
Gospodarenje otpadom	34
Primarna infrastruktura.....	34
Upravljanje vodama	34
Distribucija plina	35
Energetski sustav	36
Cestovni promet	38
Željeznički promet	39
Zračni promet	40
Vodni putovi	40
Gradski prijevoz	40
3. SWOT analiza.....	41
4. STRATEŠKI OKVIR.....	44
5. PROVEDBA.....	70
5.1. Financijski okvir	70
5.2. Institucionalni okvir	73
5.3. Strateški projekti	74
5.4. Horizontalna načela.....	75

1. TERRITORIJALNA POKRIVENOST

Grad Slatina smješten je u istočnom dijelu Virovitičko-podravske županije. Područje je prirodno omeđeno na sjeveru rijekom Dravom, a na jugu grebenima planina Papuka i Krndije. Po mnogim osobinama Slatina ima ulogu središnjeg naselja u regiji.

Grad Slatina sastoji se od naselja: Bakić, Bistrica, Donji Meljani, Golenić, Gornji Miholjac, Ivanbrijeg, Kozice, Lukavac, Markovo, Medinci, Novi Senkovac, Radosavci, Slatina, Sladojevački Lug i Sladojevci.

Slika 1. Položaj grada Slatine u Virovitičko-podravskoj županiji

Prema popisu stanovništva 2011. godine Grad Slatina imao je 13.686 stanovnika.

Grad Slatina veličinom je drugi grad u Virovitičko-podravskoj županiji, s površinom od 166,75 km² (ili 8,25% površine Županije). U strukturi ukupnih površina najviše su zastupljene oranice sa 44,53%, slijede šume sa 37,77% (62,98 km²) i vode sa 1,88%. Ukupna je površina građevinskih područja 18,35 km² ili 11,00 % površine Grada.

Okolica Slatine bogata je šumama i plodnim poljoprivrednim površinama. Slavonske šume važan su izvor drvne građe (posebno visokokvalitetni hrast). Iskorištavanje šuma, koje je počelo još sredinom 19. stoljeća, zadržalo se kao važna gospodarska grana do danas. Uz poljodjelstvo i šumarstvo, jedna je od važnijih grana gospodarstva turizam, osobito lovački turizam, ribolov, vinarstvo itd.

2. ANALIZA STANJA

2.1. Društvo

Demografski pokazatelji

Prema popisu stanovništva 2001. godine Grad Slatina imao je 14.819 stanovnika, a prema popisu 2011. godine ima 13.686 stanovnika.

Tablica 1. Broj stanovnika po naseljima u razdoblju od 2001. do 2011. godine

Naselja	Broj stanovnika 2001.	Broj stanovnika 2011.
Bakić	604	537
Bistrica	204	165
Donji Meljani	241	259
Golenić	35	22
Gornji Miholjac	307	304
Ivanbrijeg	52	30
Kozice	556	511
Lukavac	99	99
Markovo	163	131
Medinci	224	200
Novi Senkovac	366	301
Radosavci	111	99
Sladojevački Lug	106	90
Sladojevci	831	730
Slatina	10.920	10.208
UKUPNO	14.819	13.686

Izvor: Broj stanovnika po naseljima www.dzs.hr

Stanovništvo je razmješteno u 14 prigradskih naselja i u samom gradu Slatinu. U Slatinu je smješteno 75% stanovništva, a prigradsko naselje s najviše stanovnika su Sladojevci sa 5% ukupnog stanovništva; slijede Bakić (4%) i Kozice (4%). Naselja Sladojevci i Kozice, s najviše stanovnika prigradskih naselja, smještena su uz državnu cestu D2, uz državnu cestu D34 protežu se naselja Medinci i Novi Senkovac, a uz županijsku cestu 4025 naselja Bakić i Gornji Miholjac. Ostala prigradska naselja nalaze se u dijelovima udaljenijim od glavnih prometnica pa su slabije naseljena.

Prema podacima popisa stanovništva 2001. godine gustoća stanovništva iznosila je 89 st./km², a prema izračunima na temelju popisa stanovništva 2011. godine vidljiv je pad gustoće stanovništva na 82 st./km².

Prema podacima DZS-a, prirodni prirast u razdoblju 2011.-2014. je negativan što je rezultat većeg broja umrlih u odnosu na broj živorođenih. U 2013. godini je uočeno smanjenje negativne vrijednosti prirodnog prirasta, no od 2014. je evidentiran pad broja živorođenih te stoga ponovno povećanje negativne vrijednosti prirodnog prirasta (-48 naspram -43 u 2013. godini).

Tablica 2. Kretanje prirodnog prirasta u Gradu Slatini u razdoblju od 2011. do 2013. godine

Godina	Živorođeni	Mrtvorodeni	Umrlji	Umrla dojenčad		Prirodni prirast	Brakovi		Vitalni indeks (živorođeni na 100 umrlih)
				Ukupno	0-6 dana		Sklopljeni	Razvedeni	
2011.	120	-	170	-	-	-50	55	19	70,6
2012.	114	1	179	-	-	-65	61	14	63,7
2013.	123	-	166	1	1	-43	69	22	74,1
2014.	112	2	160	-	-	-48	56	22	70,0

Izvor: DZS, www.dzs.hr

Stanovništvo Slatine posljednjih desetak godina stari. Većina je stanovnika prema popisu 2011. godine stara između 45 i 59 godina (3228 stanovnika), a prema popisu 2001. godine najveći udio stanovništva bio je u dobi između 35 i 49 godina. Tijekom 2011. i 2001. godine u ukupnom je broju stanovnika 48% muškaraca i 52% žena.

Prema nacionalnoj strukturi stanovnika većinu čine Hrvati (88,35%), zatim Srbi (9,16%), Albanci (0,34%), Mađari (0,20%) te u neznatnom broju ostale nacionalne manjine.

Tablica 3. Razvojni problemi i potrebe u vezi sa stanovništvom

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> Veći broj umrlih od živorođenih 5% visokoobrazovanih Odlazak u veća urbana središta 	<ul style="list-style-type: none"> Potaknuti pozitivne demografske trendove Potaknuti daljnje obrazovanje Unaprijediti uvjete za život i rad mlađih ljudi

Socijalno uključivanje i usluge socijalne skrbi

Prema podacima Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje na području Grada Slatine 2015. godine evidentirano je 4778 radno sposobnih osoba.

U strukturi evidentiranih nezaposlenih osoba prema razini zanimanja najveći udio u 2015. godini imaju osobe sa završenom trogodišnjom srednjom školom i školom za KV i VKV radnike (695 osoba ili 38,2%) i osobe sa završenom četverogodišnjom srednjom školom (417 osoba ili 22,9%). Porastao je dio osoba sa završenim fakultetom i magisterijem – 2001. godine 41 osoba, a prema posljednjem popisu 56 (izvor: HZZ). Dugotrajna nezaposlenost izraženija je u kategoriji starijih radnika i žena (2015. godine prosječno je mjesечно evidentirano 937 nezaposlenih žena ili 53,9% ukupno nezaposlenih). Na kraju 2015. godine u evidenciji je bilo 755 osoba (47,2%) koje su na zaposlenje čekale kraće od jedne godine. Dugotrajno nezaposlenih osoba tj. osoba koje čekaju na posao duže od godinu dana bilo je 836 ili 52,8%.

Podaci o pružateljima usluga socijalne skrbi

Na području Grada Slatine djeluju dvije ustanove socijalne skrbi – Centar za socijalnu skrb Slatina (CZSS) i Dom za starije i nemoćne „Zdenka“ Slatina, dvije udruge (Udruga osoba s invaliditetom Slatina i Gradsko društvo Crvenog križa Slatina), udomeiteljske obitelji koje imaju dozvole za rad CZSS-a Slatina. Socijalne usluge pružaju i Grad Slatina i udruge civilnog društva (Društvo naša djeca, Udruga

Pro vita 4 plus, Lions klub Slatina, umirovljeničke udruge, župni Caritas, Udruženje klubova lječenih alkoholičara).

Centar za socijalnu skrb Slatina osnovan je za područje gradova Slatine i Orahovice te općina Čađavica, Mikleuš, Nova Bukovica, Sopje, Voćin, Crnac, Čačinci i Zdenci. Centar ima 21 zaposlenika. Broj zaposlenih nije u skladu s potrebama i pravilnim funkcioniranjem Centra i nedostaje 5-6 stručnih suradnika: socijalnih radnika, pravnik, psiholog, socijalni pedagog. Tijekom 2014. godine u CZSS-u je pomoć zatražilo blizu 7000 punoljetnih građana te djeca i maloljetnici. Prostor za rad ne odgovara potrebama službe, nedostatan je kvadraturom, brojem ureda i drugih prostora za rad, ne ispunjava minimalne standarde za rad zbog čega se poslovi obavljaju otežano kako za zaposlenike, tako i za korisnike. Centar se nalazi na katu, pa je nedostupan za rad sa stariim, nemoćnim, bolesnim osobama i osobama s invaliditetom, no u tu svrhu koristi prostor Centra nevladinih udruga u Slatini koji je pristupačan i bez arhitektonskih barijera.

Na području djelovanja Centra za socijalnu skrb Slatina ima 375 korisnika zajamčene minimalne naknade, 307 korisnika doplatke za pomoć i njegu i 95 korisnika osobne invalidnine¹.

U 2014. i 2015. godini Centar je sudjelovao u provedbi dvaju projekata pomoći u kući s Udrugom osoba s invaliditetom Slatina i s Gradskim društvom Crvenog križa Slatina. Pružena je pomoć u kući za oko 250 korisnika čime je bitno poboljšana kvaliteta njihovog života u zajednici.

Dom za starije i nemoćne osobe „Zdenka“ je javna ustanova osnovana 2005. godine privatnom inicijativom s kapacitetom zbrinjavanja kroz uslugu smještaja 50 osoba, ali postoji potreba za dodatnim kapacitetima. U Domu se provode brojne radne i terapijske aktivnosti kako bi svakodnevni život korisnika bio sadržajniji.

Socijalne usluge pružaju Gradsko društvo Crvenog križa Slatina i Udruga osoba s invaliditetom Slatina, koje u suradnji i partnerstvu sa CZSS-om pružaju usluge pomoći u kući i putem projekata EU-a. Na području nadležnosti CZSS-a djeluje 60 udomiteljskih obitelji, 21 za djecu i 39 za odrasle osobe. Od navedenog broja udomiteljskih obitelji 41 se nalazi na slatinskom području – 18 za djecu i 23 za odrasle osobe. Trenutačno je kod udomitelja smješteno 96 korisnika.

Gradsko društvo Crvenog križa Slatina zapošljava 4 stalna djelatnika i desetak povremenih putem javnih radova što je nedovoljno u odnosu na potrebe. Od preseljenja u Centar nevladinih udruga 2004. godine radni su se uvjeti znatno poboljšali. Smještajni su kapaciteti (privremene spavaonice) za 25 osoba. Najvažnije su djelatnosti briga o zdravlju i socijalnoj podršci zajednice, zdravstvene aktivnosti, rad s mlađeži i priprema i odgovor na katastrofe i krizne situacije.

Udruga osoba s invaliditetom Slatina od 1987. djeluje na području Grada Slatine te općina Voćin, Mikleuš, Nova Bukovica, Sopje i Čađavica, a od 2006. godine pruža socijalne usluge u zajednici. Udruga godišnje zapošljava 60-90 osoba na pružanju socijalnih usluga i skrbi o 296 osoba. Oblik je dobrovoljnog okupljanja i organiziranja aktivnosti osoba s invaliditetom radi zaštite i promicanja zajedničkih zdravstvenih, socijalnih, humanitarnih i drugih interesa i ciljeva. U partnerstvu s JLS-ima i Centrom za socijalnu skrb Slatina Udruga provodi već drugi trogodišnji program pod nazivom „POMOĆ U KUĆI – Prevencija institucionalizacije osoba s invaliditetom“ te u partnerstvu s LAGOM MARINIANIS i gradskim društvom Crvenog križa Slatina, Udruga osoba s invaliditetom provodi europski projekt „Pomoć ‘nevidljivim’ građanima. Projekti „POMOĆ U KUĆI – Prevencija institucionalizacije osoba s invaliditetom“ i „Pomoć ‘nevidljivim’ građanima“ zamišljeni su kao oblik pružanja izvaninstitucionalne socijalne usluge radi što neovisnijeg življenja osoba s invaliditetom te povećanja njihove socijalne uključenosti u život zajednice te prevencije i odgode institucionalizacije. Uz finansijsku potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta u partnerstvu sa školama u VPŽ-u Udruga je tri školske godine provodila projekt „Pomoćnik u nastavi“ za 48 učenika s teškoćama (u

¹ Izvor: Centar za socijalnu skrb

razvoju). Udruga također pruža usluge prijevoza prilagođenim vozilom osobama u kolicima i teško pokretnim osobama.

Stanje kriminaliteta na području Grada Slatine u razdoblju od 2010. do 2014. godine u usporedbi s razdobljem od 2005. do 2009. godine, obilježeno je povećanjem broja zabilježenih kaznenih djela (+34,6%); povećanjem postotka naknadne otkrivenosti (+2,0%) te smanjenjem postotka ukupne razriješenosti (-0,5%).

Tablica 4. Razvojni problemi i potrebe u području društvenih djelatnosti, školstva, kulture

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> Socijalna isključenost osoba s invaliditetom (nekonkurentnost na tržištu/teža zapošljivost) Prostor CZSS-a ne zadovoljava potrebe korisnika i zaposlenih Nedovoljni prostorni i ljudski kapaciteti udruga i javnih ustanova 	<ul style="list-style-type: none"> Povećati kapacitete smještaja i kvalitetu usluga kod udomitelja i domova za starije i nemoćne osobe Poboljšati uvjete života osoba s invaliditetom, djece s poteškoćama u razvoju, udomljene djece i djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi Ojačati integraciju društveno marginaliziranih društvenih skupina Nedostatni ljudski kapaciteti u sustavu socijalne skrbi Sustavno otklanjati sve prepreke i ograničenja za kretanje osoba s invaliditetom u javnim prostorima Jačati izgradnju društvene infrastrukture i stvaranje boljih uvjeta za rad udruga i javnih ustanova

Društvena i zdravstvena infrastruktura

Bolnička zdravstvena skrb

Stanovnici s područja Grada Slatine bolničku zdravstvenu skrb koriste u Općoj bolnici Virovitica, udaljenoj 30 kilometara. Građanima je na usluzi Primarna zdravstvena zaštita (PZZ) (opća/obiteljska medicina, dentalna medicina, pedijatrija, ginekologija) i Sekundarna zdravstvena zaštita (ortodoncija, urologija, fizikalna medicina i rehabilitacija, kardiologija te Zubotehnički laboratorij) i Medicinska dijagnostika (biokemijski laboratorij, radiološka dijagnostika, ultrazvuk (UZV) te Ljekarnička djelatnost. Izražen je problem odlaska stručnog medicinskog osoblja iz zdravstvenih ustanova u veća urbana središta.

Izvanbolnička hitna medicinska služba organizirana je u Zavodu za hitnu medicinu VPŽ-a, koji osim djelatnosti izvanbolničke hitne medicinske službe ima u okviru svojih djelatnosti i sanitetski prijevoz.

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije obavlja poslove u području svoje nadležnosti na teritoriju Grada Slatine putem *Djelatnosti za epidemiologiju i DDD, Djelatnost školske medicine te Djelatnost zaštite mentalnog zdravlja i izvanbolničkog liječenja ovisnosti*.

Poliklinika dr. Nedić prva je privatna zdravstvena ustanova u VPŽ-u. Radi od 1999. godine i registrirana je za specijalističku djelatnost interne medicine i ginekologije te ima 7 stalno zaposlenih djelatnika.

Od javnih zdravstvenih ustanova najznačajniji je Dom zdravlja Slatina koji djeluje kao ispostava Doma zdravlja Virovitičko podravske županije. Dom zdravlja pruža usluge primarne zdravstvene zaštite (obiteljska/opća medicina, stomatološka zdravstvena zaštita, hitna medicinska pomoć i dr.). U 2016. godini je završena prva faza obnove slatinskog Doma zdravlja u sklopu koje je uveden novi sustav centralnog grijanja i stolarija. Vrijednost radova je 1.850.000,00 kuna, a zajednički su ih finansirali Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, Grad Slatina i Virovitičko-podravska županija. U drugoj fazi se planira nastavak radova s naglaskom na saniranje krovišta i fasade. Također, očekuje se i osnivanje centra za prevenciju kardiovaskularnih bolesti, za što je uspostavljena prekogranična suradnja s partnerima iz Mađarske.

Tablica 5. Vrsta i broj jedinica zdravstvene skrbi

Vrsta jedinice	Broj jedinica
Privatna ordinacija opće medicine	7
Privatna stomatološka ordinacija	6
Privatna ljekarna	2
Privatni zubotehnički laboratorij	3
Privatna praksa zdravstvene njegе u kući	2
Ukupno	20

Izvor: Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Ispostava Slatina

Osim privatnih praksi navedenih u prethodnoj tablici, postoje i ginekološka ordinacija te ordinacija medicine rada koje ne pripadaju u navedenu podjelu u tablici.

Vatrogasna zajednica Grada Slatine

Na području Grada Slatine djeluju Javna vatrogasna postrojba grada Slatine i sedam dobrovoljnih vatrogasnih društava (DVD Bakić, DVD Donji Meljani, DVD Golenić, DVD Kozice, DVD Sladojevački Lug, DVD Sladojevci i DVD Slatina). Dobrovoljne vatrogasne postrojbe imaju po 10 operativnih vatrogasaca. Javna vatrogasna postrojba grada Slatine i dobrovoljna vatrogasna društva na području Grada Slatine koriste vatrogasne domove i spremišta odnosno garaže za vatrogasna vozila i opremu zadovoljavajuće veličine, no treba ih obnoviti i adaptirati.

Sportske aktivnosti

U Gradu Slatini i prigradskim naseljima djeluje 28 sportskih udruga udruženih u Zajednicu sportskih udruga. Zajednica obuhvaća gotovo sve grane sporta i ima oko 1700 registriranih sportaša i članova klubova te znatan broj rekreativaca koji se okupljaju oko sportskih udruga. U gradu rade i djeluju: NK Slatina, RK Slatina, ŽRK Slatina, MNK Slatina, Hrvatski klub Slatina, Taekwon doo klub Slatina, Kuglački klub Slatina, Ženski odbojkaški klub Slatina, Šahovski klub Slatina, Teniski klub Slatina, Boćarski klub Bulin, Športsko ribolovna udruga Klen, Planinarsko društvo Točak, Športsko ribolovna udruga Smuđ, Atletski klub Slatina, Skijaški klub Slatina, Ženski kuglački klub Slatina, Rukometna škola djevojčica Slatina, Stolnoteniski klub Slatina.

Sportski su sadržaji zadovoljavajući, no potrebno je jačati kontinuitet održavanja sportskih događaja radi jačanja zajedništva i okupljanja mladih. Potencijali za razvoj sportskog turizma na području Grada Slatine slabo su iskorišteni jer uz nedostatak sportske infrastrukture (nedostaju polivalentna sportska dvorana, atletska staza, kuglana, kvalitetna vučnica na skijalištu Tominac i dr.) te nezadovoljavajuće stanje nogometnih igrališta i pratećih objekata u prigradskim naseljima, kronično nedostaju

smještajni kapaciteti. Izgrađen je novi nogometni stadion koji pruža kvalitetne uvjete rada nogometnom klubu Slatina i školi nogometa Slatina (pohađa ju oko 150 djece i mlađih).

Gradska knjižnica i čitaonica Slatina kulturno je i informacijsko središte Grada. Knjižnica je suočena s nedostatkom prostora za održavanje književnih susreta za djecu i odrasle. Za izložbu knjižnog fonda poznatog Slatinčanina Viktora Žmegača povezivanjem knjižnice i „Galerije“ Zavičajnog muzeja omogućilo bi se održavanje književnih susreta za djecu i odrasle. Dvorana bi sadržavala i zaštićeni prostor s knjigama Viktora Žmegača.

Knjižnica posjeduje deset računala, jedno od njih i program za slike i slabovidne osobe te ostalu informatičku opremu potrebnu za rad. Knjižnica ima zaposlene dvije stručne knjižnične djelatnice i jednu djelatnicu za opće poslove. Stanovnici udaljenijih mjesta u znatno su nepovoljnijem položaju, slično kao i učenici područnih škola koji nemaju knjižnice ili su te knjižnice vrlo oskudno opremljene.

Udruge građana

Na području Grada Slatine djeluje 60-ak udruga građana, čije programe i projekte Grad Slatina podržava pružanjem finansijske i stručne pomoći. Udruge su suočene s nedostatkom vlastitog prostora za rad. Omogućeno je korištenje zajedničkog prostora svim udrugama na području Grada Slatine u Centru nevladinih udruga. Centar ima oko 500 m² i prilagođen je kretanju osoba s invaliditetom. Prostor u Centru trenutačno koristi 20-ak udruga građana humanitarno-socijalnog, zdravstvenog, kulturnog i drugog društvenog karaktera za svoj rad i programske aktivnosti. Mladi se okupljaju unutar Udruge za mlade, u prostorima POU-a i Crvenog križa. Udruge ostvaruju dobru i sustavnu suradnju s gradskom upravom.

Tablica 6. Razvojni problemi i potrebe u području zdravstva, sporta i udruga

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none">Odlazak stručnog medicinskog osoblja u druge gradoveLoše stanje nogometnih igrališta i pratećih objekata u prigradskim naseljimaNedostatak smještajnih kapaciteta (u svrhu razvoja sporta i turizma)Loše stanje spremišta i domova vatrogasnih društavaNedostatan radni prostor Gradske knjižnice i čitaonice Slatina	<ul style="list-style-type: none">Poticati mјere za zadržavanje stručnog medicinskog osobljaObnoviti i opremiti potrebne prostore i infrastrukturu za bavljenje sportom građanaAdaptirati spremišta i domove dobrovoljnih vatrogasnih društavaProširiti KnjižnicuUrediti „Galeriju“ Zavičajnog muzeja u svrhu održavanja književnih susreta i rad udruga

Obrazovanje

Grad Slatina ima dvije osnovne (OŠ Eugena Kumičića, OŠ Josipa Kozarca Slatina), dvije srednje (Srednja škola Marka Marulića Slatina, Industrijsko-obrtnička škola Slatina) škole, čiji je osnivač VPŽ, Pučko otvoreno učilište Slatina te osnovnu glazbenu školu (Osnovna glazbena škola Slatina s područnim odjelom u Orahovici) čiji je osnivač Grad Slatina.

Predškolski odgoj

Organizirani oblik predškolskog odgoja i obrazovanja na području Grada Slatine provodi se u dva dječja vrtića koji svojim kapacitetima pokrivaju potrebe cijelog grada i mogu primiti svu zainteresiranu djecu. Grad Slatina osnivač je Dječjeg vrtića „Zeko“ Slatina u sklopu kojeg djeluju i jaslice kao zaseban objekt. Djelatnost dječjeg vrtića provodi se u dva programa, 10- satni primarni program (185 djece 2014./2015.) i program predškole (100 djece 2014./2015.) te kroz 8 kraćih programa (Informatička igraonica, Sportska igraonica, Škola stolnog tenisa, Ritmička igraonica, Strani jezik – engleski, Program ekološkog odgoja, Program vjerskog odgoja). Vrtić zapošljava 32 djelatnika (21 odgojnoobrazovnog radnika i stručnjaka suradnika i 11 zaposlenih u administrativno-finansijskoj i tehničkoj službi).

Dječji vrtić „Suncokret“ osnovan je 2007. godine kao jedini privatni dječji vrtić na području VPŽ. Posluje u opremljenom i uređenom prostoru površine 400 m² i ima kapacitet dvije odgojne skupine djece u dobi od 3 do 7 godina. U pedagoškoj godini 2014./2015. bilo je upisano 25 djece. Po svom programu je eko-etno vrtić u kojem se provode suvremene metode odgoja i rada s djecom (svijest prema zaštiti okoliša i očuvanju narodne tradicije i baštine). U vrtiću su zaposlena 2 odgojitelja.

Osnovnoškolsko obrazovanje

Godine 2015. dvije osnovne škole u Slatini pohađalo je 1.189 djece ili 339 djece manje nego 2008. godine. OŠ Josipa Kozarca u svom sastavu ima matičnu osmorazrednu školu i četiri četverorazredne područne škole – u prigradskim naseljima Donjem Meljanima, Kozicama, Novom Senkovcu i Sladojevcima.

OŠ Eugena Kumičića u Slatini u sastavu ima matičnu osmorazrednu školu i pet područnih četverorazrednih škola – u prigradskom naseljima Bakiću, Gornjem Miholjcu, Josipovu te Novakima i Vaškoj na području općine Sopje. OŠ Eugena Kumičića dobila je nove prostore putem projekata nominiranih na IPA CBC HU/HR. Osnovna zapreka za rad škola samo u jutarnjoj smjeni su nedovoljni prostorni uvjeti. Idejni projekt dogradnje 4 nove učionice pripremljen je za neki od dolazećih natječaja za fondove EU-a.

Tablica 7. Broj djece upisan u osnovne škole u Gradu Slatini u razdoblju od 2008. do 2015. godine

	DOB (godine)	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
O.Š. Eugena Kumičića	7-14	760	719	685	643	629	612	601	598
O.Š. Josipa Kozarca	7-14	768	740	711	702	673	639	618	591

Izvor: Grad Slatina, 2016.

Glazbenu školu u školskoj godini 2014./2015. pohađa 216 učenika ili 35% učenika više nego školske godine 2008./2009.

Osnovna glazbena škola Slatina počela je raditi 1994. godine, a zbog nedovoljnog prostora donesena je u srpnju 2014. godine odluka o premještaju Osnovne glazbene škole na novu lokaciju, no zgrada zahtijeva temeljnu rekonstrukciju. Glazbena škola je pozitivan primjer dobrog poslovanja i dobre suradnje s Gradom.

Škola ima dozvolu za izvođenje nastave na jedanaest instrumenata: klavir, gitara, tambura, harmonika, violina, flauta, klarinet, saksofon, truba, tuba i trombon. Učenici mlađe dobi prije upisa u

prvi razred glazbene škole imaju mogućnost pohađati predškolsku glazbenu grupu. U Osnovnoj glazbenoj školi Slatina zaposleno je 26 djelatnika, 23 učitelja te 2 administrativna djelatnika i 1 spremaćica. Do 2020. godine planira se otvoriti Srednja glazbena škola (ishođena je tehnička dokumentacija).

Srednjoškolsko obrazovanje

Srednju školu u Slatini 2015. godine pohađa ukupno 923 djece ili 85 djece manje nego 2009. godine.

Srednja škola Marka Marulića Slatina jedina je srednjoškolska ustanova na slatinskom području sa četverogodišnjim programima. Osim opće gimnazije, u toj ustanovi školju se budući ekonomisti, elektrotehničari, poljoprivredni tehničari i agroturistički tehničari.

Industrijsko-obrtnička škola Slatina smještena je u adaptiranom i dograđenom prostoru bivše vojarne u Slatini. Djelatnosti je škole izvođenje nastavnog plana i programa u trogodišnjem trajanju za stjecanje srednje stručne spreme u području ekonomije, trgovine i poslovne administracije, turizma i ugostiteljstva, strojarstva, brodogradnje i metalurgije, šumarstva, prerade i obrade drva, tekstila i kože, osobnih usluga, usluga zaštite i drugih usluga, poljoprivrede, prehrane i veterine, elektrotehnike i računalstva. Škola nema dovoljno prostora za redovito održavanje praktične nastave, pa koristi radionice za obrtnička zanimanja u sklopu Srednje škole Marka Marulića Slatina, što objektivno otežava, kako učenicima tako i nastavnicima, redovno i kvalitetno obrazovanje. Škola radi na dvije lokacije, u dvije smjene, u ukupno 19 razrednih odjela. Manjak je zanimanja za proizvodne obrazovne programe u srednjim školama i nema mogućnosti obavljanja prakse za učenike strukovnih srednjoškolskih programa.

Tablica 8. Broj učenika srednjih škola na području Grada Slatine u razdoblju od 2009. do 2015. godine

	DOB (godine)	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
S. Š. Marka Marulića	15-18	576	587	594	636	621	605	608
Industrijsko-obrtnička škola Slatina	15-18	432	411	380	402	375	344	315

Izvor: Grad Slatina, 2016.

Visokoškolsko obrazovanje

U 2014./2015. godini je s područja Grada Slatine uspješno diplomiralo 97 studenata ili 1 više nego u akademskoj godini 2013./2014. godine. Najveći broj studenata, njih 70% završava upisane visokoškolske programe redovno. S obzirom na vrstu studija, prevladava broj studenata koji završavaju sveučilišne studije (65%), dok su na drugom mjestu studenti koji su diplomirali na nekoj od visokih škola (16,50%).

U odnosu na poslijediplomsko obrazovanje, s područja Grada Slatine su u 2014./2015. godini tri osobe stekle titulu magistra znanosti, dok nije ostvarena niti jedna titula doktora znanosti.

Grad Slatina subvencijama podupire visoko obrazovanje studenata s prebivalištem u Gradu Slatini, u deficitarnim strukama i zanimanjima za koje postoje potrebe na lokalnom tržištu rada. Stipendije se dodjeljuju u mjesečnom iznosu od 700,00 kuna.

Tablica 9. Broj diplomiranih studenata s prebivalištem u Gradu Slatini prema skupinama visokih učilišta i načinu studiranja u akademskim godinama 2013./2014. i 2014./2015.

	Ukupno		Visoke škole		Veleučilišta		Fakulteti				Umjetničke akademije	
	Svega	Redoviti	Svega	Redoviti	Svega	Redoviti	Stručni studij		Sveučilišni studij		Svega	Redoviti
							Svega	Redoviti	Svega	Redoviti		
2013./2014.	96	82	6	3	8	6	7	4	75	69	0	0
2014./2015.	97	68	16	9	8	6	9	3	63	49	1	1

Izvor: DZS, 2015.

Obrazovanje odraslih

Pučko otvoreno učilište Slatina organizirano se bavi obrazovanjem odraslih i primarnom kulturom. Osim verificiranih programa stjecanja osnovnoškolskog obrazovanja, srednjoškolskog obrazovanja, prekvalifikacija, osposobljavanja i usavršavanja, POU Slatina organizira i provodi seminare za stjecanje različitih socijalnih vještina i umijeća i poduzetničkih znanja. POU u Slatini koristi vlastiti prostor te prostor svojih partnera (srodne i slične ustanove) s kojima organizira različite oblike obrazovanja. Obrazovne i kulturne programe ostvaruju manji tim stalno zaposlenih (6) te mnogobrojni vanjski suradnici iz Slatine te vanjski suradnici iz cijele Županije.

POU Slatina ima 61 verificirani program i raspolaže s 3 učionička prostora dovoljna za redovan rad. Informatička učionica opremljena je s 10 novih računala nabavljenih preko projekta EU-a „SLATINA – Osnaživanje odraslih osoba na tržištu rada“ (IPA IV – Razvoj ljudskih potencijala, grant shema – „Jačanje kapaciteta ustanova za obrazovanje odraslih“).

Tablica 10. Razvojni problemi i potrebe u području obrazovanja

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatak učionica OŠ Josipa Kozarca • Nedostatak raspoloživog prostora za održavanje nastave Osnovne glazbene škole Slatina • Nedostatak prostora za održavanje praktične nastave (Industrijsko-obrtnička škola Slatina) • Neusklađenosti tržišta rada i obrazovnog sustava 	<ul style="list-style-type: none"> • Povećati kapacitete OŠ Josipa Kozarca • Temeljna rekonstrukcija novog prostora Osnovne glazbene škole Slatina • Omogućiti rad školama u jutarnjoj smjeni • Ojačati komunikaciju i suradnju poduzetnika i obrazovnih institucija

2.2. Gospodarstvo

Opća gospodarska kretanja

Vrijednost indeksa razvijenosti Grada Slatine iznosi 70,48% što ga s obzirom na stupanj razvijenosti svrstava u II. skupinu jedinica lokalne samouprave. U odnosu na prosječnu vrijednost osnovnih pokazatelja za županiju, Slatina ima povoljniju obrazovnu strukturu stanovništva i veći prosječni dohodak po glavi stanovnika, ali i višu prosječnu stopu nezaposlenosti i manji prosječni izvorni prihod po glavi stanovnika.

Tablica 11. Vrijednost osnovnih pokazatelja i indeksa razvijenosti gradova Virovitičko-podravske županije

	Vrijednosti osnovnih pokazatelja					Indeks razvijenosti 2013. (%)
	Prosječni dohodak per capita	Prosječni izvorni prihodi per capita	Prosječna stopa nezaposlenosti	Kretanje stanovništva	% obrazovanog stanovništva 16-65 godina	
	2010. – 2012.	2010. – 2012.	2010. – 2012.	2010. – 2001.	2011.	
Slatina	21.203	1.316	27,10%	93,6	72,47%	70,48
Virovitica	24.829	1.831	18,1%	95,0	76,95	86,22
Orahovica	26.537	1.784	19,8	97,0	75,68	86,75
Virovitičko-podravska županija	19.600	1.599	25,90%	92,2	63,31%	5,56
Republika Hrvatska	28.759	2.969	16,00%	99,4	77,74%	100,00

Izvor: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, 2013.

Prerađivačka industrija

Prerađivačka industrija obuhvaća 18,37% ukupnog broja poduzetnika registriranih na području Grada Slatine i zapošljava 50,55% ukupnog broja zaposlenih kod poduzetnika što je čini glavnim izvorom radnih mjeseta na području Grada. Od 2013. godine smanjuju se gubici prerađivačke industrije, a to se nastavilo u 2014. i 2015. godini. U 2015. godini poduzetnici iz sektora prerađivačke industrije Grada Slatine ostvarili su neto dobit od 13,7 milijuna kuna što u odnosu na 2014. godinu predstavlja povećanje od 46%. Niska produktivnost rada uzrok je nižih prosječnih mjesečnih plaća u sektoru prerađivačke industrije Grada Slatine u odnosu na državni i županijski prosjek (-36,6%, odnosno -6,4%). Jačanje razvoja prerađivačke industrije i produktivnosti rada zahtijeva ulaganja u suvremenu tehnologiju i učinkovite ljudske resurse.

Razvoj prerađivačke industrije Grada Slatine temelji se na bogatstvu i rasprostranjenosti prirodnih resursa među kojima prevladavaju šume, poljoprivredno zemljишte te nalazišta geotermalnih izvora i mineralnih sirovina (npr. kvarerni pjesak, glina, vapnenac, šljunak itd.).

Tvrtka INA d.d. Zagreb vršila je na širem području Grada Slatine istražna bušenja tijekom 60-80-ih godina prošloga stoljeća, s ciljem utvrđivanja zaliha nafte i prirodnog plina. Rezultat provedenih aktivnosti- na više od desetak bušotina, pronađene su velike zalihe geotermalne vode.

Prema službenim informacijama, na području grada Slatine nalaze se izvori tople vode visoke energetske učinkovitosti, na dubini 3.000 – 5.000 metara, s temperaturnim rasponom od 130-191 C, što Slatini otvara posve novu razvojnu perspektivu.

Grad Slatina ima ukupnu površinu šuma od 5.769,91 ha, od čega je 94,78% u državnom, 0,24% u privatnom, a 4,98% u nepoznatom vlasništvu. Šume su u ukupnoj površini Grada zastupljene sa 37,77%. U strukturi šumskog zemljišta prevladava obraslo šumsko zemljište (96,89%), a ostatak se odnosi na neobraslo (2%) i neplodno šumsko zemljište (1,11%). Oko 99% šuma u ukupnoj površini obraslog šumskog zemljišta pogodno je za gospodarsku namjenu. U strukturi šuma prevladavaju šumske zajednice bukve, hrasta kitnjaka i jele koje predstavljaju kvalitetnu sirovину za proizvodnju proizvoda od drveta. Kvalitetan šumski fond nedovoljno je iskorišten za razvoj djelatnosti vezanih za preradu drva. Gospodarske vrijednosti šuma nedovoljno su iskorištene, a sustav upravljanja šumama nije usmjeren prema punom korištenju njihovih gospodarskih i ekoloških vrijednosti. Razlog je otežanog upravljanja šumama vlasnička struktura (oko 95% šuma u državnom je vlasništvu) odnosno centraliziran sustav upravljanja šumama. Trenutne zakonske odredbe nisu dovoljno motivirajuće za korištenje šumske mase za proizvodnju električne i toplinske nenergije u kogeneracijskim postrojenjima te drugim oblicima obnovljivih izvora energije što je posljedica izvoza u susjedne zemlje (npr. u Mađarsku). Na području Grada Slatine dvije energane čiji je input šumska bio-masa, te dvije čiji je input silažni kukuruz ishodile su građevinske dozvole. Tijekom 2016. godine sa probnom proizvodnjom je počela jedna energana, a za ostale se početak proizvodnje očekuje tijekom 2016. i 2018. godine. U samim energanama kao i konzumentima topline očekuje se otvaranje stotinjak novih radnih mjesta.

Drvna industrija

Na području Grada Slatine postoje dovoljne količine drvne sirovine za potrebe industrijske prerade. Trenutno postoji jedan poslovni subjekt koji se u manjem opsegu bavi proizvodnjom finalnih proizvoda od drva. Ostali poslovni subjekti iz sektora drvne industrije bave se polufinalnom proizvodnjom piljenja građe. Nekoliko većih poslovnih subjekata raspolaže suvremenom opremom za piljenje i sušenje drvne građe, a u manjim subjektima postoji potreba za modernizacijom opreme. Najveći poslovni subjekti iz sektora drvne industrije na području Grada su poduzeće Drvo trgovina sa preko 100 zaposlenih i Slavonski hrast d.o.o. koje zapošljava 42 osobe kontinuirano unaprjeđuje poslovanje i tehnološku opremljenost dodatnim ulaganjima. Šest najznačajnijih poslovnih subjekata iz područja drvne industrije zapošljivali su u 2015. godini oko 10% zaposlenih u svim poslovnim subjektima na području Grada te ostvarili godišnji promet od približno 57 milijuna kuna.

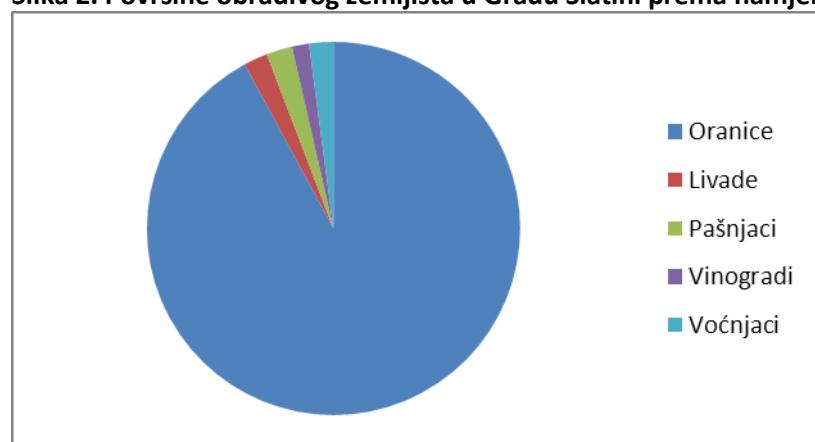
Godine 2011. počeo je raditi drvni klaster Viridis, koji okuplja drvne proizvođače iz Virovitičko-podravske županije s ciljem njihova umrežavanja, razmjene informacija i iskustava, zajedničkog nastupa na tržištima i jačanja konkurentnosti drvne industrije. Na području Virovitičko-podravske županije i Grada Slatine nema nijednog drugog udruženja drvnih proizvođača pa bi postojeći drvni klaster trebalo ojačati i na taj način osigurati suradnju i umreženost proizvođača drvnih proizvoda s područja Grada.

Tablica 12. Razvojni problemi i potrebe u području prerađivačke i drvne industrije

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> Nedovoljna istraženost nalazišta mineralnih sirovina, ruda i termalnih izvora Smanjenje i degradacija šumskih površina Nedovoljna iskorištenost gospodarskih funkcija šuma Smanjenje udjela šumarstva i drvne industrije u ukupnoj gospodarskoj strukturi Grada (pad produktivnosti, tehnološka zastarjelost, smanjenje broja zaposlenih, negativni rezultati poslovanja) Nedovoljna povezanost i suradnja proizvođača iz prerađivačke industrije i primarnog sektora 	<ul style="list-style-type: none"> Unaprijediti očuvanje i zaštitu šuma Povećati iskorištenost gospodarskih vrijednosti šuma i oblikovati i provoditi učinkovito upravljanje šumama Unaprijediti sustav administrativne i poslovne podrške restrukturiranju drvne i prerađivačke industrije Poticati istraživanja kapaciteta i mogućnosti eksploatacije nalazišta rudnih, mineralnih sirovina i termalnih izvora Jačati suradnju i umrežavanje proizvođača iz sektora prerađivačke industrije i primarnog sektora

Poljoprivreda

Površina poljoprivrednog zemljišta na području Grada Slatine iznosi 6.090,94 ha. Obrađeno je 92,04% ukupne površine poljoprivrednog zemljišta, a ostatak (7,96%) se odnosi na neobrađeno poljoprivredno zemljište (livade, pašnjaci, vinogradi i voćnjaci). Najpogodnije površine na području Grada Slatine za razvoj ratarske i stočarske proizvodnje nalaze se u nizini između Drave prema Papuku. Brdski dijelovi pogodni su za razvoj stočarstva, vinogradarstva i voćarstva.

Slika 2. Površine obradivog zemljišta u Gradu Slatini prema namjeni (ha)

Izvor: APPRRR, 2015.

Odnos površine poljoprivrednog zemljišta po stanovniku iznosi 0,54 ha što je manje od županijske vrijednosti (1,38 ha po stanovniku), a više od državne (0,30 ha po stanovniku).

Karakteristika je poljoprivrednih zemljišta na slatinskom području kiselost što umanjuje kvalitetu i prinose tradicionalnih ratarskih kultura poput pšenice i kukuruza. Trendovi u okruženju i poljoprivredni potencijali Grada Slatine su pretpostavke za pokretanje bioplinskih i kogeneracijskih postrojenja. Trenutno je pripremljena projektna dokumentacija za dva kogeneracijska i dva bioplinska postrojenja. U 2016. godini počelo je sa probnom proizvodnjom električne energije

bioplinsko postrojenje čiju sirovinu, silažni kukuruz, su osigurali poljoprivredni proizvođači sa slatinskog područja. To je i indirektni učinak na zapošljavanje i dohodak.

Na poduzetničkoj zoni Kućanica-Medici u funkciju je stavljeni Sunčana elektrana projektirane snage 500 Kw.

Na području Grada Slatine registrirano je 1.008 poljoprivrednih gospodarstava, ali nedostaju im znanja, tehnologija i direktni pristup tržištu. Stoga se proizvodi poljoprivrednih proizvođača plasiraju većinom na lokalnom tržištu bez dodane vrijednosti (npr. sortiranje, pakiranje, skladištenje). Broj registriranih poljoprivrednih gospodarstava čini oko 14% ukupnog broja poljoprivrednih gospodarstava registriranih na području Virovitičko-podravske županije. U ukupnom broju poljoprivrednih gospodarstava na području Grada Slatine prevladavaju poljoprivrednici koji obrađuju oranice (66,57%), voćnjake (11,11%) i livade (10,42%). Visok stupanj suradnje uspostavljen je samo između velikih proizvođača poljoprivrednih proizvoda kao što su tvrtke Marinada i Mesoprerada. Među malim poljoprivrednim proizvođačima nije dovoljno organizirana suradnja. Suradnju lokalnih poljoprivrednih proizvođača i velikih otkupljuvača poljoprivrednih proizvoda onemogućuju niska kvaliteta proizvoda i nemogućnost garantiranja dostatnih količina.

Tablica 13. Broj poljoprivrednih gospodarstava na području Grada Slatine prema vrsti uporabe poljoprivrednog zemljišta

Vrsta uporabe	Broj poljoprivrednih gospodarstava	Udio (%)
Oranica	671	66,57%
Staklenik na oranici	29	2,88%
Livada	105	10,42%
Pašnjak	23	2,28%
Vinograd	64	6,35%
Voćnjak	112	11,11%
Mješoviti trajni nasad	2	0,20%
Ostale vrste korištenja	2	0,20%
Ukupno	1.008	100,00%

Izvor: APPRRR, 2015.

Poljoprivredna je proizvodnja ograničena usitnjenošću poljoprivrednih parcela. Korištenje i okupnjavanje poljoprivrednog zemljišta otežavaju duge procedure i visoki troškovi rješavanja vlasničkih odnosa. Prosječna je veličina posjeda poljoprivrednog gospodarstva u Virovitičko-podravskoj županiji i Gradu Slatini oko 10 ha što je iznad državnog prosjeka (oko 7 ha) i ispod prosjeka EU-a (14,3 ha). Na području Grada Slatine nema organiziranog sustava zaštite poljoprivrednih površina od prirodnih katastrofa (npr. suše, poplave). Površine navodnjavanog poljoprivrednog zemljišta iznose manje od 1% što smanjuje količinu uroda poljoprivrednih usjeva i zahtijeva dodatna ulaganja u poboljšanje sustava navodnjavanja. Kanali se ne održavaju redovno, a drenaža zemljišta je slaba što povećava rizik od šteta izazvanih poplavama. Za potrebe zaštite infrastrukture, stambenih objekata i poljoprivrednog zemljišta od poplava grade se akumulacije. Na slatinskom su području izgrađena akumulacijska jezera Slanac i Javorica, a u pripremi je izgradnja akumulacija Stublovac i Lukavac.

Voćarstvom se bave 114 poljoprivredna gospodarstva ili 11,31% ukupnog broja poljoprivrednih gospodarstava na području Grada Slatine. Voćarstvo je zastupljeno na 128,02 ha. Dominantne su

voćarske kulture šljiva (29,56%), jabuka (21,18%), orah (11,33%) i kruška (10,34%), koje su ujedno najzastupljenije voćarske kulture na području Virovitičko-podravske županije. Među povrtarskim kulturama na području Grada Slatine prevladava uzgoj krastavaca, kupusa, paprike, patlidžana, rajčice i krumpira. Od ukupno tridesetak proizvođača povrća ističe se deset većih proizvođača koji raspolažu ukupnom površinom od 50,44 ha ili u prosjeku 5,04 ha po proizvođaču. Proizvođači povrća udruženi su u Udrugu povrtara Grada Slatine, osnovanu 2013. godine radi povezivanja malih poljoprivrednika koji proizvode povrće, poboljšanja međusobne suradnje, edukacije i razmjene znanja. Od ukupnog broja obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava (OPG) na slatinskom području samo jedno raspolaže hladnjacom koja mu omogućuje cjelogodišnji plasman proizvoda na tržište. Nedostaje zajednički distributivno-logistički centar s hladnjacom i sušarom kojim bi se poboljšao plasman na tržište i omogućilo širenje na nova tržišta.

Ograničavajući su čimbenik za veću proizvodnju na slatinskom području također velike količine uvezenog voća i povrća te slabi poticaji za razvoj povrčarstva. Najznačajniji je proizvođač pasteriziranog voća i povrća na području Grada Slatine tvrtka Marinada koja ima 130 stalno zaposlenih osoba i oko 100 sezonski djelatnika. Za razliku od malih proizvođača, Marinada ima suvremenu tehnološku opremljenost. U 2014. godini tvrtka je uspostavila nov proizvodni pogon kapaciteta 15.000 tona u koji su uložena 52 milijuna kuna.

Ograničavajući čimbenici razvoja poljoprivredne proizvodnje su kvaliteta poljoprivrednih proizvoda s obzirom na standarde EU-a i nedovoljna međusobna suradnja proizvođača. Također, postojeći kapaciteti za preradu poljoprivrednih proizvoda nisu dovoljno iskorišteni (npr. silos).

Klimatski uvjeti i visok stupanj očuvanosti prirodnog okoliša čine slatinsko područje iznimno povoljnim za razvoj pčelarstva. Slatinski je kraj jedan od rijetkih u Hrvatskoj u kojima su moguće i do četiri paše godišnje. Na području Grada postoji 100 pčelara koji ukupno imaju 6000 košnica. Postoje dvije punionice meda: Agrofavorit d.o.o. Slatina s prometom od 6 400.000 kuna i 6 zaposlenih i Apicoltura d.o.o. Novi Senkovac s prometom od 2.400.000 kuna te 2 zaposlena. Veliki interes je i pčelatra iz drugih zemalja koji ih pokušavaju pčelinje paše dobiti u zakup. Kvaliteta meda sa slatinskog područja služi kao „oplemenjivač“ ili poboljšivač meda proizvedenog u susjednim zemljama.

Tablica 14. Broj grla stoke u obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima

	Govedo	Ovce	Koze	Kokoši/pilići	Raspodne krmače	Tovljenici	Ukupno
Broj grla stoke	491	742	38	37	83	266	1.657

Izvor: Hrvatska poljoprivredna savjetodavna služba, Ispostava Slatina

Od ukupnog stočnog fonda na području Grada Slatine oko 90% odnosi se na ovce, goveda i svinje. Najznačajnije poduzeće za preradu mesa je Mesoprerada d.o.o. koja prerađuje svinjsko i goveđe meso. Odlaskom Farme Senkovac d.o.o. u likvidaciju izgubljen je primarni dobavljač sirovine. Mali proizvođači ne mogu ispuniti potrebe Mesoprerade d.o.o. za sirovinama. U mesnoj industriji izražen je problem nedostatka kvalificirane radne snage. Razlog je iseljavanje stanovništva i nezainteresiranost mladih za proizvodne srednjoškolske obrazovne programe. U 2016. godini počelo je ulaganje u razvoj ovčarske proizvodnje u pogonu bivše tvrtke Frama Senkovac d.d. društvo AGRO Logistika d.o.o. planira ukupno, u vlastitu i kooperantsku proizvodnju, ulaganje vrijednosti 188.000.000,00 kn s rokom do 2020. godine.

Od ljekovitog bilja na području Slatine najviše je zastupljena kamilica (cca 100 ha). U Virovitičko-podravskoj županiji postoje veliki otkupljivači kamilice za koju postoji dovoljna potražnja i sigurnost tržišnog plasmana. Na području Grada Slatine postoji rasadnik energetskog bilja na površini od 50 ha.

U tijeku je projekt izgradnje laboratorija za proizvodnju sadnica energetskog i ostalog bilja, sa popratim rasadnikom ukupne vrijednosti 6 mil. eur-a, u kojem se planira otvoriti 70-ak novih radnih mesta

U vlasničkoj strukturi poljoprivrednih nasada dominiraju obiteljska poljoprivredna gospodarstva, a u manjoj su mjeri poljoprivredni nasadi u vlasništvu trgovачkih društava. Među njima se ističe Stari podrum d.o.o., koji posjeduje 57,68 ha nasada vinograda i 8,18 ha nasada voćnih vrsta.

Tablica 15. Poljoprivredni nasadi na području Grada Slatine u vlasništvu obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava i trgovачkih društava

	Vinogradi	Voćne vrste	Orašaste drvenaste kulture	Mješoviti trajni nasad
Ukupna površina (ha)	66,27	97,03	15,20	0,29

Izvor: Hrvatska poljoprivredna savjetodavna služba, Ispostava Slatina, 2015.

Edukacijski programi za jačanje znanja i vještina poljoprivrednih proizvođača provode se u okviru Pučkog otvorenog učilišta Slatina, te Savjetodavne službe. Dostupno je dvadesetak programa stjecanja srednje stručne spreme i prekvalifikacije za zanimanja poljoprivrednik/gospodarstvenik, programi osposobljavanja za pojedine vrste poljoprivrednih djelatnosti (pčelar, voćar, vinogradar, povrtlar i sl.) i programi usavršavanja i izobrazbe za vođenje obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava.

Osim POU-a Slatina, edukacijske programe provodi Srednja škola Marka Marulića Slatina u kojoj se pruža mogućnost nastavka školovanja za učenike koji su završili trogodišnje strukovne obrazovne programe. Jedan je od obrazovnih programa iz područja poljoprivrede edukacija za održivu uporabu pesticida.

Na području Grada Slatine postoji 16 poljoprivrednih gospodarstava registriranih za ekološku poljoprivrednu proizvodnju. Poljoprivredne površine pod ekološkom poljoprivrednom proizvodnjom zauzimaju 516,96 ha ili 6,86% ukupne poljoprivredne površine pod ekološkom proizvodnjom na području Virovitičko-podravske županije.

Tablica 16. Poljoprivredne površine u vlasništvu pravnih i fizičkih osoba

	Ratarstvo (ha)	Voćarstvo (ha)	Vinogradarstvo (ha)	Ukupno
Grad Slatina	46.588,24	241,69	69,07	46.899
VPŽ				78.114,79

Izvor: Hrvatska poljoprivredna savjetodavna služba, Ispostava Slatina

Tablica 17. Razvojni problemi i potrebe u području poljoprivrede

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> • Usitnjenošć poljoprivrednih parcela • Niski prinosi tradicionalnih ratarskih kultura (npr. pšenica, kukuruz) • Neusklađenost poljoprivredne proizvodnje s potražnjom (npr. ekološki poljoprivredni proizvodi, poljoprivredne kulture za proizvodnju energije) • Nedostatak primjene sustava zaštite 	<ul style="list-style-type: none"> • Jačati okupnjavanje poljoprivrednog zemljišta • Poticati restrukturiranje poljoprivredne proizvodnje prema uzgoju rentabilnih poljoprivrednih kultura za koje postoji dovoljna potražnja (ekološka poljoprivreda, uzgoj poljoprivrednih kultura za proizvodnju bioenergije) • Planirati i jačati ulaganja u sustave

<p>poljoprivrednog zemljišta od prirodnih katastrofa (suše, poplave)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niska konkurentnost poljoprivredne proizvodnje • Slaba međusobna povezanost poljoprivrednih proizvođača te lokalnih poljoprivrednih proizvođača i velikih otkupljivača poljoprivrednih proizvoda (npr. meso, voće, povrće) • Slab interes za bavljenje poljoprivredom i sudjelovanje u obrazovnim programima za stjecanje poljoprivrednih zanimanja 	<p>navodnjavanja, održavanje kanala i redovitu drenažu zemljišta</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oblikovati i provoditi mjere jačanja konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje (ulaganja u nove tehnologije, nova znanja) • Jačati oblike udruživanja poljoprivrednih proizvođača i razvijati suradnju s otkupljivačima poljoprivrednih proizvoda • Razvijati i provoditi poticajne mjere za bavljenje poljoprivredom i jačati interes za obrazovanje mladih za poljoprivredna zanimanja
--	---

Tržište rada

Zaposlenost

Radno sposobno stanovništvo u dobi od 15 do 64 godine u Gradu Slatini broji 4.778 osobe ili 34,9% ukupnog broja stanovnika. Stopa zaposlenosti u Gradu Slatini iznosi 68,1%. Prema procjenama Hrvatskoga zavoda za mirovinsko osiguranje, broj osoba koje dnevno migriraju iz grada radi odlaska na posao je 850.

Tablica 18. Stopa zaposlenosti u Gradu Slatini, Virovitičko-podravskoj županiji i Republici Hrvatskoj na kraju 2015. godine

Prostorna jedinica	Broj stanovnika u dobi 20-64 godine	Broj zaposlenih stanovnika u dobi 20-64 godine	Stopa zaposlenosti
Grad Slatina	4.904	3.255	66,37
Virovitičko-podravska županija	51.356	23.714	46,17
Republika Hrvatska	2.308.972	1.481.240	64,15

Izvor: HZZ, Državni zavod za statistiku, 2015.

Od ukupnog broja radno sposobnog stanovništva Grada Slatine 49,84% čine muškarci, a 50,16% žene. Na županijskoj je razini u ukupnom broju radno sposobnog stanovništva više muškaraca (50,75%) nego žena (49,25%).

Do kraja 2014. godine u Gradu Slatini bila je zaposlena 1101 osoba ili 3,7% više nego 2013. godine. To je povoljnije u odnosu na kretanja zaposlenosti na županijskoj razini gdje je u 2014. godini zaposlenost smanjena za 4,3% u odnosu na 2013. godinu. Zaposlenost u Gradu Slatini porasla je jednim dijelom zbog potrebe za radnicima na određeno radno vrijeme (94,5% novozaposlenih), a 5,45% osoba zaposleno je na neodređeno vrijeme. U strukturi novozaposlenih osoba na određeno vrijeme najviše je zaposlenih na sezonskim poslovima (43,80% ukupnog broja zaposlenih na određeno vrijeme), a njihov broj je porastao za 14,6% u odnosu na 2013. godinu. Takvi trendovi upućuju na sezonalnost zapošljavanja i zahtijevaju veće napore u smjeru otvaranja dugoročnih održivih radnih mesta kojima će se premostiti privremeno sezonsko zapošljavanje.

Prema djelatnostima, najviše zaposlenih u 2015. godini zabilježeno je u prerađivačkoj industriji (50,55%), trgovini na veliko i malo (14,53%) i poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu (12,40%). Takva

struktura odgovara strukturi zaposlenosti na razini Županije gdje prema broju zaposlenih dominira prerađivačka industrija u kojoj je zaposlena približno četvrtina ukupnog broja zaposlenih.

Prosječne mjesečne plaće u djelatnostima koje zapošljavaju najveći broj radne snage niže su u odnosu na prosječne mjesečne plaće na gradskoj, županijskoj i državnoj razini. Prosječne mjesečne plaće u prerađivačkoj industriji su u 2015. godini porasle za 1,6% u odnosu na 2014. godinu, ali su za 3,9% manje od prosječne plaće grada Slatine, za 36,6% manje od prosječne plaće zaposlenih u prerađivačkoj industriji u Republici Hrvatskoj i za 6,4% manje od prosjeka plaće u prerađivačkoj industriji u Virovitičko podravskoj županiji.

Djelatnost trgovine na veliko i malo druga je po broju zaposlenih u Gradu Slatini, uz blagi trend rasta zaposlenosti (0,2% 2015./2014.) i povećanje plaća u odnosu na prosjek plaća grada (2,2%, 2015./2014.). Unatoč pozitivnim kretanjima, prosječne plaće u djelatnosti trgovine i dalje su niže u odnosu na županijski i državni prosjek (za 4,5%, odnosno 28%). Iznadprosječne plaće u odnosu na prosječne plaće grada ostvaruju se u djelatnostima opskrbe vodom i uklanjanja otpadnih voda (+26,1%), stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima (+15,4%) i poslovanju nekretninama (+14,9%). Najniže plaće, 56,7% niže u odnosu na prosječne plaće grada, ostvaruju se u uslužnim djelatnostima.

Tablica 19. Broj zaposlenih i prosječne mjesečne neto plaće poduzetnika obveznika poreza na dobit Grada Slatine po područjima djelatnosti u 2015. godini

Područje djelatnosti	Broj zaposlenih	Prosječna mjesečna neto plaća (u kunama)	Prosječna mjesečna neto plaća u kunama	
			Indeks 2015./2014.	Odnos prema prosjeku Grada (Grad =100,00%)
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	157	3.662	89,7	110,6
C Prerađivačka industrija	640	3.182	101,6	96,1
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	1	2.649	-	80,0
E Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda	93	4.173	99,9	126,1
F Građevinarstvo	10	3.208	158,9	96,9
G Trgovina na veliko i malo	184	3.383	100,2	102,2
H Prijevoz i skladištenje	45	2.713	92,2	82,0
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	24	2.416	121,2	73,0
J Informacije i komunikacije	7	3.106	97,8	93,9
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1	467	-	-
L Poslovanje nekretninama	1	3.802	82,3	114,9
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	43	3.819	94,5	115,4
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	7	2.526	76,3	76,3
P Obrazovanje	20	3.190	111,5	96,4
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	21	3.058	95,5	92,4
R Umjetnost, zabava i rekreacija	0	-	-	-

S	Ostale uslužne djelatnosti	12	1.434	103,3	43,3
UKUPNO:		1.266	3.309	99,1	100,00

Izvor: FINA, Analiza finansijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Slatine u 2015. godini, lipanj, 2016.

Poduzetnici obveznici poreza na dobit najveći su izvor radnih mesta i pokretačka snaga razvoja Grada. Kod poduzetnika u Republici Hrvatskoj, Virovitičko-podravskoj županiji i Gradu Slatini povećava se broj zaposlenih. U 2015. godini slatinski poduzetnici su zapošljavali 1.266 radnika ili 38,90% ukupnog broja radno sposobnog stanovništva. U 2015. godini na području Grada je poslovalo 196 poduzetnika što je za 5,77% manje nego 2014. godine, ali je broj zaposlenih kod poduzetnika porastao za 9,8% u odnosu na 2014. godinu i 4,4% u odnosu na 2013. godinu. Najviše je zaposlenih u sektoru privatnog poduzetništva (84,83% ukupno zaposlenih kod svih poduzetnika). Broj zaposlenih kod poduzetnika u Gradu Slatini raste po bržoj stopi (2015./2014., +9,8%) u odnosu na Virovitičko podravsku županiju (2015./2014., +6,48%) i Republiku Hrvatsku (2015./2014., +1,02%). S obzirom na broj zaposlenih kod poduzetnika, u odnosu na sve poduzetnike Republike Hrvatske, u 2015. godini Grad Slatina je zauzeo 82. mjesto (u odnosu na 84. mjesto u 2013. i 2014. godini). Najveći izvor radnih mesta u Slatini su poduzeća Marinada d.o.o. (202 zaposlena), Drvo-trgovina d.o.o. (102 zaposlena) i Agroduhan d.o.o. (83 zaposlena) koja su u 2015. godini zapošljavala 30,57% svih radnika zaposlenih kod poduzetnika registriranih na području Grada Slatine.

Tablica 20. Broj poduzetnika i broj zaposlenih u sektoru poduzetništva u gradu Slatini, VPŽ-u i RH u razdoblju od 2013. do 2015. Godine (bez obrta i slobodnih zanimanja)

	Broj poduzetnika			Broj zaposlenih		
	2013.	2014.	2015.	2013.	2014.	2015.
Slatina	209	208	196	1.213	1.153	1.266
VPŽ	848	874	881	6.959	6.759	7.197
RH	101.191	104.470	106.569	830.928	830.116	838.584

Izvor: FINA, Analiza finansijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Slatine u 2015. godini, lipanj, 2016.

U 2015. godini prekinut je trend većeg broja zatvorenih od broja novoosnovanih poduzeća. U 2014. godini otvoreno je 59 novih poduzeća, a zatvoreno 75 postojećih poslovnih subjekata dok je u 2015. godini otvoreno je 47 novih, a zatvoreno 42 postojeća poslovna subjekta.

U 2015. godini registrirano 258 obrta ili 6,18% manje nego u 2014. godini. Prosječan broj zaposlenih po obrtniku je 1,5. Interese obrtnika promiče, zastupa i predstavlja Udruženje obrtnika Grada Slatine, organizirano u sedam cehova.

U ukupnom broju obrta dominiraju uslužni obrti. Proizvodni obrti čine 13,95% ukupnog broja registriranih obrta u 2015. godini. U proizvodnim obrtima zaposleno je oko 50 osoba.

Tablica 21. Obrti prema vrsti djelatnosti u 2015. godini u Gradu Slatini

Vrsta djelatnosti	Broj obrta
Proizvodni obrti	36
Ugostiteljstvo	30
Frizerske usluge	16
Uslužni obrti	104
Graditeljstvo	34
Ukupno:	258

Izvor: Udruženje obrtnika Slatina, 2016.

Iz podataka Porezne uprave za 2014 i 2015 godinu koji obrađuju obrte, slobodna zanimanja i OPG-e u sustavu PDV.a razvidno je iz Porezne uprave

Dohodak od obrta i slobodnih zanimanja	2014. godina		2015. godina	
	Broj obveznika	Iznos	Broj obveznika	Iznos
Primici	400	112.082.933,13	364	120.646.051,01
Dohodak	326	14.823.312,32	302	15.674.890,59

U gradu Slatini broj obrta i slobodnih zanimanja je u opadanju, u 2015. godini broj obrta i slobodnih zanimanja se smanjio za 36 u odnosu na 2014.godinu. Iako je ovaj trend negativan, ukupni primici su rasli kao i postotak obveznika koji je ostvario dohodak u odnosu na ukupan broj obveznika. Radi usporebe, u 2014. godini 400 obveznika je imalo primitke od toga 326 ostvarilo dohodak, što je 81% od ukupnog broja, a u 2015. godini 364 obveznika je imalo primitke a 302 ostvarilo dohodak što je 83%. Iz toga možemo vidjeti da iako se broj obrta i slobodnih zanimanja smanjio ukupni broj onih koji su ostvarili dohodak se povećao za 2% kao i ukupni dohodak po pojedinom obrtu ili slobodnom zanimaju.

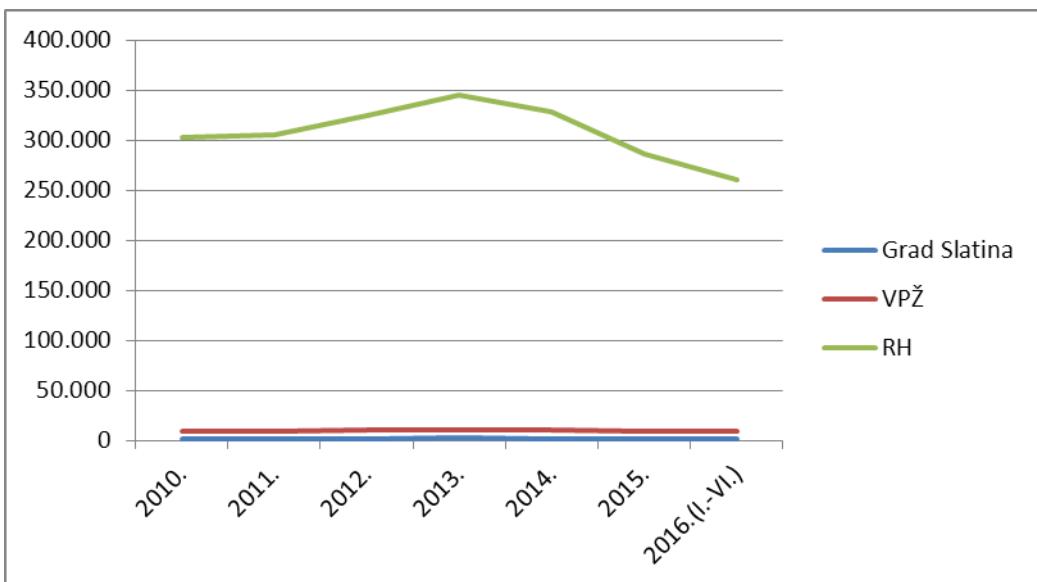
Nezaposlenost

Usklađenost tržišta rada s obrazovnim sustavom postiže se u suradnji s Pučkim otvorenim učilištem Slatina (POU). POU Slatina, prema zahtjevima poslodavaca, izrađuje verificirane i neverificirane programe (npr. program usavršavanja za poslove voditelja izrade i provedbe projekata EU-a). Primjerice, s tvrtkom Marinada izrađen je program osposobljavanja prehrambenih tehničara. Nedovoljna suradnja POU-a i poduzetnika očituje se u zasićenosti tržišta rada pojedinim zanimanjima za koja nema potražnje (npr. frizeri) i manjku zanimanja za koja postoji interes poslodavaca (npr. mesari, prehrambeni tehničari, metalna struka). POU je ostvario dobru suradnju s Virovitičko-podravskom županijom, koja sufinancira programe POU-a s ciljem osiguravanja cjenovne prihvatljivosti za polaznike.

U razdoblju od 2010. do 2016. godine² bilo je na području Grada Slatine prosječno nezaposleno 1.780 radno sposobnih osoba. Krajem 2015. godini stopa registrirane nezaposlenosti iznosila je 31,9% dok je u Virovitičko-podravskoj županiji iznosila 32,4%, a u Republici Hrvatskoj 19,6%. Udio Grada Slatine u ukupnoj nezaposlenosti Virovitičko- podravske županije u prvih šest mjeseci 2016. godine bio je 17,69%. Broj nezaposlenih osoba povećavao se do 2013. godine, a od 2014. godine bilježi se pad registrirane nezaposlenosti. U prvih šest mjeseci 2016. godine je evidentiran 15,5% manji broj nezaposlenih osoba nego 2014. godine.

Slika 4. Registrirana nezaposlenost u Gradu Slatini, Virovitičko-podravskoj županiji i Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2010. do lipnja 2016. godine

² Podaci o registriranoj nezaposlenosti u 2016. godini obuhvaćaju razdoblje od siječnja do lipnja

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, 2016.

U strukturi nezaposlenih osoba prevladavaju žene udjelom od 54,78%, a udio nezaposlenih muškaraca je 45,22%. Nezaposlenost žena ima tendenciju pada, pa je njihov broj u ukupnom broju nezaposlenih osoba u razdoblju od 2014. do 2016. godine smanjen za 14,08%. U istom razdoblju je smanjen i broj nezaposlenih osoba s invaliditetom, s 14 u 2014. godini na 10 u 2016. godini. U dobroj strukturi nezaposlenih osoba su najzastupljenije osobe starosti između 50 i 59 godina koje čine oko četvrtinu ukupnog broja nezaposlenih, nakon čega brojem slijede nezaposlene osobe u dobi od 20 do 24 godine (10,61% ukupno nezaposlenih u prvih šest mjeseci 2016. godine). U sklopu politike aktivnih mjera zapošljavanja nužno je razraditi i jačati primjenu mjera koje olakšavaju i potiču zapošljavanje ranjivih skupina na tržištu rada (npr. žene, osobe s posebnim potrebama, starije osobe, mladi bez iskustva i sl.).

U odnosu na 2015. godinu, u prvoj polovici 2016. godine je zabilježen pad nezaposlenosti kod svih obrazovnih skupina nezaposlenih osoba. Najveći pad nezaposlenosti je evidentiran kod nezaposlenih osoba s višom odnosno visokom stručnom spremom (2016./2015. -12,28%, odnosno 2016./2015. - 23,21%).

Najbrojniji su nezaposleni sa završenom srednjom i osnovnom školom (89,13% svih nezaposlenih u 2016.), a najmanje je nezaposlenih s visokom stručnom spremom (2,80%).

S obzirom na trajanje nezaposlenosti, u 2016. godini je bilo 51,14% onih koji na zaposlenje čekaju dulje od godinu dana (dugotrajna nezaposlenost), a ostatak od 48,86% čine oni koji posao traže kraće od godinu dana. Dugotrajna nezaposlenost osobito je izražena unutar kategorije starijih osoba.

Tablica 22. Razvojni problemi i potrebe u vezi tržišta rada

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> Izražena sezonalnost zapošljavanja Niska produktivnost rada i plaće u djelatnostima koje zapošljavaju najveći broj radno sposobnog stanovništva (poljoprivreda, šumarstvo, prerađivačka industrija, trgovina) Rast nezaposlenosti ranjivih društvenih skupina (starijih osoba, žena, nižeobrazovani, starije osobe) 	<ul style="list-style-type: none"> Oblikovati i provoditi poticajne mjere za stvaranje dugoročnih i održivih radnih mesta Jačati produktivnost rada u gospodarskim djelatnostima ključnim za razvoj Grada Unaprijediti mjere aktivne politike zapošljavanja za jačanje vještina, znanja i konkurentnosti na tržištu rada ranjivih

<ul style="list-style-type: none"> • Rast broja nezaposlenih visokoobrazovanih osoba • Slaba suradnja obrazovnih institucija i poslodavaca uzrokuje neusklađenost ponude i potražnje na tržištu rada • Nedovoljna uključenost obrtništva u gospodarsku strukturu Grada 	<ul style="list-style-type: none"> društvenih skupina • Razvijati i provoditi programe poticanja zapošljavanja visokoobrazovanih osoba • Usmjeravati i razvijati suradnju obrazovnih institucija i poslodavaca u smjeru postizanja ravnoteže između ponude i potražnje na tržištu rada • Jačati sudjelovanje obrtništva u ukupnom gospodarskom razvoju Grada putem poticanja osnivanja i rada proizvodnih obrta i revitalizacija tradicionalnih obrta
---	---

Poslovno okruženje

U Republici Hrvatskoj i Virovitičko-podravskoj županiji u 2015. godini broj poduzetnika porastao je za 2,0%, odnosno 0,80% u odnosu na 2014. godinu. U Gradu Slatini bilo je 2015. godine 196 poduzetnika ili 5,77% manje nego godinu prije.

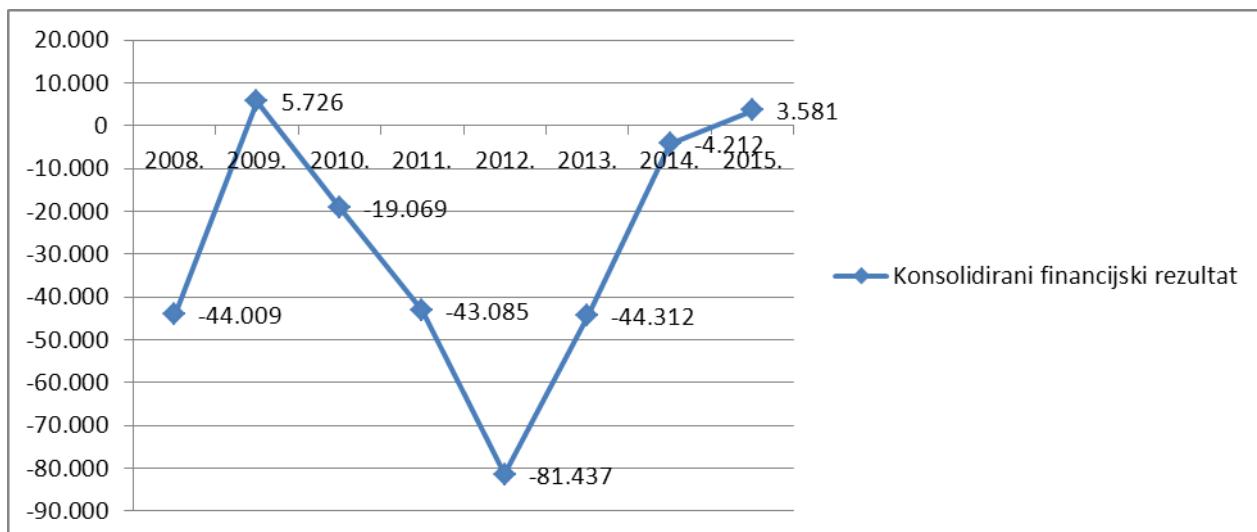
Od ukupno 16 gradova i općina Virovitičko-podravske županije, prema ostavrenoj neto dobiti grad Slatina je na 6. mjestu, a od 556 gradova i općina Republike Hrvatske zauzeo je 218. mjesto

Prihodi svih poduzetnika registriranih na području Grada Slatine kontinuirano rastu. U 2015. godini su svi poduzetnici s područja Grada ostvarili prihode u iznosu od 606.900 tisuća kuna ili 19,05% više nego 2014. godine te 21,69% više nego 2013. godine. Prema iznosu ostvarenih prihoda u sektoru poduzetništva, Grad zauzima drugo mjesto među gradovima i općinama u Virovitičko-podravskoj županiji (17,5% svih prihoda ostvarenih od poduzetničkih djelatnosti u VPŽ-u) te 87. mjesto u Republici Hrvatskoj (0,1% prihoda svih poduzetnika u RH). Veličinom prihoda ističe se deset poduzeća koja su u 2015. godini zajedno ostvarila oko 60% ukupno ostvarenih prihoda od poduzetničkih djelatnosti u Gradu Slatini (Marinada d.o.o., Drvo-trgovina d.o.o., Slavonski hrast d.o.o. i dr.).

Od 2013. godine smanjuje se neto gubitak poduzetnika u Gradu Slatini zbog povećanja prihoda i smanjenja rashoda. U 2014. godini poduzetnici su ostvarili neto gubitak od 4,2 milijuna kuna što je znatno smanjenje u odnosu na 44,3 milijuna kuna neto gubitka ostvarenog u 2013. godini. U 2015. godini su slatinski poduzetnici, prvi put od 2009. godine, ostvarili neto dobit, i to od 3.581 tisuću kuna. Sudjelovanje slatinskih poduzetnika u 2015. godini u ukupnoj neto dobiti od poduzetničkih djelatnosti u Virovitičko-podravskoj županiji je 28,8% te 0,1% u ukupnoj neto dobiti od poduzetničkih aktivnosti na razini Republike Hrvatske.

Usporedba finansijskih pokazatelja za 2015. i 2014. godinu upućuje na oporavak gospodarskih aktivnosti u Gradu. Ostvarenje neto dobiti potaknulo je rast svih pokazatelja uspješnosti poslovanja u 2015. godini, u odnosu na 2014. godinu. Do najvećeg povećanja došlo je kod produktivnosti rada mjerene odnosom prihoda po zaposlenom i neto dobiti po zaposlenom.

Slika 5. Konsolidirani rezultat poslovanja poduzetnika u Gradu Slatini u razdoblju od 2008. do 2015. godine, u tisućama kuna

Izvor: FINA, 2016.

U 2015. godini pozitivan poslovni rezultat u iznosu od 26,2 milijuna kuna neto dobiti ostvarilo je 125 ili 63,77% ukupnog broja poduzetnika, a negativan rezultat od 22,6 milijuna kuna gubitka 71 poduzetnik ili 36,22% ukupnog broja poduzetnika u Gradu Slatini. Najveći doprinos pozitivnom poslovanju poduzetnika u 2015. godini dala je prerađivačka industrija, u kojoj je ostvareno 67,87% ukupno ostvarene neto dobiti svih poduzetnika. Najveći iznos ukupne neto dobiti u prerađivačkoj industriji ostvarila su poduzeća Slavonski hrast d.o.o. i Drvo-trgovina d.o.o. (82,38% ukupne neto dobiti prerađivačke industrije u 2015. godini). Druga najznačajnija djelatnost prema ostvarenoj neto dobiti u 2015. godini bila je trgovina na veliko i malo, s 11,21% ukupno ostvarene neto dobiti od svih poduzetničkih djelatnosti u Gradu Slatini.

Tablica 23. Poslovni rezultat poduzetnika Grada Slatine po područjima djelatnosti u 2014. i 2015. godini (u 000 kn)

Područje djelatnosti	Neto dobit/gubitak		Indeks 2015./2014.
	2014.	2015.	
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	-6.966	-863	12,4
C Prerađivačka industrija	6.135	13.744	146,0
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom	-375	-705	188,3
E Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	-763	-196	25,7
F Građevinarstvo	-3.367	-3.725	120,1
G Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala	-317	939	677,1
H Prijevoz i skladištenje	456	1.772	370,7
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	75	105	101,4
J Informacije i komunikacije	125	271	216,2
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	0	53	-
L Poslovanje nekretninama	-534	379	-
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	1.379	1.055	101,6
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	39	29	74,1

P	Obrazovanje	-19	-86	470,0
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	182	134	77,5
S	Ostale uslužne djelatnosti	19	-150	-
	Ukupno Slatina	3.931	12.756	-
	Ukupno VPŽ	75.079	22.456	16,59
	Ukupno RH	9.754	17.139.504	>>100

Izvor: FINA, Analiza finansijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Slatine u 2015. godini

Na području Grada Slatine postoje neiskorišteni proizvodni kapaciteti (braunfeld investicije) ostali nakon prestanka rada određenog broja gospodarskih subjekata. Mogućnost korištenja tih kapaciteta, organizirane prezentacije komparativnih prednosti Grada Slatine, uređena poduzetnička infrastruktura, rekonstrukcija HEP-ove mreže i geografski položaj ključni su čimbenici koji su osigurali priljev inozemnih investicija. Najznačajnija izravna inozemna ulaganja na području Grada odnose se na ulaganja u proizvodne djelatnosti (metalnu i drvnu industriju te energetski sektor).

Na području Grada posluje desetak izvozno orijentiranih poduzeća (5,10% ukupnog broja poduzetnika u 2015. godini), koji su u 2015. godini izvezli robe i usluga u vrijednosti od 124.186 tisuća kuna. Najveća vrijednost izvoza se ostvaruje u djelatnostima prerade drva, uzgoja duhana i prerade i konzerviranja voća i povrća.

U odnosu na veličinu, na području Grada Slatine prevladavaju mali poduzetnici (98,5% svih poduzeća, 69,43% udjela u broju zaposlenih kod poduzetnika, a ostvaruju 64,9% svih prihoda i 74% ukupne neto dobiti svih poduzetnika na području Grada). U usporedbi s 2014. godinom, u 2015. je broj zaposlenih kod malih poduzetnika povećan za 5%, ukupni prihodi su porasli za 5,5%, a ukupni rashodi za 3,9%. Neto gubitak je smanjen za 55,5%, te za 92,65% u odnosu na 2013. godinu, no u sektoru malog poduzetništva je i u 2015. godini ostvaren gubitak poslovanja u iznosu 3,2 milijuna kuna. U Gradu Slatini postoje tri srednja poduzetnika koji su u 2015. godini ostvarili neto dobit od 6.808 tisuća kuna što je za 62,44% više nego 2014. godine. U 2015. godini na području Grada Slatine nije bilo registriranih velikih poduzetnika.

Tablica 24. Finansijski rezultati poslovanja poduzetnika Grada Slatine u 2015. godini prema veličini poduzetnika, iznosi u tisućama kuna, udjeli u %

	Ukupno	Mali		Srednji	
		Iznos	Udjel	Iznos	Udjel
Broj poduzetnika	196	193	98,5	3	1,5
Broj zaposlenih	1.266	879	69,4	387	30,6
Ukupan prihod	606.900	393.878	64,9	213.022	35,1
Ukupni rashodi	600.310	394.214	65,7	206.096	34,3
Dobit prije oporezivanja	29.240	22.313	76,3	6.926	23,7
Gubitak prije oporezivanja	22.649	22.649	100,00	0	0,0
Porez na dobit	3.010	2.891	96,1	118	3,9
Dobit razdoblja	26.233	19.425	74,0	6.808	26,0
Gubitak razdoblja	22.652	22.652	100,0	0	0,0
Konsolidirani finansijski rezultat – neto dobit ili gubitak	3.581	-3.227	-	6.808	-

Izvor: FINA; 2016.

Oko 95% poduzeća je u privatnom, a 5% u državnom, zadružnom ili mješovitom vlasništvu. U ukupnom broju poduzetnika registriranih na području Grada Slatine u 2015. godini dominiraju oni koji se bave uslužnim djelatnostima, a udio poduzetnika koji se bave proizvodnim djelatnostima je približno 30%. Prema vrsti djelatnosti najviše poduzetnika posluje u trgovini na veliko i malo

(27,55%), prerađivačkoj industriji (18,37%) i poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu (11,73%). Najmanje poduzetnika registrirano je u administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima, poslovanju nekretninama i finansijskim djelatnostima i djelatnostima osiguranja (1,53%).

U 2015. godini poduzetnici s područja Grada Slatine isplatili su prosječnu mjesecnu neto plaću od 3.309 kuna što je 0,9% manje u odnosu na 2014. godinu. Prosječne mjesecne plaće zaposlenih kod poduzetnika u Gradu Slatini su u 2015. godini bile za 6,9% manje u odnosu na prosječne mjesecne neto plaće poduzetnika u Virovitičko podravskoj županiji i za 34,1% manje u odnosu na prosječne mjesecne plaće zaposlenih kod svih poduzetnika u Republici Hrvatskoj.

Dinamika poduzetničkih aktivnosti u Gradu Slatini je povoljnija u odnosu na Virovitičko podravsku županiju te ispod intenziteta poduzetničkih aktivnosti u Republici Hrvatskoj. Na takvo stanje ukazuje gustoća poduzeća na 1.000 stanovnika³, čija vrijednost za Grad Slatinu iznosi 14, naspram 10 poduzeća na 1.000 stanovnika u Virovitičko podravskoj županiji i 25 poduzeća na 1.000 stanovnika Republike Hrvatske.

Poduzetnička infrastruktura

Grad Slatina ima sedam poduzetničkih zona na površini od 180 ha (PZ Mala privreda, PZ Turbina 1, PZ Turbina 2, PZ Kućanica-Medinci, PZ Trnovača, PZ Turbina 3 i PZ Lipik). Izgradnjom poduzetničkih zona stvoreni su preduvjeti za privlačenje poduzetničkih aktivnosti i jačanje gospodarskog razvoja Grada, a postoje i odluke o oslobođanjima i olakšicama za poduzetnike kao poticaji za jačanje poslovanja postojećih poduzeća i osnivanje novih (tzv. start-up).

Kapaciteti poduzetničkih zona djelomično su popunjeni. Zone su potpuno opremljene infrastrukturom potrebnom za obavljanje poduzetničkih aktivnosti, a do njih je osiguran pristup cestovnim prometnicama. PZ Mala privreda potpuno je popunjena manjim proizvodnim pogonima, a preostale su zone djelomično popunjene. Od 2013. godine Grad Slatina odobrava sniženu cijenu komunalnog doprinosa za poduzetnička ulaganja u zonama i poduzetnike koji zapošljavaju više od 50 novih radnika.

U okviru potporne infrastrukture za razvoj poduzetništva valja spomenuti Gradsku razvojnu agenciju – GRAS i Lokalnu akcijsku grupu Marinianis (LAG).

Gradska razvojna agencija GRAS osnovana je kao Centar za poduzetništvo Grada Slatine 2003. godine, ali aktivno posluje od 2014. godine. U okviru djelatnosti GRAS su pružanje savjetodavne, administrativne i tehničke podrške poduzetnicima, promocija poduzetništva, organiziranje edukacija i poduzetničkih sajmova te obavljanje svih ostalih djelatnosti značajnih za razvoj poduzetništva na području Grada. LAG Marinianis neprofitna je udruga osnovana 2011. godine. Ima oko 60 članova, među kojima su jedinice lokalne samouprave, gospodarski subjekti, javne ustanove i fizičke osobe s područja Grada Slatine i četiri okolne općine – Nova Bukovica, Sopje, Čađavica i Voćin. LAG Marinianis obuhvaća područje od 782,67 četvornih kilometara na kojem živi 23.632 stanovnika. Cilj je udruge povećati razmjenu informacija i znanja te razvijati poduzetničku suradnju i umrežavanje radi jačanja ruralnog razvoja i podizanja kvalitete života lokalnih zajednica. LAG Marinianis redovito organizira edukativne radionice za unapređenje znanja i vještina poduzetnika i poljoprivrednika te sudjeluje na sajmovima za promidžbu poljoprivrednih proizvoda slatinskog kraja.

Tablica 25. Razvojni problemi i potrebe u sektoru poduzetništva i potporne poduzetničke infrastrukture

³ (broj poduzeća/broj stanovnika) x 1.000

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> • Slaba poduzetnička aktivnost mjerena veličinom ostvarenih prihoda, gustoćom poduzeća i brojem zaposlenih kod poduzetnika • Nedovoljna popunjenošć poduzetničkih zona • Malo proizvodno orijentiranih malih i srednjih poduzeća 	<ul style="list-style-type: none"> • Poticati povećanje broja aktivnih srednjih, malih i mikro poduzetnika te poticati njihovu ekonomsku uspješnost • Izraditi i provoditi poticajne mjere za privlačenje poduzetnika u zone (npr. marketinško-promotivne aktivnosti i sl.) • Razraditi i sustavno primjenjivati mjere jačanja poslovne klime i privlačenja inozemnih investicija • Poticati osnivanje i poslovanje proizvodnih poduzeća • Podupirati ulaganja u jačanje kapaciteta potpornih poduzetničkih institucija i uspostavu učinkovite suradnje između aktera relevantnih za razvoj poduzetništva

Turizam i kultura

Grad Slatina raspolaže nizom manjih turističkih atrakcija temeljem bogate prirodne i kulturno-povijesne baštine. Prirodna je baština temelj razvoja sportskog, rekreacijskog, sportskog i izletničkog turizma, a kulturno-povijesna baština je očuvana u sklopu kulturno-povijesnih objekata, arheoloških nalazišta i kulturnih manifestacija. Postojeće turističke atrakcije nisu povezane i uobličene u jedinstven i prepoznatljiv turistički proizvod, a nedostaje i strateški dokument – Master plan turizma. Aktivnosti poticanja razvoja turizma te unapređenja i promicanja turističkih potencijala Grada provodi Turistička zajednica Grada Slatine. Organizacija manifestacija za promidžbu turističkih potencijala provodi se u suradnji s gradskom i županijskom turističkom zajednicom. Na području Grada Slatine najznačajniji turistički projekti su Dani Milka Kelemeņa,⁷ i Međunarodna smotra folklora.

Na području Virovitičko-podravske županije i Grada Slatine nedovoljan je broj kvalitetnih smještajnih kapaciteta za prihvat većeg broja turista. Smještajni kapaciteti obuhvaćaju isključivo individualne iznajmljivače (ugostiteljske objekte i obiteljske kuće). Na području Grada nema niti jednog hotela; postoji pet iznajmljivača privatnog smještaja koji ukupno raspolažu sa 41 ležajem i sedam restorana. Nedostatak je kvalitetne izvanpansionske ugostiteljsko-turističke ponude što je dodatna prepreka oblikovanju cijelovite turističke ponude. Kvalitetu i broj smještajnih kapaciteta i pratećih turističkih sadržaja treba razvijati u skladu s dinamikom razvoja turizma i zahtjevima turističke potražnje.

U 2014. godini ukupni prihodi koje je ostvarila Turistička zajednica Grada Slatina iznosili su 268.632,93 kuna, od čega su od boravišne pristojbe ostvareni prihodi u iznosu od 6.436,00 kuna, a od turističke članarine 117.672,00 kuna. U 2014. godini je Turistička zajednica Grada Slatine organizirala, suorganizirala i sponzorirala niz kulturnih i turističkih događanja i manifestacija, od kojih su najbrojniji bili koncerti (21), sportska događanja (15), filmske projekcije (12) i radionice za djecu (11).

Udio Grada Slatine u turističkom prometu Virovitičko podravske županije je nizak. U 2015. godini Grad Slatina je sudjelovao s 4,68% u ukupnim turističkim noćenjima ostvarenima u VPŽ, te s 4,88% u ukupnom broju ostvarenih turističkih dolazaka u županiji.

Tablica 26. Turistički dolasci i noćenja u Gradu Slatini, Virovitičko podravskoj županiji i Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2012. do 2015. godine

	2012.	2013.	2014.	2015.

	Dolasci	Noćenja	Dolasci	Noćenja	Dolasci	Noćenja	Dolasci	Noćenja
Slatina	990	2.387	770	2.145	667	1.995	552	1.352
VPŽ	12.207	29.262	13.732	32.406	12.892	31.626	11.308	28.909
RH	11.835.000	62.743.000	12.441.000	64.828.000	13.128.416	66.483.948	14.343.323	71.605.315

Izvor: Državni zavod za statistiku, 2016.

Prema zemlji podrijetla, u ukupnom broju turističkih dolazaka i noćenja prevladavaju strani turisti. Strani turisti su u 2015. godini ostvarili četvrtinu ukupnih turističkih dolazaka i oko 80% ukupnih turističkih noćenja. Gotovo polovicu ukupnog broja stranih turista čine gosti iz Italije, oko četvrtinu gosti iz Slovenije te prosječno 15% gosti iz Ujedinjenog Kraljevstva. Do srpnja 2015. broj noćenja domaćih turista bio je 3,18% veći nego tijekom cijele 2014. godine. Takav trend ukazuje na mogućnosti osnaživanja turističkog prometa kroz oblikovanje i provedbu turističko-promotivnih kampanja usmjerenih na domaće turiste.

Raznolikost prirodnog krajolika u Slatini i njenoj okolici omogućuje razvoj različitih oblika turizma i rekreacije na otvorenom - biciklizma, planinarenja, jahanja, lova, ribolova i slično.

Od 2002. godine na području Grada djeluje Biciklistički klub Slatina, podijeljen u tri sekcije: brdsku, cestovnu i rekreativnu. Od 2011. godine klub sudjeluje u natjecanjima organiziranim u sklopu Slavonske brdske biciklističke lige. Biciklizam na području Slatine uglavnom se odnosi na lokalno stanovništvo i stanovništvo okolnih područja slatinskog kraja.

U Slatini postoji Braniteljska zadruga Gladijator koja se bavi organizacijom vožnje četverokotačima (quadovima), streličarstvom i rekreacijskim paintballom. Te su aktivnosti dobra pretpostavka razvoja adrenalinskih oblika turizma što zahtijeva jača ulaganja u uređenost terena, opremu, ljudske kapacitete, promociju i slično.

Rasprostranjenost šuma i bogatstvo fonda divljači osnova su razvoja lovног turizma. Lovne udruge bave se među ostalim lovnim turizmom i organiziraju lov za posjetitelje i goste na području sedam lovišta, od kojih su četiri (Gornji Miholjac, Bakić, Jasenovača, Kupres-Bilogora) u državnom vlasništvu, a tri (Slatinsko prigorje, Čeralije i Voćin) su zajedničkog otvorenog tipa. Ukupna je površina lovišta u državnom vlasništvu 12.593 ha, a najveća su lovišta Bakić (4.338 ha) i Jasenovača (4.044 ha). Lovni turizam usmjeren je uglavnom na divljač, a najviše se uzgajaju jelen, srna, zec, divlja svinja i fazan. Na području lovišta ne provode se dovoljno mjere uzgoja i zaštite divljači što je pretpostavka održivog gospodarenja lovištima i njihova korištenja u turističke svrhe. Na području Grada postoji jedan poduzetnik-poljoprivrednik koji je među tri proizvođača u Hrvatskoj koji se bave uzgojem lopatara, a to je dobra pretpostavka širenja ponude u okviru lovног turizma.

Glavna su područja za razvoj ribolovnog turizma na području Grada Slatine tok rijeke Drave, umjetne ribolovne vode Bajer i Bakić te akumulacije. Na području Grada djeluju ribolovne udruge koje potiču razvoj ribolovnog turizma organizacijom natjecanja u ribolovu i spravljanju jela od ribe (npr. fišljada). Osim sagrađene akumulacije Javorica, u 2015. godini dovršena je izgradnja akumulacije Slanac, površine 80 ha, s uređenom stazom za biciklizam i šetnju. U pripremi je izgradnja još dviju akumulacija, Stublovac i akumulacija kod prigradskog naselja Lukavac. Osim zaštite od poplava, gradnjom akumulacija stvaraju se pretpostavke za turističke, sportske i rekreacijske sadržaje.

Rekreacijski sadržaji dostupni su u pet sportskih dvorana. Dvorane su opremljene i raspoložive za rekreativce i sportske klubove. Za jačanje sportske infrastrukture i širenje sportskih sadržaja nedostaju finansijska sredstva.

Potvrđenost postojanja termalnih izvora vode na slatinskom području predstavlja mogućnost razvoja rehabilitacijskog i zdravstvenog turizma. Na području Grada nema zatvorenog bazena koji bi bio osnova razvoja takve vrste turizma.

Od prirodnih lokaliteta značajnih za razvoj turizma valja spomenuti Park prirode Papuk, koji ima status parka prirode od 1999. godine. Površina od 33.600 ha čini ga veličinom trećim parkom prirode u Hrvatskoj. Na Papuku se ističu tri vrijedna prirodna lokaliteta: specijalni rezervat šumske vegetacije Sekulinačke planine, park-šuma Jankovac sa stoljetnim šumama bukve, krškim fenomenom Jankovačkog slapa i sarkofagom grofa Jankovića te geološki spomenik prirode Rupnica koji predstavlja jedinstvenu pojavu vulkanskih stijena u Hrvatskoj. Područje Parka prirode Papuk resurs je za razvoj turizma koji će biti u suglasju s jedinstvenim prirodnim vrijednostima područja. U blizini Slatine nalazi se i arboretum Lisičine, koji na 3 ha sadržava samoniklo drveće i bilje (npr. breze, lipe, brijest, kalina) i četinarske vrste (npr. zelena duglazija, obična smreka). Iz doba grofova Drašković sačuvan je park u središtu grada s mamutovcem koji je zbog svojih jedinstvenih prirodnih obilježja 1967. godine proglašen spomenikom prirode, ali zbog neriješenih vlasničkih odnosa nije dovoljno uključen u turističku ponudu grada.

Tradicija uzgoja vinove loze i proizvodnje vina na obroncima Papuka također je osnova proširenja turističke ponude razvojem gastro-enoloških sadržaja. Ukupne površine pod vinogradima na području Grada Slatine su 89,92 ha. Tradicija proizvodnje plemenitih vina i pjenušca na području Grada datira iz 19. stoljeća. Iz tog doba sačuvani su vinski podrum „Stari podrum“ i pročelje drvene bačve u kojoj je 1864. godine proizведен prvi hrvatski pjenušac. Grad Slatina nije dovoljno prepoznat kao grad u kojem je proizведен prvi hrvatski pjenušac, pa je potrebno osnažiti inicijative za brendiranje tog događaja (oznake, edukativne ploče i fotografije, dodatni turistički sadržaji i sl.). Vinski podrum pruža posjetiteljima informacije o proizvodnji pjenušca, degustacije vina i slavonskih gastronomskih specijaliteta. Prepoznatljive vinske sorte ovog područja su graševina, frankovka i sivi pinot. Vina se na tržište plasiraju kroz vlastite distributivne centre i maloprodajne lance. Grad Slatina počeo je razvijati i uspostavljati vinske ceste koje treba dopunjavati turističkim sadržajima (turistička signalizacija, promocija, povezanost s drugim oblicima turizma, uređenje vinskih podruma i sl.). Slaba suradnja ključnih aktera u sektoru turizma uzrok je nedovoljnog broja zajedničkih projekata usmjerjenih na brendiranje i promociju enološko-gastronomске turističke ponude slatinskog područja. Ostavština stambenih i gospodarskih objekata i hortikulturnog uređenja rezultat je rada i života imućnih obitelji na području Grada Slatine poput našičke obitelji Pejačević, obitelji grofova Drašković i obitelji njemačkih kneževa Schaumburg-Lippe. Znameniti objekti na slatinskom području zahtijevaju obnovu i uvođenje kulturnih i edukativnih sadržaja s ciljem jačanja njihove turističke atraktivnosti (npr. dvorac Drašković, zgrada Stara škola i sl.). O bogatoj prošlosti i naseljenosti grada u prapovijesnim vremenima svjedoče arheološki lokaliteti iz rimskog i pretpovijesnog doba u Josipovu (Bjelobrdska kultura), Novoj Bukovici-Sjenjak (brončano doba), Voćinu (brončano doba i srednji vijek), Macutama (neolitik i paleolitik) i Batalušama kraj Sopja (antika).

U Slatini se od početka 19. stoljeća razvija školstvo, obrtništvo i građanski život. Kulturno-povijesnu baštinu slatinskog kraja promiču gradske kulturne ustanove kao što su Zavičajni muzej grada Slatine i Pučko otvoreno učilište.

Zavičajni muzej Slatina čuva kulturno-povijesne, etnografske, arheološke i druge zbirke. Muzej svake godine ima oko 3000 posjetitelja, a u njihovoј strukturi prevladavaju školska djeca. Muzej ostvaruje kvalitetnu suradnju s gradskom upravom, no nedostatak finansijskih sredstava onemogućuje zapošljavanje dovoljnog broja stručnih djelatnika i ulaganje u muzejske promidžbene aktivnosti. Među udrugama u području kulture na slatinskom području ističe se Kulturno-umjetničko društvo Dika, s oko 50 članova, koje promiče folklornu tradiciju grada i okolice.

Pučko otvoreno učilište, između ostalog, obavlja kulturne djelatnosti i zaslužno je za otvaranje digitaliziranog kina u gradu, jedinog takve vrste u Virovitičko-podravskoj županiji. Suvremena oprema i nedavno obnovljena kino dvorana u mnogome su doprinjeli posjećenosti kino predstavama i drugim sadržajima koje organizira pučko otvoreno učilište. Već tri godine pučko učilište organizira manifestaciju „Slatinska mala scena“. Riječ je o predstavama za djecu iz vrtića i osnovnih škola slatinskog područja. 2016. Godine za djecu su predstave održala slijedeća kazališta: Dječje kazalište

Branka Mihaljevića iz Osijeka, Kazalište Virovitica, Zagrebačko kazalište lutaka i Bjelovarsko kazalište. Ukupno je na pet predstava sudjelovalo 1386 posjetitelja iz Osnovne škole Josipa Kozarca Slatina, Osnovne škole Eugena Kumičića Slatina, Dječjeg vrtića Zeko, Dječjeg vrtića Suncokret, Osnovne škole Vladimira Nazora Nova Bukovica, Osnovne Škole D. Trstenjak Čađavica, Osnovne škole A.G. Matoš Čačinci i Osnovne škole Voćin. Pučko otvoreno učilište organiziralo je i dva festivala francuskog filma u Slatini koji će postati tradicija, a osobito je koristan djeci gimnazijalcima koji uče francuski jezik u redovnom programu.

Od sakralnih kulturnih objekata na području Grada vrijedi spomenuti katoličku crkvu sv. Josipa iz 1913. godine, pravoslavnu crkvu sv. Petra i Pavla i evangeličku crkvu.

Kulturno-zabavne manifestacije odraz su bogatstva tradicijske baštine slatinskog kraja. Među njima se brojem posjetitelja i sadržajima ističu Dani Milka Kelemena, Slatinsko kulturno ljeto, Međunarodna smotra folklora, Slatinski sajam, Prosinac u Slatini i druge. Postoji potreba kontinuiranog održavanja i promoviranja kulturnih i sportskih događaja s ciljem jačanja turističke ponude.

Tablica 27. Razvojni problemi i potrebe u području turizma i kulture

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> • Nepostojanje jedinstvene i prepoznatljive turističke ponude • Nedovoljan broj i kvaliteta smještajnih kapaciteta i izvanpansionskih turističko-ugostiteljskih sadržaja • Nedovoljna posjećenost turistički atraktivnih lokacija • Nedovoljna uređenost lokaliteta pogodnih za razvoj outdoor turizma • Nedovoljni sadržaji uz jezera i akumulacija za razvoj sportsko-ribolovnog turizma • Niska uključenost zaštićene prirodne baštine u turističku ponudu (npr. Papuk, park-sпоменик prirode u središtu grada) • Nedostatak tematskih turističkih puteva • Neiskorištenost termalnih izvora u jačanju razvoja turističke ponude • Zapuštenost znamenitih kulturno-povijesnih objekata (npr. dvorac Drašković, Žitnica) • Nedovoljna promidžba i uključenost kulturno-zabavnih manifestacija u turističku ponudu 	<ul style="list-style-type: none"> • Osmišljavati i jačati provedbu mјera oblikovanja i povezivanja turističkih proizvoda i usluga u jedinstven i prepoznatljiv turistički proizvod, usklađen s potrebama pojedinih skupina turista • Jačati ulaganja u povećanje broja i kvalitete smještajnih kapaciteta te popratnih izvanpansionskih sadržaja • Razvijati i provoditi programe promidžbe i popularizacije turistički atraktivnih lokacija za privlačenje posjetitelja i turista izvan slatinskog područja • Poticati uređivanje terena za razvoj outdoor turizma (npr. biciklističke i planinarske staze, šetnice, vinske ceste) • Povećati broj i kvalitetu sadržaja za razvoj sportsko-ribolovnog turizma • Jačati održivo korištenje prirodne baštine u turističke svrhe • Razvijati tematske turističke putove za razvoj ruralnog turizma (promocija, uređivanje vinskih cesta, podruma i svih drugih selektivnih oblika turizma, itd.) • Poticati razvoj zdravstvenog i rehabilitacijskog turizma na temelju postojanja termalnih izvora • Jačati ulaganja u obnovu kulturne baštine • Razviti i provoditi marketinško-promotivne aktivnosti za jačanje uključenosti kulturno-povijesnih manifestacija u turističku ponudu • Poticati jačanje finansijskih, ljudskih i administrativnih kapaciteta za razvoj turizma

2.3. Urbano okruženje

Kvaliteta urbanog okoliša, izloženost ekološkim rizicima i klimatskim opasnostima

Zrak

Kvaliteta zraka na području Slatine zadovoljava. Nema većih industrijskih onečišćenja, a izgradnjom slatinske obilaznice sav tranzitni promet izmješten je iz gradskog područja čime je znatno smanjeno onečišćenje zraka koje nastaje iz mobilnih izvora. Primjenom zakonskih mjera pri otvaranju novih pogona treba osigurati da onečišćivači prate kvalitetu zraka prema rješenju o prihvatljivosti zahvata za okoliš.

Gradsko odlagalište otpada koje je bilo izvor onečišćenja zraka danas je sanirano. Odlaže se u sanitarno uređenu odlagališnu plohu, te je zagađenje zraka znatno smanjeno u odnosu na stanje prije sanacije. Gradsko odlagalište nalazi se izvan građevinskog područja, udaljeno više od kilometra od naselja Sladojevaca i Radosavaca.

Vode

Na onečišćenje otvorenih vodotoka utječu poljoprivreda, gospodarstvo te ispuštanje otpadnih voda bez prethodnog pročišćavanja jer nije izgrađen uređaj za pročišćavanja otpadnih voda.

U tijeku je izrada projektne dokumentacije i studije izvodljivosti za izgradnju kanalizacije i UPOV-a za područje Slatine i susjednih prigradskih naselja.

Tlo

Na onečišćenje tla utječu brojni čimbenici, najviše ljudske aktivnosti kao što su poljoprivreda, gospodarstvo, gospodarenje ili nekontrolirano odlaganje otpada. Na prostoru Slatine onečišćenje tla prisutno je u gotovo svim tim segmentima. Najuočljivije je zagađivanje prekomjernom upotrebom gnojiva, kemijskih preparata u poljoprivredi te neodgovarajućim zbrinjavanjem otpada.

Odlaganje otpada u Slatini se obavlja u sanitarnu vodonepropusnu odlagališnu plohu koja je ograničenog kapaciteta, pa će za dvije-tri godine biti zapunjena. Radi smanjenja biorazgradivog otpada potrebno je izgraditi biokompostanu u suradnji sa susjednim općinama ili na drugi način osigurati odvajanje i preradu biorazgradivog otpada. Potrebno je spriječiti nastajanje divljih odlagališta građevinskog otpada izgradnjom pogona za reciklažu građevinskog otpada.

Zaštićena područja, prirodna baština i bioraznolikost

Na širem slatinskom području nalaze se zaštićena područja Sekulinačke planine, koje imaju status posebnog rezervata šumske vegetacije. Arboretum Lisičine na površini od približno 37 ha ima kolekciju različitih vrsta autohtonog i stranog drveća i grmlja i Park prirode Papuk. Na području Grada Slatine jedno od specifičnih obilježja su i park u središtu Slatine te zaštićeni park iza zgrade gradske uprave, s mamutovcem kao pojedinačnim hortikulturalnim spomenikom.

Evidentirana je i park-šuma sa starim hrastovima u sklopu arheološkog lokaliteta Turski grad kraj Medinaca, a posebno se ističe stari hrastik između Slatine i Kozica.

Novoizgrađena akumulacijska jezera – Javorica, površine 14 ha, i Slanac, površine 80 ha, iznimno su se dobro uklopila u okoliš, okružena brežuljcima i šumom, stvorivši tako novu vrijednost u prostoru.

Klimatska obilježja

Slatina se nalazi na kontaktu brdskog i nizinskog područja (nadmorska visina cca 127 m.n.m.), a upravo te kontaktne predjele najviše ugrožavaju poplave. Na tim dionicama uzdužni padovi vodotoka naglo se smanjuju, voda usporava i izljeva se iz korita. Ta je pojava naročito izražena u gradskom, urbaniziranom predjelu, gdje su vodotoci regulirani i nema inundacijskih površina. Vodotok je stješnjen između infrastrukturnih i stambenih objekata. Osim toga na tim se dionicama zbog smanjenja uzdužnog pada i brzine toka vode talože nanosi (posljedica erozije vodom); to zajedno s neadekvatnim održavanjem uzrokuje smanjenje protočnog profila, a to dodatno ugrožava okolna područja u vrijeme velikih voda. Tok Javorice kroz Slatinu dug je oko 2,6 km. Tijekom kišnih razdoblja vodotok nabuja i predstavlja neposrednu opasnost za grad, stanovnike, stambene objekte i infrastrukturu. U svrhu obrane od poplave 2006. godine izgrađeno je akumulacijsko jezero Javorica, udaljeno svega 300 m od građevinskog obuhvata Slatine, uz cestu prema naselju Ivanbrijeg, kapaciteta 400.000 m³ vode.

Proteklih desetak godina svoj poplavni bujični karakter pokazali su potoci Stublovac i Potočani u istočnom dijelu Slatine. Stoga je u tijeku projektiranje retencije-akumulacije Stublovac i utvrđivanje lokacije za retenciju Potočani. Isti je slučaj s vodotokom Čađavica, koji uzvodno od ceste Virovitica-Slatina nakon obilnih oborina dosegne razinu vode kod koje se proglašavaju redovne i izvanredne mjere obrane od poplava. Za obranu od poplave nizinskog područja na slivu Čađavice, odnosno naselja Radosavci, Sladojevci, Gornji Miholjac, na desnom pritoku Čadavice, potoku Slancu, na granici Grada Slatine i Općine Voćin otvorena je 2015. godine akumulacija Slanac koja se osim zaštite od štetnog djelovanja voda može koristiti za sport i rekreaciju te navodnjavanje. Radna je zapremina te akumulacije 1,8 mil. m³ vode, a max. do 2,4 mil m³ vode. Također, potok Lukavčić ima bujično poplavno djelovanje, te se izljeva u naselju Lukavcu i poljoprivrednim površinama uz cestu Slatina-Lukavac, te je planirana izgradnja retencije-akumulacije Lukavac.

Šire područje Grada nalazi se na terenu koji karakterizira manja seizmička aktivnost. Epicentri dosadašnjih potresa koji su se dogodili u blizini Slatine vezani su uz sustav rasjeda koji ide od Orahovice, preko Voćina do Daruvara⁴. Urbanističko područje Grada Slatine smješteno je na granici dviju regionalnih tektonskih jedinica (tektonska jedinica Bilogora i tektonska jedinica Dravska graba, odvojene Glavnim potolinskim uzdužnim rasjedom pružanja sjeverozapad-jugoistok). Prema podacima učinaka dosadašnjih potresa u širem okruženju obavljena je seizmička rajonizacija prema kojoj se za Grad Slatinu procjenjuje intenzitet potresa od VII° prema Mercalli-Cancani-Seibergovoj skali potresa.

Prosječna je godišnja temperatura zraka 11 stupnjeva. U zimskim mjesecima zabilježene su srednje minimalne temperature od -14 stupnjeva. Ljeta su obično vrlo topla sa srednjim temperaturama od 34 stupnja.

⁴ Urbanistički plan uređenja Grada Slatine, Knjiga 1, broj 02/2002, str.8, Osijek, 2007, dostupno na: <http://www.slatina.hr/wp-content/uploads/2013/04/upu-slatina.pdf>

Gospodarenje otpadom

Prikupljanje i odvoz otpada obavlja komunalna tvrtka Slatina Kom d.o.o. Slatina. Na području Grada postavljeno je 30 EKO-otoka na kojima se odvojeno prikupljaju staklo, PET ambalaža i papir. Od 2010. godine u Slatini se provodi odvojeno prikupljanje papira i plastične ambalaže po načelu „od vrata do vrata“ prikupljanjem odvojenog otpada u vrećama jedanput mjesечно u dvije zone. Na saniranom Odlagalištu komunalnog otpada kod Radosavaca od 2015. godine uređeno je reciklažno dvorište za predaju različitih vrsta korisnog i opasnog otpada.

S obzirom na popunjenošnost plohe za komunalni otpad te upitne rokove u realizaciji regionalnog centra za gospodarenje otpadom i cijenu odlaganja otpada, potrebno je osigurati zemljište i izgraditi gradski pogon za odvajanje uporabivih vrsta otpada za biorazgradivi otpad i građevinski otpad. U realizaciju treba uključiti susjedne općine, koje već odlažu otpad na gradskom odlagalištu nakon što su sanirale i zatvorile svoja općinska komunalna odlagališta.

Tablica 28. Razvojni problemi i potrebe u području zaštite okoliša

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none">Stanje vodotoka na području Grada Slatine ne zadovoljava	<ul style="list-style-type: none">Osigurati izgradnju planiranih akumulacija-retencija za obranu od poplave urbanog područja i poljoprivrednih površina; planirati višenamjensko korištenje akumulacijskih jezeraRegulirati potoke i upravljanje akumulacijskim jezerima za obranu od poplaveOsigurati redovito održavanje melioracijskih kanala te razvoj hidromelioracijskog sustava odvodnje i navodnjavanja radi unapređenja poljoprivredne proizvodnjeSmanjiti zagađenje vodotoka i PV iz kanalizacijskog sustava izgradnjom uređaja za pročišćavanje otpadnih voda i proširenjem zatvorenog sustava za odvodnju otpadnih voda

Primarna infrastruktura

Upravljanje vodama

Ukupna potrošnja vode u Gradu Slatini i prigradskim naseljima iznosila je 531.223 m³ u 2014. godini odnosno cca 44 m³ godišnje po stanovniku. Ukupno na području Grada s prigradskim naseljima ima 5550 priključaka, a izgrađena vodoopskrbna mreža duga je 135.687 m. Na vodoopskrbni sustav koji pripada području Grada priključeno je cca 90% stanovništva od 98% koliko iznosi mogućnost priključenja.

Javni isporučitelj vodnih usluga na području Grada Slatine je Komrad d.o.o. Slatina. Na području Slatine nalazi se regionalno vodocrpilište Medinci, kojemu je maksimalna izdašnost 400l/s, a

provedenom rekonstrukcijom ostvareni su kapaciteti za proizvodnju konzumne vode od 99l/s. Iz navedenog vodocrpilišta tvrtka Komrad d.o.o. opskrbljuje Grad Slatinu i navedenih pet općina te Općinu Podravska Moslavina u susjednoj Osječko-baranjskoj županiji.

Vodoopskrbni sustav je tlačno gravitacijski sustav i sastoji se od:

1. Vodocrpilišta „Medinci“ kapaciteta 99 l/s sa 4 zdenca (B1, Z2, B3 i Z4).
2. Vodoopskrbnih cjevovoda izrađenih od ductila DN 300, PEHD i PVC cijevi različitih profila, ukupne dužine cca 135 km na području Grada Slatine te na cijelom distributivnom području ukupne dužine veće od 300 km. Voda se tlači zamjenskim cjevovodom do vodospreme Slatine kapaciteta 1.000 m³, a zatim gravitacijski ide do potrošača, no potrošači se opskrbljuju i direktno iz zamjenskog tlačnog cjevovoda, a u nizinskom djelu praktički samo iz tlačnih cjevovoda.
3. Vodospreme Slatina kapaciteta – 1000 m³, na 170 m.n.m.

U planu je izgradnja dodatne vodospreme kapaciteta 1000 m³.

Do sada je djelomično izgrađen sustav odvodnje samo u samoj Slatini (60-70%), a u ostalim prigradskim naseljima nema izgrađenih građevina u sustavu odvodnje otpadnih voda.

Nije izgrađen sustav odvodnje u prigradskom naselju Kozicama, te Grad Slatina nema izgrađen nikakav uređaj za pročišćavanje otpadnih voda (postoji lokacijska dozvola za 1. fazu uređaja). U ostalim sustavima odvodnje otpadnih voda „Bakić“, „N. Senkovac“ i „Sladojevci“ nema izgrađenih građevina za prikupljanje i odvođenje otpadnih voda, osim što je izrađen Idejni projekt sustava odvodnje otpadnih voda „N. Senkovac“.

Građevine za prikupljanje i odvođenje otpadnih voda u Slatini čini mreža kanala i kolektora kojima se sva otpadna voda distribuira do lokacije budućeg UPOV-a "Slatina", a do izgradnje pročistača otpadna se voda privremeno izravno ispušta u vodotoke Kurjakušu i Javoricu. Bez izgrađenog UPOV-a, otpadne vode iz postojećeg kanalizacijskog sustava izravno se ispuštaju u vodotoke Kurjakušu i Javoricu. Značajne količine otpadnih voda deponiraju se u septičke jame.

Na području Grada uzorkovanje vode obavlja Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ dva puta mjesečno na nekoliko lokacija. Pretraženi uzorci vode za ljudsku potrošnju na temelju ispitivanih kemijskih i mikrobioloških pokazatelja sukladni su Pravilniku o parametrima sukladnosti i metodama analize vode za ljudsku potrošnju.

U Gradu Slatini izgrađeno je cca 70% kanalizacijske mreže, a u prigradskim naseljima za prikupljanje otpadnih voda i dalje se koriste septičke jame. Sustavom odvodnje obuhvaćeno je relativno malo objekata, što predstavlja opasnost za onečišćenje podzemnih voda. Prema podacima Komrada d.o.o. od 31. 12. 2014. ukupno je na području Grada Slatine 2749 korisnika od toga 2505 kućanstava i 244 korisnika privrede odnosno cca 6000 stanovnika priključeno je na sustav kanalizacije sa 75,88 km izgrađene kanalizacijske mreže.

Sadašnji stupanj izgrađenosti kanalizacije ograničavajući je čimbenik za razvoj gospodarstva jer nisu izgrađeni spojni kolektori koji bi omogućili širenje kanalizacijske mreže za gospodarske zone i njihovo priključenje u sustav koji otpadnu vodu odvodi do UPOV-a.

Distribucija plina

Kućanstva i industrija Grada Slatine uključeni su u plinoopskrbni sustav zemnog plina na području RH. Zemni plin smatra se ekološki i ekonomski najboljim raspoloživim energentom na području. Na području Grada izgrađeno je 112 km plinovoda. U protekle četiri godine izgrađena je katodna zaštita

na području Grada, izrađeni su projekti i ishođene građevinske dozvole za nove plinovode u ulicama I. B. Mažuranić, M. Lovraka, T. Matića, M. Trnine te izmjешanje dvorišnih plinovoda u ulicama G. Viteza, J. Draškovića, M. Kraljevića i Papučka u Slatini. U naredne četiri godine planiraju se aktivnosti na izgradnji plinske mreže na navedenim plinovodima u ukupnoj dužini od cca 3 km.

Plinski sustav Grada Slatine izgrađena je srednjetlačna plinska mreža (tlak P=3 bar). Od MRS-a Slatina u pravcu naselja Senkovca izведен je čelični visokotlačni plinovod max. tlaka 10 bara trasom uz bivšu željezničku prugu. MRS Slatine je i temelj međumjesnom sustavu naselja oko Slatine (pravac Slatina-Bakić, Slatina-Kozice, Slatina-Sladojevci). Plinoopskrbna mreža sastoji se od čeličnih i PEHD cijevi, gdje je stariji dio sustava, onaj čelični, u centru i šire, a PEHD cijevi čine kasnije interpolacije unutar prvobitnog sustava kao i nadogradnju prema perifernim dijelovima Grada i okolnim naseljima.

Veledistribucijskom mrežom se osnovnim pravcima zemni plin transportira od plinskih polja k potrošačima. Za Grad Slatinu osnovni je dobavni magistralni plinovod onaj od Budrovca do Donjeg Miholjca (\varnothing 450 mm, tlaka 50 bar), koji prolazi sjevernije od Grada cca 3-4 km. Za mjesnu distribucijsku mrežu nužno je reducirati tlak iz veledistribucijskog sustava od 50 bar na distribucijski tlak (3 bar). U tu svrhu izgrađena je mjerno-reduksijska stanica (MRS) Slatina na području "Turbina". MRS je kapaciteta $3000 \text{ m}^3/\text{h}$ i s paralelnom redukcijom 50/10 bar za opskrbu 10 barskog plinovoda do farme Senkovac. Do MRS-a iz pravca sjevera pruža se spojni 50-barski plinovod koji vodi do plinovoda Budrovac-Donji Miholjac.

Također se planira izgradnja tri nova plinovoda, većinom u koridoru postojeće infrastrukture:

- magistralnog plinovoda Slatina - Velimirovac DN 2AO/50
- magistralnog plinovoda (75 bara) Budrovac-Donji Miholjac i
- magistralnog plinovoda Sotin-Mursko Središće DN 1200/100.

Energetski sustav

Elektroenergetska mreža Grada Slatine obuhvaća građevine prijenosnih i distribucijskih naponskih razina. Glavna napojna točka je postojeća trafostanica 110/35/10(20) kV Slatina, locirana unutar građevinskog područja na sjeveroistočnom dijelu Grada. Dodatno napajanje je na 35 kV napojnoj razini preko TS 35/10(20) kV Slatina I i DV 35 kV Našice-Slatina.

Tablica 29. Izgrađenost elektroenergetskog sustava

zračnih 35 kV dalekovoda		podzemnih 35 kV dalekovoda		zračnih 10 kV dalekovoda		podzemnih 10 kV dalekovoda		trafostanica 35/10 kV	trafostanica 10/0,4 kV
km	%	km	%	km	%	km	%		
14275	10,17%	10660	7,60%	81498	58,07%	33905	24,16%	2	98

Izvor: HEP, 2016.

Aktivnosti izgradnje i projektiranja realizirane protekle četiri godine:

- izgradnja 35 kV dalekovoda Slatina-Vaška (crpna stanica), za dalekovod je dobivena potvrda glavnog projekta i položen je dio kabela na području Grada Slatine
- izgradnja 10(20) kV dalekovoda Trnovača s pripadajuće dvije 10(20)/0,4 kV trafostanice, za dalekovod i trafostanice dobivene su potvrde glavnog projekta i nalaze se u izgradnji
- izgradnja spojnog 10(20) kV dalekovoda između DV-a Trnovača i DV-a Slatina – istok, za dalekovod je dobivena potvrda glavnog projekta te je spojni vod u izgradnji

- izgradnja 10(20) kV dalekovoda Drvo-trgovina s pripadajućom 10(20)/0,4 kV trafostanicom, za dalekovod i trafostanicu dobivena je građevinska dozvola i nalaze se u izgradnji
- rekonstrukcija dijela 10 kV dalekovoda Slatina – zapad, za dio dalekovoda dobivena je lokacijska dozvola i dalekovod je u fazi projektiranja.

Plan izgradnje i projektiranja u sljedeće četiri godine:

- završetak izgradnje 35 kV dalekovoda Slatina-Vaška (crpna stanica)
- završetak izgradnje 10(20) kV dalekovoda Trnovača s pripadajućim dvjema 10(20)/0,4 kV trafostanicama
- završetak izgradnje spojnog 10(20) kV dalekovoda između DV-a Trnovača i DV-a Slatina – istok
- završetak izgradnje 10(20) kV dalekovoda Drvo-trgovina s pripadajućom 10(20)/0,4 kV trafostanicom
- završetak rekonstrukcije dijela 10 kV dalekovoda Slatina – zapad
- rekonstrukcija 10 kV dalekovoda Bistrica, ukupne duljine 13816 m, od čega je 11095 m zračno i 2721 m podzemno; za vod je izrađeno idejno rješenje.

Osim navedenih SN objekata, područje pogona obuhvaća pet susjednih općina i to: Čađavica, Sopje, Voćin, N. Bukovica i Mikleuš. Na tom je području oko 12000 potrošača na srednjem i niskom naponu te ukupno oko 150 km NN mreže od čega 120 km nove i modernizirane.

Potrošnja energije za područje pogona je oko 61 milijun kWh godišnje koliko je bilo 2010. godine. Trend potrošnje je negativan i pada u prosjeku 3% godišnje, sve do ove godine kada je na bazi 6 mjeseci uočen porast od 3% što se pripisuje obnovi dijela gospodarstva i početku realizacije najavljenih investicija.

Modernizirana je i većina SN objekata uključujući i ključne napojne točke TS 110/35/10(20) kV Slatina II, TS 35/10(20)kV Slatina I, a u planu je izgradnje za ovu godinu TS 35/10 kV Voćin. Svi su objekti modernizirani i omogućuju prihvatanje novih potrošača uz relativno mala ulaganja i u kratkom vremenu. TS 110/35 Slatina II, dio koji je u nadležnosti HOPS-a, potpuno je obnovljen i trenutačno ima kapacitet 60 MW. Više od 70% postojećih kapaciteta obnovljeno je proteklih desetak godina i predstavlja značajan razvojni potencijal.

Povoljnu poziciju ključnih trafostanica u odnosu na industrijske zone prepoznali su i mnogi potencijalni investitori u obnovljive izvore energije, za što postoje pravovaljane izdane građevinske dozvole, a nekoliko je većih u izgradnji. Do kraja godine očekuje se da će biti u pogonu oko 1000 kW fotonaponskih elektrana, a u sljedeće dvije godine još od 3000 do 8000 kW kogeneracijskih postrojenja.

Tablica 30. Razvojni problemi i potrebe u području komunalne infrastrukture

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> Djelomično izgrađen sustav odvodnje samo u 	<ul style="list-style-type: none"> Proširiti sustav odvodnje

<p>samom Gradu Slatini (60 -70%)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grad Slatina uopće nema uređaj za pročišćavanje otpadnih voda • Znatne količine otpadnih voda deponiraju se u septičke jame koje su postale premale, pa se onečišćene vode izljevaju po površini, ispuštaju u podzemlje ili u posve neprikladne prijamnike • Sadašnji stupanj izgrađenosti kanalizacije ograničavajući je čimbenik za razvoj gospodarstva jer nisu izgrađeni spojni kolektori koji bi omogućili širenje kanalizacijske mreže za gospodarske zone i njihovo priključenje u sustav koji otpadnu vodu odvodi do UPOV-a 	<ul style="list-style-type: none"> • Pročistiti otpadne vode
--	---

Cestovni promet

Područje Slatine svojim prometno-zemljopisnim položajem predstavlja sastavni dio spoja istočnog i zapadnog dijela Hrvatske. Kroz Slatinu prolaze državna cesta D-2 koja povezuje Varaždin i Osijek, državna cesta D-34 Daruvar-Donji Miholjac-Josipovac i državna cesta D-69 Slatina-Požega-Pleternica. Na državne ceste vežu se županijske ceste: ŽC 4269 Sladojevci (D2)-Kozice (D2) i ŽC 4025 Slatina-Bakić-Gornji Miholjac-Novaki, ŽC 4026 Sopje-Nova Šarovka-Markovo (D34), ŽC 4028 Levinovac-Radosavci-Slatina (D2) te cesta 4029 Josipovo-Bakić. Ondje se nalazi 7 lokalnih cesta ukupne duljine 16,750 m, i to: LC 40050 Slatina-Lukavac, LC 40036 Bistrica-Španat, 40037 Vaška-Gornji Miholjac, 40038 Donji Meljani-Sladojevački Lug-Gornji Miholjac, LC 4055 Grabić-Medinci (D34), LC 40056 Medinci-Gornje Viljevo, LC 40057 Kozice-Gornje Viljevo.

Malo prigradsko brdsko naselje Golenić nema izgrađenu asfaltну cestu i pristup je preko stare šumske ceste koja je ušla u skupinu nerazvrstanih cesta. Načinjen je projekt za spojnu cestu od Ivanbjrijege do Golenića, duljine cca 3 km, te se traže izvori financiranja iz sredstava za poticanje ruralnog razvoja. Želja je cijeli slabo razvijeni i slabo naseljeni brdski dio povezati spojnom cestom Slatina-akumulacijsko jezero Javorica-Ivanbjrieg-Golenić-Lukavac-akumulacijsko jezero Slanac-Donje Kusonje-Radosavci-Slatina u jednu turističko-biciklističku rutu.

Zbog preopterećenosti državnih cesta D2 i D34 izgrađena je i 2011. godine puštena u promet obilaznica Slatina-Sladojevci, duljine 10,2 km, čime je državna cesta D2 izmještena iz središnjeg dijela Slatine i prigradskog naselja Sladojevaca. Novom kategorizacijom cesta stara trasa D2 kroz Slatinu postala je ŽC 4296, a jedan dio D34 kroz Slatinu postala je D69. Križanja navedenih triju državnih cesta su na kružnom toku u Ulici Vladimira Nazora u Slatini.

Izgradnjom slatinske obilaznice izmješten je sav tranzitni promet iz gradskog područja od Sladojevaca do istočnog kraja Slatine čime je znatno povećana kvaliteta života u gradu i sigurnost u prometu gradskim ulicama, ali i povećana protočnost prometovanja osobnih vozila i pješaka.

Obnovljena je i državna cesta D 34 na dionici Slatina-Čađavica duljine 15,2 km kojom su se poboljšali prometni uvjeti od Slatine prema D. Miholjcu i Osijeku. Završena je i izgradnja miniobilaznice Medinci, duljine 1,1 km, kojom je tranzitni promet državnom cestom D34 Slatina-D. Miholjac-Osijek izmaknut iz I. zaštitne zone vodocrpilišta Medinci.

Osobito je velik problem prometna nepovezanost Grada Slatine i cijele Virovitičko-podravske županije s autocestama i brzim cestama, što nepovoljno utječe na sve gospodarske aktivnosti kao i uvjete života stanovnika slatinskog kraja. Izgradnja Podravske brze ceste nužna je za daljnji razvoj

ovoga područja jer će omogućiti brže i sigurnije prometovanje podravskim koridorom te povezivanje s autocestama, a uz to treba definirati koridor za prekogranično povezivanje mostom preko Drave, između Općine Sopje i naselja u Republici Mađarskoj. Prema podacima dobivenim od susjednih gradova u Mađarskoj, u njihovoj prometnoj strategiji planirana je izgradnja spomenutog mosta, te bi trebalo zajednički utvrditi njegovu lokaciju.

Tablica 31. Podaci o nesrećama i sigurnosti na cestama

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
S poginulim osobama	4	3	3	5	2	2
S ozlijeđenim osobama	71	75	79	64	55	37
S materijalnom štetom	113	100	105	74	63	54
Ukupno	188	178	185	143	120	93

Izvor: Policijska uprava Virovitičko-podravska
[\(<http://viroviticko-podravska.policija.hr/MainPu.aspx?id=1516>\)](http://viroviticko-podravska.policija.hr/MainPu.aspx?id=1516)

U razdoblju od 2009. do 2014. godine smanjio se broj nesreća. Iznimka je 2011. godina kada je broj nesreća porastao u odnosu na 2010. godinu.

Željeznički promet

Unutar administrativnih granica Grada Slatine prolazi željeznička pruga od značaja za regionalni promet R202 Varaždin-Koprivnica-Virovitica-Osijek-Dalj. Duljina željezničke pruge R202 na području Grada Slatine iznosi 14.346 km trasa željezničke pruge I. reda. Pruga je jednokolosiječna i neelektrificirana s maksimalno dopuštenom brzinom 100 km/sat. Dopušta maksimalno opterećenje od 22,5 tona/osovini i 8 tona/m. Na pruzi R202 unutar Grada Slatine nalazi se kolodvor Slatina KM 114+763, stajališta Podravska Bistrica u KM 123+548 i Sladojevci u KM 120+615 te trinaest željezničko-cestovnih prijelaza.

Na području Grada Slatine, na državnim, županijskim, lokalnim, nerazvrstanim gradskim i ostalim cestama, postoji ukupno 13 križanja sa željezničkom prugom u razini, od kojih je 9 zaštićeno svjetlosno-zvučnim signalima i polubranicima (dva u Sladojevcima, pet u Slatini, jedan u Sladojevačkom Lugu, jedan u Bistrici). Željezničko-cestovni prijelaz u Nazorovoj ulici u Slatini, na cesti D-69, potrebno je modernizirati što je zbog male udaljenosti uvjetovano i modernizacijom kolodvora u Slatini. Osiguranje željezničko-cestovnog prijelaza na državnoj cesti D69 u Ulici Vladimira Nazora i kolodvora signalno-sigurnosnim uređajima tehnološki je zastarjelo, pa svako zatvaranje cestovnog prometa traje po desetak minuta.

Ostali željezničko-cestovni prijelazi na županijskim, lokalnim i gradskim nerazvrstanim cestama modernizirani su unatrag nekoliko godina. Ne izazivaju zastoje u prometu jer cijeli ciklus zatvaranja i otvaranja prijelaza preko pruge traje nekoliko minuta. Problem nastaje u slučaju tzv. pada sustava kada su automatski svi prijelazi zatvoreni, stoga dugoročno treba razmišljati o najmanje jednom prijelazu u dvije razine (podvožnjak/nadvožnjak) u Slatini.

Problem višegodišnjeg neulaganja u investicijsko održavanje i modernizaciju pruge na dionici Koprivnica-Osijek je to što je usporilo i smanjilo odvijanje željezničkog prometa na tom području. U HŽ-ovom planu investicija nema sredstava predviđenih za obnovu Željezničkog kolodvora u Slatini, a u protekle četiri godine nije bilo investicija u željezničku infrastrukturu.

Tablica 32. Podaci o vremenu putovanja do najbližih gradova

Polazišni kolodvor	Odredišni kolodvor	Udaljenost	Vrijeme
--------------------	--------------------	------------	---------

Slatina	Virovitica	31 km	30 min
Slatina	Osijek	93,9 km	1 h 40 min
Slatina	Zagreb	182 km	2 h 40 min
Slatina	Varaždin	143 km	2h 40 min
Slatina	Rijeka	344 km	7 h
Slatina	Našice	45 km	50 min
Slatina	Orahovica	28,5 km	29 min

Zračni promet

Za Grad Slatinu najbliža zračna luka nalazi se u Osijeku, udaljena 96 km od Slatine. Zagrebačka zračna luka udaljena je 186 km, a najbliža inozemna zračna luka nalazi se pokraj Pećuha, 75 km od Slatine.

Na području Slatine i u njezinoj blizini postoje bivša poljoprivredna uzletišta. To su poljoprivredno letjelište na lokaciji Kućanice, prema naselju Medincima, letjelište na području Općine Čađavica, na području naselja Sopja i Novaka te u naselju Breziku.

Raspadom velikih poljoprivrednih kombinata prestalo je korištenje uzletišta, a dalje korištenje ovisit će o novom ustroju poljoprivrednih gospodarstava i njihovo potrebi da koriste zrakoplovstvo u poljoprivrednoj proizvodnji. Prostor koji ispunjava prostorne i prirodne preduvjete može se osposobiti za poljoprivredno uzletište i sportsku zračnu luku s travnatom uzletno-sletnom stazom i mogućnošću prihvata manjih putničkih zrakoplova, odnosno planirati za izgradnju sportskog aerodroma.

Vodni putovi

Grad Slatina pripada vodnom području sliva Drave i Dunava, unutar kojeg se nalaze slivno područje „Županijski kanal“ Virovitica i slivno područje „Karašica-Vučica“ Donji Miholjac. Kroz Slatinu protječu vodotoci Slatinska Čađavica, Javorica, Kozički potok, Potočani, Slanac, Lukavac, Jugovac i Brod.

U sustavu vodnogospodarske ispostave VGI-ja „Karašica-Vučica“ ukupna dužina kanala I. i II. reda na području Grada Slatine iznosi 25,1 km, od čega kanala I. reda 8,6 km (Slatinska Čađavica), a kanala II. reda 16,5 km (Kozički potok dužine 3,8 km; Potočani dužine 5,0 km; Javorica dužine 7,7 km). Ukupna dužina kanala III. i IV. reda iznosi 139,982 km (od toga k.o. Bakić 36,5 km; k.o. Kozice 17,3 km; k.o. Medinci 43,082 km; k.o. Slatina 43,1 km). Prosječna dubina kanala III. i IV. reda iznosi 1,5 m, a širina u razini terena 8,0 m. izvor: Prostorni plan uređenja Grada Slatine.

U širem slatinskom okruženju, na rijeci Dravi nalazi se riječna luka Hrvatskih voda – Luka Bobrovac, smještena na granici između općina Sopje i Čađavica, kod bivše karaule u Noskovačkoj Dubravi.

Tablica 33. Razvojni problemi i potrebe u području prometa

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> • Loše osiguranje pruga i kolodvora signalno-sigurnosnim uređajima, osim potpuno osiguranih ŽCP-ova 	<ul style="list-style-type: none"> • Poboljšati signalizaciju i sigurnost pruga i kolodvora

Gradski prijevoz

Na području Grada i u široj zoni gradskog centra nalazi se autobusni kolodvor, a na prilaznim pravcima tri para autobusnih stajališta opremljenih nadstrešnicama za putnike, kao i autobusna

stajališta u prigradskim naseljima (Kozice 2, Sladojevci 2, Sladojevački Lug 1, Donji Meljani 2, Bistrica 2, Gornji Miholjac 1, Bakić 1, Medinci 1, Markovo 1, Novi Senkovac 1 par).

U zoni centra pri većim događanjima pojavljuje se problem nedovoljnog broja parkirališnih mesta, posebno u zoni Ulice Vladimira Nazora. Urbanističkim planom i projektnom dokumentacijom pripremljena je izgradnja novih parkirališta iz zgrade Hrvatskog doma te probijanje nove ulice između Ulice V. Nazora i Bana Jelačića, koja će imati obostrano uzdužno parkiranje.

Dvije benzinske postaje osiguravaju optimalnu opskrbu gorivom automobila sa širem gradskog područja. Izražena je potreba za izgradnjom još jedne benzinske postaje uz slatinsku obilaznicu za promet u tranzitu.

Gradski prometni sustav zaokružuje mrežu sabirnih i pristupnih nerazvrstanih cesta čiji je osnovni zadatak osiguravati pristup do svih izgrađenih dijelova grada. Razina uređenosti koridora tih cesta različita je. U dijelu Grada sjeverno od postojeće trase državne ceste D2 u većini slučajeva širina koridora zadovoljava i moguće je smjestiti sve potrebne prometne površine kao i vodove infrastrukture. U južnom brdskom dijelu, smještenom na obroncima Papuka, gdje se gradske ulice nastavljaju zonama povremenog stanovanja, dio pristupnih cesta nema potrebne širine koridora, a i elementi uzdužnog vođenja trase su oštri i predstavljaju velik problem stanovnicima u zimskom razdoblju. Dio pristupnih cesta uz to nije moderniziran.

Javni gradski prijevoz nije organiziran. Za potrebe rada gradske uprave koriste se dva osobna automobila.

Tablica 34. Razvojni problemi i potrebe u području gradskog prijevoza

Razvojni problemi	Razvojne potrebe
<ul style="list-style-type: none"> • U južnom dijelu Grada smještenom na obroncima Papuka dio pristupnih cesta nema potrebne širine koridora, a i elementi uzdužnog vođenja trase su oštri i predstavljaju velik problem stanovnicima u zimskom razdoblju; dio pristupnih cesta nije moderniziran. • Prometna izoliranost od autocesta i brzih cesta • Izostanak prekograničnog povezivanja preko rijeke Drave • Šumski putovi od naselja Ivanbrijeg-Golenić-Lukavac • Neuređene ceste za prilaz obilaznici 	<ul style="list-style-type: none"> • Izgraditi brzu podravsku cestu • Izgraditi most na rijeci Dravi kod Sopja • Povezati brdska naselja i akumulacijska jezera – kretanjem do zdravlja • Prekategorizirati prilazne ceste na obilaznicu, poveznica županijska cesta i D2 • Revitalizirati trgove i ulice u središnjem dijelu Grada

3. SWOT analiza

SNAGE	SLABOSTI
-------	----------

<p>Društvo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bogati i raznovrsni prirodni resursi (šume, voda, geotermalni izvori i dr.) • Povoljan geografski položaj (u središtu Slavonije, blizina većih gradskih središta – Osijek, Virovitica...) • Dobra obrazovna infrastruktura (OŠ, SŠ, Pučko otvoreno učilište, glazbena škola, strani jezici) • Aktivna i kontinuirana briga za starije i nemoćne osobe • Snažno civilno društvo (UOSI, udruge mladih, CK i dr.) • Raznolika kulturno-povijesna baština • Mnogobrojna i raznolika kulturna događanja • Brend Međunarodnog festivala Dani Milka Kelemena • Bogatstvo sportskih programa • Iskustvo s projektima EU-a (privlačenje novca i zapošljavanje) • Dobro organizirana zdravstvena zaštita 	<p>Društvo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Negativni demografski trendovi • Smanjen (nedovoljan) povrat visokoobrazovanog stanovništva u Slatinu • Slaba prometna povezanost (nepostojanje autoceste ili brze ceste) i stoga nedovoljna iskorištenost tranzitnog položaja • Porast udjela starije populacije • Nedostatna razmjena informacija i koordinacija na svim razinama • Nedovoljno razvijene izvaninstitucionalne socijalne usluge • Izostanak gradskog i međugradskog prijevoza i prilagođenog prijevoza za osobe u kolicima te otežano kretanje • Nedovoljne usluge liječnika specijalista i stomatologa za vikend (problem cijele Županije) • Nedovoljna osviještenost o važnosti umrežavanja i zajedničkog djelovanja • Nedovoljna naseljenost pojedinih područja • Nedovoljna otvorenost prema novim znanjima • Nedovoljno korištenje IT i e-poslovanja na svim razinama
<p>Gospodarstvo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Velike površine obradivog poljoprivrednog zemljišta • Tradicija šumarstva, poljoprivrede/povrtlarstva, voćarstva, uzgoj duhana, stočarstvo) • Tradicija prerađivačke, tekstilne i drvne industrije • Prekvalifikacija u funkciji gospodarstva – usklađenost programa Pučkog učilišta s tržištem rada • Jako i stabilno obrtništvo • Značajan broj obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava • Aktivne potporne institucije • Postojanje uređenih gospodarskih zona 	<p>Gospodarstvo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedovoljan broj poduzetnika i start-ulova • Mali broj proizvodnih i prerađivačkih poduzetnika • Mali broj inovativnih poduzetnika i inicijativa • Nedovoljna osviještenost o važnosti umrežavanja i zajedničkog djelovanja • Niska konkurentnost poduzetnika i OPG-a • Nedovoljan broj poljoprivrednika u povrtlarstvu i voćarstvu kao i plasteničke proizvodnje • Nedovoljna razvijenost turističke ponude i turističko-promotivnih kampanja usklađenih s potrebama pojedinih skupina turista (npr. domaćih turista čiji udio u turističkom prometu raste)

spremnih za ulaganje	<ul style="list-style-type: none"> Mogućnost korištenja postojećih poslovnih pogona (<i>brownfield</i> investicije) Rekonstruirana energetska mreža za prihvat i dodatnu proizvodnju energije Potencijali za razvoj selektivnih oblika turizma (ruralni, kulturni, lovni, ribolovni <i>outdoor</i> – rekreativni...) Rast turističkog prometa kojeg ostvaruju domaći turisti
	<ul style="list-style-type: none"> Nedovoljan broj smještajnih kapaciteta Nedovoljni kapaciteti potpornih institucija – potreba njihova jačanja Slaba suradnja drvnih proizvođača Niska konkurentnost poljoprivredne proizvodnje Slaba poduzetnička aktivnost i nedovoljna opremljenost poduzetničkih zona za privlačenje poduzetnika Nedovoljna umreženost poljoprivrednih proizvođača Rascjepkane i usitnjene poljoprivredne parcele Nedostatak poduzetničkih inkubatora Mali broj proizvodnih obrta i poduzeća u odnosu na uslužno orientirane obrtnike i poduzetnike Veliki broj dugotrajno nezaposlenih (starije osobe, mladi bez iskustva, žene) Neriješeni imovinsko-pravni odnosi
Urbano okruženje	<ul style="list-style-type: none"> Očuvani okoliš (tlo, vode, zrak) Bogatstvo zelenih površina Odgovarajuća komunalna infrastruktura (sustav gospodarenja otpadom, vodovodna mreža, elektro i plinska mreža) Miran, siguran i dobro organiziran grad
	<ul style="list-style-type: none"> Urbano okruženje Nedovoljna izgrađenost sustava odvodnje otpadnih voda i uređaja za pročišćavanje Neriješeni imovinsko-pravni odnosi Nedovoljna iskorištenost kapaciteta postojećeg odlagališta otpada Neodržavanje melioracijskih kanala i izostanak širenja sustava navodnjavanja Nedostatak infrastrukture za osobe s posebnim potrebama
PRILIKE	PRIJETNJE
Društvo	Društvo
<ul style="list-style-type: none"> Korištenje fondova EU-a i drugih međunarodnih i nacionalnih izvora za razvoj Grada Slatine i njezinih udruga i ostalih institucija Suradnja s lokalnim zajednicama u okruženju Suradnja s gradovima izvan Republike Hrvatske 	<ul style="list-style-type: none"> Ograničena finansijska sredstva za razvoj Odlazak mladog radno aktivnog stanovništva
Gospodarstvo	Gospodarstvo

<ul style="list-style-type: none"> • Rast mogućnosti korištenja međunarodnih izvora financiranja za gospodarski razvoj ulaskom RH u EU • Uspostavljanje suradnje i razmjena dobre prakse iz inozemstva • Povećana potražnja za ekološkim poljoprivrednim proizvodima na svjetskom tržištu hrane 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatno usklađivanje srednjoškolskih programa s potrebama gospodarstva • Centraliziran/neučinkovit sustav upravljanja šumama od strane HŠ-a • Ulazak inozemne konkurenčije na domaće tržište proizvodnje proizvoda od drveta (npr. IKEA) • Uvoz poljoprivrednih proizvoda • Nelojalna konkurenčija • Prometna izoliranost zbog nedovoljne uključenosti u brze ceste i autoputeve • Blizina gradova s konkurentnom industrijom i boljom prometnom povezanosti • Česte promjene zakonskih propisa
<p>Urbano okruženje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porast potražnje za ekološkim proizvodima i njihova distribucija izvan Županije (Zelena i Plava Hrvatska) • Uspostavljanje suradnje i razvijanje dobre inozemne prakse, suradnja lokalnih jedinica • Korištenje nacionalnih sredstava za razvoj • Davanje poticaja zapošljavanju mladih u manjim sredinama • Povezivanje s gradovima u okruženju radi jačanja konkurentnosti (zajednička priprema i provedba razvojnih projekata) 	<p>Urbano okruženje</p>

4. STRATEŠKI OKVIR

4.1. VIZIJA

Vizija za urbano područje grada Slatine:

Slatina je energetski održiv grad s razvijenom poduzetničkom klimom, očuvanom prirodnom baštinom i kulturnim sadržajima na zadovoljstvo svojih građana.

Pojašnjenje:

Vizija grada Slatine predstavlja zajedničku ideju o predodžbi razvoja grada Slatine do 2020. godine. Iako predstavlja općenitu formulaciju i pogled na razvoj grada u budućnosti, podupiru je konkretno definirani ciljevi, prioriteti i mjeru što povećava vjerojatnost njene realizacije u zadanim vremenskim roku.

4.2. CILJEVI

Vizija grada Slatine će se operacionalizirati kroz tri specifična cilja usmjereni na rješavanje ključnih razvojnih problema grada.

1. SPECIFIČNI CILJ – RAZVIJATI KONKURENTNO GOSPODARSTVO

Relevantnost

Provjedena analiza stanja gospodarstva grada Slatine ukazuje na velike razvojne mogućnosti u nizu gospodarskih sektora. Pokretač razvoja gospodarstva su djelatnosti utemeljene na korištenju bogatih prirodnih potencijala (npr. prerađivačka industrija, poljoprivredna proizvodnja). Slabljenje ovih djelatnosti u ukupnoj gospodarskoj strukturi je posljedica utjecaja gospodarske krize te gubitka tržišta zbog nemogućnosti restrukturiranja. Važnost jačanja ovih djelatnosti za ukupni razvoj grada proizlazi iz njihovog proizvodnog karaktera i sposobnosti stvaranja dugoročne i održive dodane vrijednosti. Malo i srednje poduzetništvo je izvor inovacija, radnih mesta i konkurentnosti ukupnog gospodarstva, pa će se kroz ovaj cilj djelovati izravnim i neizravnim intervencijama na jačanje uloge poduzetništva u poticanju ukupne konkurentnosti lokalnog gospodarstva. Izravno će se djelovati na jačanje finansijskih, ljudskih i tehnoloških kapaciteta poduzetništva, a neizravno će se na lokalno poduzetništvo djelovati kroz unaprjeđenje kvalitete poduzetničkog ozračja i podršku razvoju poduzetničkih aktivnosti.

Očekivani načini ostvarenja

U okviru ovog cilja su identificirana četiri ključna razvojna prioriteta kojima će se minimizirati, odnosno ukloniti ključne razvojne prepreke za unaprjeđenje ukupne konkurentnosti lokalnog gospodarstva. Razvojni prioriteti odražavaju ključne probleme identificirane u strateškom procesu te naglašene u analizi stanja i SWOT analizi. Prema tome, prioriteti su usmjereni na jačanje primjene novih znanja i tehnologije u sektoru poduzetništva, uspostavu ravnoteže na lokalnom tržištu rada, razvoj poticajnog poduzetničkog okruženja i ulaganja u poslovnu, komunalnu i prometnu infrastrukturu.

Dosljednost

Konkurentnost gospodarstva je sastavni cilj općih i sektorskih razvojnih dokumenata na europskoj, nacionalnoj i nižim upravljačkim razinama. Konkurentno gospodarstvo utemeljeno na korištenju suvremenih i okolišno prihvatljivih tehnologija je središnji cilj krovne strategije EU za razdoblje od 2010. do 2020. godine (Europa 2020 – Strategija za pametan, održiv i uključiv rast) kao i Predvodničkih inicijativa i planova usvojenih za provedbu ciljeva strategije. Doprinos jačanju konkurentnosti europskog gospodarstva se ostvaruje i nizom sektorskih dokumenata (npr. The EU Youth Strategy 2010-2018., Akcijski plan za poduzetništvo do 2020. godine i dr.).

S obzirom na relevantne operativne programe za povlačenje sredstava iz EU fondova do 2020. godine, ovaj cilj se uklapa u gotovo sve ciljeve postavljene u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. (npr. tematski ciljevi: 01 – Jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija, 03 – Poboljšanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća, poljoprivrednog

sektora i sektora za ribarstvo i akvakulturu, 10-Ulaganje u obrazovanje, izobrazbu i strukovno osposobljavanje te cjeloživotno učenje i dr.).

Na nacionalnoj razini je ovaj cilj komplementaran općem i strateškim ciljevima Strategije razvoja poduzetništva do 2020. godine. Opći cilj ovog dokumenta je usmjeren na povećanje produktivnosti i konkurentnosti malog gospodarstva, a posebni ciljevi se odnose na ekonomsku uspješnost poduzetnika, finansijsku podršku razvoju poduzetništva, jačanje povoljnog okruženja za razvoj poduzetništva i unaprjeđenje poduzetničkih znanja i vještina. Naglaskom na jačanje cjeloživotnog obrazovanja, ovaj cilj u potpunosti podupire četiri cilja Nacionalne strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije (2014). u sklopu poglavlja Obrazovanje odraslih. Razvojnim prioritetom usmjerenim na intenziviranje ulaganja u obnovljive izvore energije se ostvaruje podrška ciljevima Energetske strategije Republike Hrvatske (2009). i Nacionalnog programa energetske učinkovitosti za razdoblje od 2008. do 2016. godine. Kroz jačanje ulaganja u poduzetničko okruženje, inovacije i nove tehnologije podupiru se ciljevi Industrijske strategije Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. -2020. Također, razvidna je jasna poveznica ovog cilja i ciljeva Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do kraja 2020. godine (nacrt), odnosno strateškog cilja 2. *Povećanje konkurentnosti regionalnog gospodarstva i zaposlenosti*⁵.

Na županijskoj razini, konkurentnost gospodarstva je jedan od ključnih dijelova sadržaja Županijske razvojne strategije Virovitičko podravske županije 2011.-2013., a ujedno je to i prioritetni cilj za razvoj županije u programskom razdoblju do 2020 godine. Konkurentnost gospodarstva se naglašava unutar strateškog cilja 1. *Razvoj konkurentnog gospodarstva zasnovanog na konkurentnoj poljoprivredi, poduzetništvu, izvoznoj industriji, zaštiti prirode i održivom turizmu.*

Pokazatelji učinka

Cilj	Pokazatelj učinka			Početna vrijednost		Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
	Definicija	Jedinica	Opis	Vrijednost	Godina	Vrijednost	Godina		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(6)	(7)	(8)	(9)
Razvijati konkurentno gospodarstvo	Konsolidirani finansijski rezultat malih i srednjih poduzetnika	Kn	Uspješnost poslovanja malih i srednjih poduzetnika	3, 581 milijuna kn	2015.	5%	2020.	Godišnje	FINA
	Radno sposobno stanovništvo zaposленo u sektoru malog i srednjeg poduzetništva, obrtništva i ostalih na području grada	Broj	Učinak malog i srednjeg poduzetništva na zapošljavanje	3.255	2015.	5%	2020.	Godišnje	HZZ

2. SPECIFIČNI CILJ – POTICATI RURALNI RAZVOJ

Relevantnost

⁵ Nacrt Strategije dostupan je na: <https://razvoj.gov.hr/razvojne-strategije/izrada-strategije-regionalnoga-razvoja-republike-hrvatske-za-razdoblje-do-2020-godine/strategija-regionalnog-razvoja-republike-hrvatske-za-razdoblje-do-kraja-2020-godine/3388>

Na području Grada Slatine nalaze se velike površine obradivog poljoprivrednog zemljišta zahvaljujući čemu postoji mogućnost uzgoja različitih poljoprivrednih kultura i bavljenja različitim poljoprivrednim granama (npr. vinogradarstvo, voćarstvo, stočarstvo, ratarstvo). Analizom stanja je utvrđen velik broj poljoprivrednih proizvođača na području grada zbog čega je poljoprivreda značajan izvor prihoda i zapošljavanja za lokalno stanovništvo. Najveća slabost poljoprivredne proizvodnje je nepripremljenost poljoprivrednika za nove zahtjeve tržišta. Na području grada postoje poljoprivredna udruženja ali nemaju dovoljno kapaciteta za porast konkurentnosti što dodatno otežava položaj poljoprivrednika. Zbog značaja za urbano područje grada Slatine, ovim ciljem se žele osnažiti poljoprivredni potencijali za doprinos zapošljavanju, konkurentnosti, zadržavanju stanovništva i rast prihoda od poljoprivrede. Ispunjene preduvjete za sprječavanje depopulacije će se ostvariti i diverzifikacijom gospodarske strukture ruralnih područja. Tome će doprinijeti i jačanje drvne industrije, ruralnog turizma, tradicijskog obrtništva i uslužnih djelatnosti u ruralnim područjima.

Očekivani načini ostvarenja

Cilj će se realizirati kroz tri razvojna prioriteta usmjerena na jačanje poljoprivrednih i nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima te poboljšanje kvalitete infrastrukture u ruralnim naseljima. U okviru ova tri prioriteta je definirano osam mjera za ostvarenje ciljeva prioriteta i podršku ostvarenju ovog specifičnog cilja.

Dosljednost

Ovim ciljem se doprinosi ostvarenju ciljeva krovnog strateškog dokumenta Europa 2020 u kojem se naglašava značaj ulaganja u razvoj ruralnih područja radi postizanja ujednačenog razvoja i teritorijalne kohezije na području EU. Ujedno je postignuta potpuna komplementarnost ovog cilja i ciljeva reformirane Zajedničke poljoprivredne politike EU za razdoblje od 2014. do 2020. Tri nova cilja za razvoj poljoprivrednog sektora u EU u definiranom razdoblju su: 1. jačanje konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje, 2. održivo upravljanje prirodnim resursima ruralnih područja i 3. uravnoteženi teritorijalni razvoj ruralnih gospodarstava i zajednica uključujući stvaranje održivih radnih mesta.

Program ruralnog razvoja 2014.-2020. je usvojen kao ključni dokument na nacionalnoj razini za povlačenje EU fondova u sektor poljoprivrede do 2020. godine. Ovaj cilj podupire mjere tog programa, odnosno Mjeru 1 – Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja, M2 – Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima, M6 – Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja, M7 – Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima, M11 – Ekološki uzgoj i druge. Time su stvorene prepostavke za financiranje mjera i projekata u okviru prioriteta ovog cilja iz EU i drugih fondova.

Na nacionalnoj razini vidljiva je usklađenost sa ciljevima nacrta nacionalne Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do kraja 2020. godine, i to osobito strateškim ciljevima 1. *Povećanje kvalitete življenja poticanjem održivog teritorijalnog razvoja* i 2. *Povećanje konkurentnosti regionalnog gospodarstva i zaposlenosti*. Opredjeljenjem za jačanje ekološke poljoprivredne proizvodnje, grad Slatina će poduprijeti i ostvarenje nacionalnih ciljeva određenih Akcijskim planom razvoja ekološke poljoprivrede u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2011.-2016. godine. Temeljni cilj tog dokumenta je osigurati stabilan i dugoročan rast sektora ekološke poljoprivrede kroz jačanje znanja, partnerstva, promocije i svijesti o ekološkoj poljoprivredi.

U okviru Industrijske strategije RH 2014.-2020. je naglašen potencijal drvnog sektora u RH za zadovoljavanjem rastuće potražnje za drvnom sirovinom i proizvodima od drveta na svjetskom

tržištu. Prema tome, ovaj cilj (u okviru prioriteta 2.2.) izravno doprinosi i cilju ovog nacionalnog strateškog dokumenta.

S obzirom na ključne razvojne ciljeve za Virovitičko podravsku županiju od 2011. do 2013. godine, ovaj cilj se uklapa u strateški cilj 1 - 1. *Razvoj konkurentnog gospodarstva zasnovanog na konkurentnoj poljoprivredi, poduzetništvu, izvoznoj industriji, zaštiti prirode i održivom turizmu*, odnosno prioritete 1.1. Stvaranje uvjeta za razvoj profitabilnije i održive poljoprivrede i 1.3. *Stvaranje uvjeta za razvoj ruralnog prostora i održivog turizma*. U narednom razdoblju će se ovaj cilj zadržati kao bitna razvojna odrednica županije do 2020. godine.

Pokazatelji učinka

Cilj	Pokazatelj učinka			Početna vrijednost		Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
	Definicija	Jedinica	Opis	Vrijednost	Godina	Vrijednost	Godina		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	
Poticati ruralni razvoj	Zastupljenost ekološke poljoprivredne proizvodnje	ha	Poljoprivredne površine pod ekološkom proizvodnjom	516,96	2014.	10%	2020.	Godišnje	Grad Slatina i Agencija za plaćanje u poljoprivredi

3. SPECIFIČNI CILJ – POVEĆATI KVALITETU ŽIVOTA

Relevantnost

Kvaliteta života na području grada Slatine je određena visokim stupnjem kakvoće prirodnog okoliša, kvalitetom sportskih i kulturnih sadržaja i aktivnim sudjelovanjem organizacija civilnog društva u poticanju razvoja grada. Namjera ovog cilja je kroz specifične prioritete, mjere i projekte dodatno osnažiti ove snage, ali i ukloniti slabosti koje onemogućuju uspostavljanje željene kvalitete života. Ključne slabosti koje umanjuju kvalitetu života u gradu Slatini se odnose na nedostatne kapacitete sustava zdravstvene zaštite (specijalističke usluge) i socijalne skrbi, postojeći razvojni potencijal u prirodnoj i kulturnoj baštini mogu se intenzivnije koristiti za potrebe razvoja, a potrebno je i pojačati suradnju sa drugim gradovima. U okviru postojećeg programskog razdoblja EU do 2020. godine se snažno naglašavaju potencijali međugradske suradnje, pa su slijedom toga za zajedničke razvojne projekte gradova rezervirana značajna sredstva u okviru europskih investicijskih fondova. Slijedom europskih trendova, u okviru SWOT analize grada Slatine je kao jedna od prilika identificirana potreba jačanja suradnje s drugim domaćim i inozemnim gradovima u razmjeni iskustava i provedbi zajedničkih razvojnih projekata od obostranog interesa za jačanje ukupnog razvoja i kvalitete života.

Očekivani načini ostvarenja

Za ostvarenje cilja su definirana tri razvojna prioriteta prema kriteriju ključnih područja u kojima su identificirane prepreke za jačanje kvalitete života (tradicionalne, kulturne i prirodne vrijednosti, socijalna skrb, obrazovni sustav i zdravstvo, participativno upravljanje). U okviru prioriteta je devet specifičnih mjera koje čine okvir za provedbu razvojnih projekata s ciljem doprinosa povećanju kvalitete života.

Dosljednost

Visok stupanj kvalitete života je jedan od ključnih ciljeva krovne strategije na EU razini, Europa 2020. U dokumentu se naglašava da „uspjeh provedbe strategije i postizanje visoke kvalitete života ovisi o suradnji među EU institucijama, zemljama članicama i pojedinačnim regijama“ (str.28). Važnost zajedničke suradnje u jačanju razvoja je prepoznata i u okviru ovog cilja, točnije prioriteta 3.3. Jačati

participativno upravljanje. Ujedno je jedan od ključnih ciljeva strategije Europa 2020 jačanje socijalne uključenosti, što je naglašeno i u okviru prioriteta koji podupiru ostvarenje ovog cilja. Sedmim akcijskim programom zaštite okoliša u EU za razdoblje do 2020. godine se poziva na integraciju okolišnih pitanja u sektorske politike. Jedan od prioriteta grada Slatine do 2020. godine je usmjeren na valorizaciju prirodne i kulturne baštine u funkciji održivog razvoja, pa se time izravno podupire politika održivog razvoja koju EU snažno promovira. Opredjeljenjem za promoviranje zdravog života i jačanje kvalitete zdravstvenih usluga se podupiru ključni ciljevi EU zdravstvene politike (Health 2020) kojima se do 2020. želi osigurati jednakost i solidarnost u zdravstvenoj zaštiti te osnažiti upravljanje u sustavu zdravstvene zaštite.

U okviru Operativnih programa za povlačenje EU fondova do 2020. godine, prioriteti unutar ovog cilja podupiru tematske ciljeve Operativnog programa Konkurentnost i kohezija, odnosno tematski cilj 6 – Očuvanje i zaštita okoliša i promocija učinkovitosti resursa i tematski cilj 9 – Promicanje socijalne uključenosti, borba protiv siromaštva i svih oblika diskriminacije.

U odnosu na nacionalnu razinu, cilj je u skladu s nizom strateških dokumenata. U prvom redu poveznica je vidljiva sa svim strateškim ciljevima nacrta Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do kraja 2020. godine (*strateški cilj 1. Povećanje kvalitete življenja poticanjem održivog teritorijalnog razvoja, strateški cilj 2. Povećanje konkurentnosti regionalnog gospodarstva i zaposlenosti i strateški cilj 3. Sustavno upravljanje regionalnim razvojem*). Ovim ciljem se doprinosi i ciljevima nacionalne Strategije zdravstva (2012.-2020.) kojoj je ključni cilj postići učinkovit, dostupan i kvalitetan zdravstveni sustav u Republici Hrvatskoj. Selektivni oblici turizma su u fokusu nacionalne Strategije razvoja turizma do 2020. godine u kojoj se, među turističkim proizvodima s izraženom perspektivom razvoja, naglašavaju ekoturizam i kulturni turizam. Grad Slatina se, u identificiranju razvojnih prioriteta, opredijelio za snažnije korištenje prirodne i kulturne baštine u funkciji turizma, čime se doprinosi nacionalnim ciljevima razvoja turizma. Dugoročno djelovanje u smjeru održive ekonomske valorizacije prirodnih resursa je jedan od ključnih ciljeva nacionalne Strategije održivog razvoja (2009). i Strategije zaštite okoliša Republike Hrvatske i Nacionalnog plana djelovanja na okoliš (2002.) što osigurava usklađenost ovog cilja i s tim strateškim dokumentima. Prioritetom 3.2. u okviru ovog cilja i mjerama u okviru tog prioriteta se ostvaruje doprinos realizaciji ciljeva Strategije razvoja sustava socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj (2011.-2016.) u kojoj su ključni ciljevi povećati djelotvornost, decentralizaciju, dostupnost i deinsticijonalizaciju sustava socijalne skrbi.

U Županijskoj razvojnoj strategiji Virovitičko podravske županije 2011.-2013. je opredijeljenost za unaprjeđenje kvalitete života ostvarena strateškim ciljem 2 – *Izgradnja ljudskih potencijala u skladu s potrebama tržišta rada Županije i Panonske Hrvatske*, prioritetima 2.2. *Kompetentne javne službe za razvoj gospodarstva*, 2.3. *Unaprjeđenje socijalne i zdravstvene infrastrukture i usluga* i 2.4. *Jačanje uloge civilnog sektora u razvoju društva*. Ovaj cilj je ujedno identificiran kao relevantan za razvoj županije do 2020. godine, a njegovoj realizaciji će doprinijeti i grad Slatina.

Pokazatelji učinka

Cilj	Pokazatelj učinka			Početna vrijednost		Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
	Definicija	Jedinica	Opis	Vrijednost	Godina	Vrijednost	Godina		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(6)	(7)	(8)	(9)
Povećati kvalitetu života	Stupanj kvalitete i dostupnosti zdravstvene zaštite	Omjer	Odnos broja liječnika prema broju stanovnika grada	0,8	2014.	1,2	2020.	Godišnje	Grad Slatina

4.3. Razvojni prioriteti i mjere

Razvojni prioriteti i mjere su rezultat uočenih razvojnih problema i potreba identificiranih analizom stanja, te istaknutih u SWOT analizi i provedenim intervjima s ključnim lokalnim akterima. U strukturi strateškog okvira je predviđena realizacija deset prioriteta – četiri podupiru ostvarenje specifičnog cilja 1, a po tri su vezana za specifični cilj 2 i specifični cilj 3. Podrška prioritetima se osigurava kroz 29 mjera kojima je postavljen okvir za provedbu razvojnih projekata u područjima za koje su identificirane razvojne slabosti i prijetnje.

Razvojni prioritet 1.1. Razvijati ljudske potencijale, znanje i inovativnost

Cilj

Osigurati preduvjete za poboljšan, uravnotežen i održiv model zapošljavanja u skladu sa zahtjevima lokalnog tržišta rada

Opravdanje

Tijekom strateškog procesa identificirana je niska produktivnost, konkurentnost i tehnološka opremljenost u ključnim gospodarskim djelatnostima za razvoj grada (npr. poljoprivreda, prerađivačka industrija). Ti problemi se odražavaju na nemogućnosti jačanja proizvodnih djelatnosti koje imaju potencijal stvaranja dugoročnih radnih mesta, stabilnih prihoda za lokalno gospodarstvo i unaprjeđenju konkurentnosti.

Opis

Prioritet je usmjeren na stvaranje preduvjeta za restrukturiranje i osvremenjivanje ključnih gospodarskih djelatnosti za doprinos jačanju ukupne konkurentnosti lokalnog gospodarstva. To će se postići kroz provedbu razvojnih projekata u okviru tri mjer. Mjere su usmjerene na unaprjeđenje kvalitete ljudskih potencijala jačanjem cjeloživotnog obrazovanja, stvaranje ravnoteže između ponude i potražnje na lokalnom tržištu rada i poticanje primjene novih tehnoloških i inovativnih poslovnih rješenja u gospodarstvu.

Mjere:

1.1.1. Razvijati cjeloživotno obrazovanje

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata:

- Provesti analizu kvalitete postojećih programa cjeloživotnog obrazovanja i ocijeniti potrebu uvođenja novih programa;
- Redovito provoditi usklađivanje programa cjeloživotnog obrazovanja s potrebama lokalnog tržišta rada;
- Unaprijediti informiranje o dostupnim programima cjeloživotnog obrazovanja

Pokazatelji ishoda za Mjeru 1.1.1.

Pokazatelj ishoda	Ciljana vrijednost	Učestalost	Izvor
-------------------	--------------------	------------	-------

Definicija	Jedinica	Opis	Vrijednost	Godina	praćenja	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Programi cijeloživotnog obrazovanja	Broj	Dostupnost programa cijeloživotnog obrazovanja usklađenih s potrebama lokalnog tržišta rada	65	2020.	Godišnje	POU Slatina
Polaznici programa cijeloživotnog obrazovanja	Broj	Stupanj zainteresiranosti za uključenost u programe cijeloživotnog obrazovanja	450	2020.	Godišnje	POU Slatina

1.1.2. Poticati povezivanje tržišta rada i gospodarstva

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata:

- Pratiti stručnu analizu HZZa potreba na tržištu rada i oblikovati aktivne mjere za jačanje kompetencija i vještina potrebnih u djelatnostima na području grada;
- Poticati partnerstvo između ustanova formalnog i neformalnog obrazovanja i poduzetnika;
- Oblikovati instrumente poticanja mladih za obrazovanje u deficitarnim zanimanjima;
- Osigurati podršku realizaciji projekata koji doprinose novom zapošljavanju
- Provesti edukacije mladih u školama o poduzetničkim i upravljačkim vještinama radi spremnijeg izlaska na tržište rada
- Jačati kompetencije teško zapošljivih skupina

Pokazatelji ishoda za Mjeru 1.1.2.

Pokazatelj ishoda			Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
Definicija	Jedinica	Opis	Vrijednost	Godina		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Novozaposleni	Broj	Povećanje broja novozaposlenih	200	2020.	Godišnje	HZZ- Ispostava Slatina

1.1.3. Poticati korištenje inovacija u industriji i poslovnim uslugama

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata:

- Poticati stvaranje inovativnih klastera i motivirati poslovne subjekte na zajedničku suradnju u razvoju novih inovativnih poslovnih procesa;
- Razvijati suradnju između poslovnih subjekata i znanstveno-istraživačkih organizacija
- Sustavno razvijati i unaprjeđivati kapacitete poslovnih potpornih institucija za pružanje podrške poslovnom sektoru u razvoju inovacija
- Oblikovati i provoditi edukacijske programe za poduzetnike o mogućnostima financiranja inovativnih poslovnih ideja iz europskih investicijskih fondova
- Poticati korištenje novih znanja i tehnologija kod mladih (kroz organizaciju klubova robotike, tehničke kulture, informatike i slično)

Pokazatelji ishoda za Mjeru 1.1.3.

Pokazatelj ishoda			Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
Definicija	Jedinica	Opis	Vrijednost	Godina		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Partnerstvo poduzeća i znanstveno-istraživačkih organizacija	Broj	Poduzeća koja su uspostavila suradnju sa znanstveno-istraživačkim organizacijama	5	2020.	Godišnje	Grad Slatina

Razvojni prioritet 1.2. Ojačati ekonomsku uspješnost poduzetnika

Cilj

Poticati rast konkurentnosti lokalnog gospodarstva kroz poboljšanje uvjeta za poslovanje malih i srednjih poduzeća

Opravdanje

Mala i srednja poduzeća su nositelji gospodarskog razvoja grada Slatine te čine 99% svih gospodarskih subjekata na području grada. Malo i srednje poduzetništvo je snažno pogodjeno posljedicama gospodarske krize koja se odražava na negativan poslovni rezultat, pad broja poduzetnika, smanjenje produktivnosti i brže zatvaranje u odnosu na otvaranje novih poduzeća. Mali i srednji poduzetnici su prepoznati u globalnim okvirima kao ključni izvor rasta i konkurentnosti. Ovim prioritetom se nastoje uspostaviti čvrsti temelji za dugoročni i održivi razvoj poduzetništva u funkciji jačanja konkurentnosti lokalnog gospodarstva.

Opis

Prioritet će se provesti kroz dvije mјere kojima je cilj osnažiti sve aspekte koji određuju uspješnost poslovanja malih i srednjih poduzetnika, od jačanja administrativne, finansijske i infrastrukturne podrške do unaprjeđenja poduzetničkih i upravljačkih znanja i vještina.

Mjere:

1.2.1. Razvijati malo i srednje poduzetništvo

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata:

- Kontinuirano pružati stručnu pomoć poduzetnicima u razvoju proizvoda i usluga te jačati njihovu sposobnost za prilagodbu zahtjevima tržišta;
- Uspostaviti sustav poslovne podrške razvoju malog i srednjeg poduzetništva (tehnološki parkovi, inkubatori, centri, akceleratori i dr.)
- Jačati kompetencije poduzetnika razvijanjem adekvatnih obrazovnih programa i treninga za jačanje njihovih upravljačkih i poduzetničkih vještina;
- Kontinuirano promovirati poduzetništvo s ciljem stvaranja pozitivnog stava prema poduzetništvu

- Osigurati preduvjete za osnivanje i rad start-up poduzeća

Pokazatelji ishoda za mjeru 1.2.1.

Pokazatelj ishoda			Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
Definicija	Jedinica	Opis	Vrijednost	Godina		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Obrazovni programi i treninzi za poduzetnike	Broj	Podrška malim i srednjim poduzetnicima u stjecanju novih znanja, vještina i kompetencija	12	2020.	Godišnje	Grad Slatina i GRAS
Promocija poduzetništva	Broj	Osmišljene, inicirane i provedbe promocijske kampanje za stvaranje pozitivnog odnosa prema poduzetništvu	18	2020.	godišnje	Grad Slatina i GRAS

1.2.2. Jačati administrativno i finansijsko okruženje za razvoj poduzetništva

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata:

- Jačati koordinaciju između svih relevantnih institucija za učinkovitu podršku poslovanju poduzetnika (npr. gradska uprava, gradske institucije za poslovnu podršku)
- Osnaživati ljudske, tehničke i finansijske kapacitete institucija poslovne podrške
- Razvijati poticajne administrativne, marketinške i finansijske mjere za privlačenje novih poduzetnika

Pokazatelji ishoda za Mjeru 1.2.2.

Pokazatelj ishoda			Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
Definicija	Jedinica	Opis	Vrijednost	Godina		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Novovođena poduzeća	Broj	Broj novih malih i srednjih poduzetnika koji je rezultat provedbe aktivnosti u okviru mjeru (2015=196)	5%	2020.	Godišnje	Grad Slatina

Razvojni prioritet 1.3. Privlačiti investicije temeljene na suvremenim tehnologijama

Cilj

Osigurati osuvremenjivanje i unaprjeđenje učinkovitosti poslovnih procesa

Opravdanje

Dodatna ulaganja u suvremene tehnologije su preduvjet jačanja troškovne i organizacijske učinkovitosti poslovanja, unaprjeđenja kvalitete proizvoda i zadovoljavanja kriterija za plasiranje proizvoda na tržište. Postojeći poduzetnici ne raspolažu dovoljnom finansijskom snagom za ulaganje u nove tehnologije, niti posjeduju potrebna znanja o mogućnostima korištenja alternativnih izvora (npr. EU fondovi, nacionalna sredstva). Priljev inozemnih izravnih ulaganja se odvija neplanski. Ovim prioritetom se nastoje eliminirati prepreke koje ograničavaju tehnološki napredak lokalnog gospodarstva te osnažiti ulaganja u osvremenjivanje poslovnih procesa iz domaćih i stranih izvora financiranja.

Opis

Razvojni prioritet će se ostvariti kroz dvije mjere usmjerene na jačanje već započetih ulaganja u obnovljive izvore energije i unaprjeđenje primjene novih tehnologija i znanja u sektoru poduzetništva. U okviru korištenja obnovljivih izvora energije grad će davati poslovnu podršku za provedbu projekata energetske učinkovitosti u svim sektorima (javni, civilni, poslovni) s ciljem krajnjeg smanjenja potrošnje energije i očuvanja kakvoće okoliša. Niz razvojnih projekata je predviđen u okviru mjere kojom se potiču lokalna i inozemna ulaganja u nove tehnologije i znanja.

Mjere:

1.3.1. Intenzivirati korištenje obnovljivih izvora energije i ekološki učinkovitih tehnologija

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata:

- Poticati primjenu obnovljivih izvora energije i ekološki učinkovitih tehnologija u industriji, poljoprivredi i prometu;
- Sustavno provoditi aktivnosti informiranja i promocije korištenja obnovljivih izvora energije za šиру javnost;
- Kontinuirano pratiti i unaprjeđivati djelotvornost provedbe mjera energetske učinkovitosti u svim sektorima (javni, kućanstva, industrija);

Pokazatelji ishoda za Mjeru 1.3.1.

Pokazatelj ishoda			Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
Definicija	Jedinica	Opis	Vrijednost	Godina		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Primarna potrošnja energije u javnim zgradama u vlasništvu grada	kWh	Ušteda potrošnje energije u javnom sektoru kao posljedica energetske obnove zgrada u javnom vlasništvu	20%	2020.	Godišnje	Grad Slatina

1.3.2. Poticati ulaganja privatnih poduzetnika u djelatnosti intenzivne znanjem i tehnologijom

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata:

- Jačati podršku poduzetnicima za ulaganja u informatičko-komunikacijske tehnologije

- Poticati poduzetnike na povezivanje sa znanstvenim institucijama sa svrhom prijenosa znanja i primjene novih tehnologija;
- Jačati informiranost poduzetnika o mogućnostima ulaganja u nove tehnologije i znanja
- Unaprijediti uvjete za razvoj „zelenog“ poduzetništva

Pokazatelji ishoda za mjeru 1.3.2.

Pokazatelj ishoda			Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
Definicija	Jedinica	Opis	Vrijednost	Godina		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Inozemna izravna ulaganja	Kn	Priljev inozemnih izravnih ulaganja za razvoj novih djelatnosti temeljenih na znanju i tehnologiji	10%	2020.	Godišnje	Grad Slatina, FINA, HGK

Razvojni prioritet 1.4. Razvijati prometnu povezanost i poslovnu i komunalnu infrastrukturu

Cilj

Unaprijediti infrastrukturne preduvjete za jačanje razvoja lokalnog gospodarstva i rasta konkurentnosti

Opravdanje

Strateški proces je ukazao na nedovoljnu dinamiku razvoja glavne infrastrukture (prometne, vodno-komunalne, telekomunikacijske) kao jednu od ključnih prepreka u jačanju razvoja grada. Korištenje pojedinih razvojnih resursa je ograničeno zbog nerazrađene zakonske i podzakonske regulative, kao i zbog centraliziranog upravljanja prirodnim resursima bez izravnog poticanja razvoja lokalne zajednice ili upoznavanja lokalne zajednice s planovima državnih tvrtki ili ustanova (npr. šume), pa je razvojni potencijal tih resursa u gospodarstvu grada nije moguće dovoljno iskoristiti za razvoj lokalne sredine. Postojeća vodno-komunalna infrastruktura i sustav zbrinjavanja otpada zahtjeva dodatna ulaganja u modernizaciju kako bi se uspostavili preduvjeti za jačanje održivog društveno-gospodarskog razvoja. Kao poseban problem se u sadržaju analize stanja, SWOT analize i rezultatima intervjuja ističe slaba prometna povezanost s velikim gradovima, odnosno neizgrađenost brzih cesta i autoputeva u krugu udaljenosti do 100 km, što otežava poslovanje poduzetnika, širenje na druga tržišta i oslabljuje konkurenčnost lokalnog gospodarstva.

Opis

S obzirom na niz identificiranih razvojnih problema, u okviru ovog razvojnog prioriteta predviđeno je ostvarenje najvećeg broja mjera. Kroz pet mjeru će se jačati vertikalna suradnja s županijom, odnosno državnom razinom upravljanja s ciljem jačanja razvojnih potencijala grada. Tri mjeru su predviđene za unaprjeđenje kvalitete osnovne infrastrukture ciljanim ulaganjima u vodno-komunalnom, prometnom i telekomunikacijskom sektoru.

Mjere:

1.4.1. Kontinuirano iskazivati razvojne potrebe grada prema županijskim, državnim i javnim tijelima

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata:

- Sustavno ukazivati na probleme centraliziranog upravljanja određenim razvojnim potencijalima značajnim za razvoj lokalne zajednice
- Razraditi i komunicirati prijedloge izmjena zakonskih i provedbenih akata , studija i projekta za kapitalne državne investicije od interesa za razvoj grada

Pokazatelji ishoda za Mjeru 1.4.1.

Pokazatelj ishoda			Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
Definicija	Jedinica	Opis	Vrijednost	Godina		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Upoznavanje državnih i županijskih čelnika s infrastrukturnim i zakonskim problemima koji otežavaju razvoj lokalne zajednice	Broj održanih tematskih sastanaka	Uspostavljena vertikalna suradnja s županijskom i državnom razinom upravljanja s ciljem uklanjanja razvojnih ograničenja grada (2015=5)	20% godišnje	2020.	Godišnje	Grad Slatina

1.4.2. Unaprjeđenje komunalne opremljenosti gradskog prostora

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata:

- Provesti analizu stanja postojećeg prometnog sustava i identificirati „uska grla“ i kritične dionice u pogledu prometno-tehničkih uvjeta i sigurnosti te brzine odvijanja prometa
- Izraditi studiju razvoja prometa na području Grada Slatine
- Pripremiti projektnu dokumentaciju za apliciranje projekata te izgradnja i obnova prometno-komunalne gradske infrastrukture iz EU fondova i drugih izvora financiranja;
- Provesti energetsku obnovu postojeće javne rasvjete i izgradnju nedostajuće rasvjete u poslovnim zonama

Pokazatelji ishoda za mjeru 1.4.2.

Pokazatelj ishoda			Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
Definicija	Jedinica	Opis	Vrijednost	Godina		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Proširena i obnovljena prometno infrastruktura	km	Izgrađena i rekonstruirana prometna infrastruktura (2015=70km ceste)	10%	2020.	Godišnje	Grad Slatina

1.4.3. Poboljšati zaštitu vodotoka i zelenih površina kvalitetnim sustavom vodno-komunalne infrastrukture

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata:

- Provesti analizu stanja postojećeg vodoopskrbnog sustava i sustava odvodnje otpadnih i oborinskih voda i identificirati „uska grla“
- Pripremiti projektnu dokumentaciju za apliciranje projekata izgradnje vodno-komunalne infrastrukture iz EU fondova i drugih izvora financiranja;

Pokazatelji ishoda za mjeru 1.4.2.

Pokazatelj ishoda			Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
Definicija	Jedinica	Opis	Vrijednost	Godina		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Priključenost stanovništva na sustav javne vodoopskrbe i odvodnje	Stopa (%)	Udio stanovništva priključenog na sustav javne vodoopskrbe i odvodnje u odnosu na ukupan broj stanovnika	10%	2020.	Godišnje	Grad Slatina, Komrad d.o.o.
Proširenje sustava kanalizacije i izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda	km	Izgrađena nova kanalizacijska mreža	5	2020	Godišnje	Grad Slatina, Komrad d.o.o.

1.4.4. Jačati održivo gospodarenje otpadom

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata:

- Kontinuirano podizati svijest građana i poduzeća o odgovornom postupanju s otpadom putem informativnih, promidžbenih i edukativnih aktivnosti
- Jačati ulaganja u opremljenost, infrastrukturu i ljudske kapacitete za održivo gospodarenje otpadom
- Pripremiti projektnu dokumentaciju za kandidiranje projekata iz područja održivog gospodarenja otpadom na EU fondove i druge izvore financiranja
- Kontinuirano provoditi praćenje tijeka otpada s ciljem sprječavanja negativnih utjecaja otpada na stanje okoliša;
- Razvijati i primjenjivati načela kružnog gospodarstva u postupcima gospodarenja otpadom
- Poticati uključivanje poduzetnika i razvoj postrojenja za preuzimanje, uporabu ili preradu pojedinih vrsta otpada
- Prošireno legalno odlagalište kom. otpasa za preuzimanje ostatnog otpada s područja Grad Slatine i susjednih općina

Pokazatelji ishoda za mjeru 1.4.4.

Pokazatelj ishoda			Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
Definicija	Jedinica	Opis	Vrijednost	Godina		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)

Odbojeno skupljanje korisnih vrsta otpada	Stopa (%)	Udio odbojeno skupljenog korisnog otpada u ukupnoj količini skupljenog komunalnog otpada	10%	2020.	Godišnje	Grad Slatina , Slatina KOM d.o.o.
Uspostavljeni reciklažni centar za područje Grada Slatine i susjednih općina	broj	Izgrađeni reciklažni centar za skupljanje korisnog otpada te za građevinski otpad	1	2020	4 godine	Grad Slatina, Slatina KOM d.o.o.

1.4.5. Unaprijediti dostupnost i primjenu širokopojasnog pristupa

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata:

- Provesti mapiranje postojeće širokopojasne infrastrukture i izraditi Plan razvoja širokopojasne infrastrukture za Grad Slatinu i susjedne općine
- Jačati ulaganja u infrastrukturna i tehnološka rješenja koja osiguravaju širenje širokopojasne mreže
- Provoditi treninge i radionice o e-pismenosti i e-vještinama u svim sektorima (javnom, privatnom, kućanstvima)
- Razvijati i primjenjivati aplikacije informacijskih i komunikacijskih tehnologija u gradskoj upravi i javnim ustanovama i gradskim tvrtkama te poticati primjenu e-usluga u komunikaciji tijela javne vlasti s građanima

Pokazatelji ishoda za Mjeru 1.4.5.

Pokazatelj ishoda			Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
Definicija	Jedinica	Opis	Vrijednost	Godina		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Kućanstva s pristupom širokopojasnom Internetu	Stopa (%)	Pokrivenost kućanstava širokopojasnim internetom u odnosu na ukupan broj kućanstava (n=2015)	10%	2020.	Godišnje	Grad Slatina, HAKOM

Razvojni prioritet 2.1. Poticati razvoj poljoprivrednih djelatnosti veće dodane vrijednosti

Cilj

Unaprijediti ulogu poljoprivrede u jačanju razvoja ruralnih područja

Opravdanje

U gradu Slatini su zastupljene značajne površine obradivog poljoprivrednog zemljišta pogodnog za razvoj različitih grana poljoprivredne proizvodnje (npr. povrtlarstvo, uzgoj duhana, uzgoj ljekovitog bilja, voćarstvo, vinogradarstvo), pa je poljoprivreda okosnica razvoja šireg urbanog područja. Prisutan je velik broj poljoprivrednih proizvođača koji raspolažu rasparceliziranim poljoprivrednim imanjima zbog čega je prinos usjeva umanjen, a troškovi proizvodnje visoki. Između poljoprivrednih proizvođača nema uspostavljenih oblika zajedničke suradnje što je još jedan od razloga nekonkurentnosti poljoprivredne proizvodnje i teškoća u plasmanu poljoprivrednih proizvoda na tržište. Jedan od identificiranih problema je i nedostatak znanja poljoprivrednika o primjeni suvremenih metoda poljoprivredne proizvodnje i ekološkoj poljoprivredi za kojom postoji rastuća potražnja na svjetskom i domaćem tržištu.

Opis

U okviru ovog prioriteta su definirane četiri mjere kroz koje će se provoditi projekti i aktivnosti usmjerene na jačanje ekološke poljoprivredne proizvodnje i poticanje zajedničkih oblika suradnje među lokalnim poljoprivrednim proizvođačima.

Mjere:

2.1.1. Poticati ekološku poljoprivredu i jačati sustav zaštite od elementarnih nepogoda

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata:

- Osmisliti i provoditi aktivnosti educiranja i informiranja poljoprivrednih proizvođača o ekološkoj poljoprivredi,
- Educirati građane/potrošače o kvaliteti i prednostima ekoloških poljoprivrednih proizvoda;
- Poticati partnerski odnos u lancu ekološke poljoprivrede (javno-privatno partnerstvo, suradnja poljoprivrednika i subjekata prehrambene industrije, suradnja sa školama/vrtićima itd.)
- Sustavno planirati i provoditi agrotehničke i vodnogospodarske mjere zaštite od elementarnih nepogoda

Pokazatelji ishoda za Mjeru 2.1.1.

Pokazatelj ishoda			Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
Definicija	Jedinica	Opis	Vrijednost	Godina		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Provedene edukacije o preventivnim aktivnostima radi spriječavanja nastanka elementarnih nepogoda	Broj provedenih edukacija	Informiranje građana o rizicima od elementarnih nepogoda (2015=0)	10	2020.	Godišnje	Grad Slatina i organizacije civilnog društva
Provedene edukacije o ekološkoj poljoprivredi	Broj provedenih edukacija	Informiranje građana o mogućnostima ekološke poljoprivrede	10	2020.	Godišnje	Grad Slatina, LAG Marinianis

2.1.2. Jačati edukaciju poljoprivrednika o suvremenim metodama upravljanja poljoprivrednim gospodarstvima

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata:

- Provesti analizu obrazovnih potreba poljoprivrednika;
- Osmisliti i provoditi edukativne programe namijenjene jačanju općih vještina i znanja upravljanja i vođenja poljoprivrednih gospodarstava;
- Razvijati edukativne programe namijenjene jačanju specifičnih stručnih znanja u poljoprivredi (primjena novih tehnologija, marketing, brendiranje, certificiranje ekoloških poljoprivrednih proizvoda i dr.)
- Sustavno informirati poduzetnike o dobrom poljoprivrednim i okolišnim praksama koje se mogu financirati posredstvom EU fondova u okviru Zajedničke poljoprivredne politike

Pokazatelji ishoda za Mjeru 2.1.2.

Pokazatelj ishoda			Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
Definicija	Jedinica	Opis	Vrijednost	Godina		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Educirani poljoprivrednici o primjeni suvremenih metoda upravljanja poljoprivrednim gospodarstvima	Broj educiranih poljoprivrednika	Dostupnost različitih obrazovnih programa usklađenih s potrebama poljoprivrednika za općim i specifičnim znanjima u poljoprivredi	300	2020.	Godišnje	Grad Slatina, GRAS, LAG Marinianis

2.1.3. Osnažiti poljoprivredne proizvođače za zajednički nastup na tržištu

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata:

- Razviti optimalan model administrativne podrške poljoprivrednim proizvođačima za udruživanje u udruge, zadruge, klastere i druge oblike poslovnog povezivanja u poljoprivredi
- Educirati stručne kadrove za podršku poljoprivrednicima u oblikovanju zajedničkih projektnih prijedloga za apliciranje projekata iz poljoprivrede na EU fondove i druge izvore financiranja;
- Jačati prilagodbu poljoprivrednih proizvođača zahtjevima tržišta i drugih komplementarnih djelatnosti (npr. turizam)
- Oblikovati i provoditi promotivne i marketinške aktivnosti za jačanje vidljivosti i prezentiranje poljoprivrednih proizvoda
- Osnažiti proizvodnju poljoprivrednih proizvoda dodane vrijednosti (npr. zimnice, sokovi, džemovi i sl.)

Pokazatelji ishoda za Mjeru 2.1.3.

Pokazatelj ishoda			Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
Definicija	Jedinica	Opis	Vrijednost	Godina		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)

Novosnovana udruženja poljoprivrednih proizvođača	Broj	Uspostavljeni oblici poslovog povezivanja lokalnih poljoprivrednih proizvođača (2015=3)	6	2020.	Godišnje	Grad Slatina
---	------	---	---	-------	----------	--------------

2.1.4. Usklađenje gruntovno-katastarskog stanja i komasacija poljoprivrednog zemljišta

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata:

- Poticati usklađivanje zemljišnih knjiga;
- Poticati program katastarsko geodetske izmjere zemljišta

Pokazatelji ishoda za mjeru 2.1.4.

Pokazatelj ishoda			Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
Definicija	Jedinica	Opis	Vrijednost	Godina		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Katastarski i gruntovno usklađene zemljišne čestice	Broj	Okrupnjivanje čestica poljoprivrednog zemljišta radi unapređenja uvjeta za razvoj konkurentne poljoprivredne proizvodnje (n=2015)	10%	2020	Godišnje	Grad Slatina, DGU i Katastar Slatina i Gruntovnica Slatina

Razvojni prioritet 2.2. Poticati razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima

Cilj

Uspostaviti preduvjete za diverzifikaciju gospodarske strukture ruralnih područja s ciljem stvaranja održivih ruralnih zajednica, sprječavanja depopulacije i stvaranja dugoročnih i održivih radnih mjesta u ruralnim područjima.

Opravdanje

Ključni izvor radnih mjesta i dohotka za ruralno stanovništvo je poljoprivreda, dok istovremeno interes za bavljenje poljoprivredom slab. Zbog nemogućnosti bavljenja drugim djelatnostima, ruralna područja karakteriziraju trendovi deagrarizacije i depopulacije. Prioritetom se želi postići revitalizacija ruralnih područja kroz razvoj drugih djelatnosti osim poljoprivrede, a za koje postoje neiskorišteni razvojni potencijali (npr. drvna industrija, ruralni turizam, obrtništvo).

Opis

Za diverzifikaciju gospodarstava ruralnih područja su u okviru jedne mjeru, koja podržava ovaj prioritet, predviđene aktivnosti za jačanje razvoja nepoljoprivrednih djelatnosti, prije svega drvne industrije i korištenja obnovljivih izvora energije.

Mjere:

2.2.1. Pojačati podršku razvoju drvnog sektora i održivog korištenja šuma

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata:

- Provoditi poticajne mjere za jačanje ulaganja u modernizaciju poslovnih procesa u drvnoj industriji;
- Promovirati održivo korištenje šumskog bogatstva i jačati svijest o ekološkim vrijednostima šuma
- Jačati suradnju s nadležnim državnim tijelima sa svrhom rješavanja ograničavajućih čimbenika korištenja šumskog bogatstva;
- Unaprijediti administrativnu i finansijsku podršku u prilagodbi drvnih proizvođača zahtjevima tržišta;
- Kontinuirano pružati informacije drvnim proizvođačima o trendovima na tržištu drvnih proizvoda

Pokazatelji ishoda za Mjeru 2.2.1.

Pokazatelj ishoda			Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
Definicija	Jedinica	Opis	Vrijednost	Godina		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Edukacije o održivom korištenju šuma	Broj provedenih edukacija	Porast znanja građana o vrijednostima održivog korištenja šuma (2015=0)	10	2020.	Godišnje	Grad Slatina, LAG Marinianis

Razvojni prioritet 2.3. Poboljšanje društvene i komunalne infrastrukture ruralnih naselja

Cilj

Unaprijediti kvalitetu života u ruralnim naseljima

Opravdanje

Ruralna naselja koja pripadaju gradu Slatini raspolažu niskom kvalitetom društvene i komunalne infrastrukture. Pojedina naselja nemaju izgrađene vodovodne sustave (npr. Golenić, Lukavac, Ivanbrijeg). Objekti društvene infrastrukture su slabo zastupljeni. Nedovoljna izgrađenost cestovne infrastrukture i nezadovoljavajuća kvaliteta postojećih lokalnih prometnica ne omogućuju kvalitetno povezivanje ruralnih naselja s gradom Slatinom. Niska kvaliteta infrastrukture ruralnih naselja je značajan ograničavajući čimbenik razvoja ruralnih naselja i prijetnja nastavku trenda iseljavanja stanovništva i odumiranja sela. U smislu zaštite okoliša je moguća pojava zapuštanja ruralnih krajolika i rizika pogoršanja kakvoće okoliša zbog neadekvatne komunalne infrastrukture. Prioritet je usmjeren rješavanju navedenih razvojnih problema kako bi se uspostavili uvjeti za zadržavanje ruralnog stanovništva i potaknuo dugoročan i održiv gospodarski razvoj ruralnih naselja.

Opis

U okviru prioriteta je predviđena provedba triju mjera, od kojih je svaka usmjerena na rješavanje jednog od ključnih razvojnih problema ruralnih naselja. Kroz projekte, aktivnosti i programe u sklopu mjera pod ovim prioritetom će se ciljano djelovati na unaprjeđenje vodno-komunalne, društvene i cestovne infrastrukture ruralnih naselja koja pripadaju gradu Slatini.

Mjere

2.3.1. Izgradnja vodoopskrbnog sustava u ruralnim naseljima

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata:

- Priprema projekata za izgradnju vodoopskrbnog sustava ruralnih naselja;
- Priprema projekta odvodnje u naseljima Bakić, Kozice, Sladojevci, Medinci, Markovo i Novi Senkovac
- Pripremiti projektne prijave za EU fondove

Pokazatelji ishoda za mjeru 2.3.1.

Pokazatelj ishoda			Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
Definicija	Jedinica	Opis	Vrijednost	Godina		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Vodoopskrbni sustavi u ruralnim naseljima	Broj ruralnih naselja	Pokrivenost ruralnih naselja sustavom javne vodoopskrbe (n=2015=11 naselja)	12	2020.	Godišnje	Grad Slatina, Komrad d.o.o.
Sustavi odvodnje otpadnih voda u ruralnim naseljima	Broj ruralnih naselja	Pokrivenost ruralnih naselja sustavom javne odvodnje (n=2015=0 naselja)	3	2020.	Godišnje	Grad Slatina, Komrad d.o.o.

2.3.2. Unapređenje prometne infrastrukture ruralnih područja

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata:

- Sustavno planirati sredstva gradskog proračuna za izgradnju i poboljšanje kvalitete cestovne infrastrukture ruralnih područja;
- Izraditi i pripremiti projektnu i tehničku dokumentaciju za gradnju;

Pokazatelji ishoda za mjeru 2.3.2.

Pokazatelj ishoda			Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
Definicija	Jedinica	Opis	Vrijednost	Godina		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Duljina izgrađenih i rekonstruiranih cesta u ruralnim područjima	Km	Kvaliteta cestovnih prometnica u ruralnim područjima (n=2015)	10%	2020.	Godišnje	Grad Slatina

2.3.3. Obnova mjesnih domova i sportskih prostora

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata:

- Izraditi i provoditi plan sanacije i obnove mjesnih domova i sportskih prostora;

- Sustavno planirati proračunska sredstva grada za obnovu mjesnih domova i sportskih prostora;
- Poticati primjenu mjera energetske učinkovitosti u obnovi mjesnih domova i sportskih prostora

Pokazatelji ishoda za mjeru 2.3.3.

Pokazatelj ishoda			Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
Definicija	Jedinica	Opis	Vrijednost	Godina		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Obnovljeni sportski prostori i mjesni domovi	Broj	Dostupnost kvalitetne društvene infrastrukture u ruralnim naseljima	3	2020.	Godišnje	Grad Slatina

Razvojni prioritet 3.1. Revitalizirati tradicijske, kulturne i prirodne vrijednosti u funkciji održivog razvoja

Cilj

Upravlјати традицијским, културним и природним vrijednostima у складу с нацелима одрživog razvoja

Opravdanje

Grad Slatina raspolaže с неколико vrijednih природних локалитета и материјалном и нематеријалном културном бањином која свједочи о богатој повјести и традицији слатинског краја. Над овим локалитетима nije uspostavljeno plansko управљање са svрхом jačanja njihove uključenosti у ukupni razvoj grada. Културна бањина nije dovoljno valorizirana што се очиђује у малом броју посетитеља културних манифестација и културних институција. Такође, посетитељи природних локалитета обухвачају у највећој мjeri локално становништво. Овим prioritетом се стога настоји потакнути снажнија valorizacija природне и културне бањине са svрхом jačanja turističkog и ukupnog razvoja grada. Pored toga, zasebnom mjerom se potiče revitalizacija традицијалног obrtništva које је у прошлости било окосница развоја grada, а у постојећим околностима има потенцијал stvaranja jedinstvenog turističkog proizvoda, kreiranja novih radnih mјesta i очuvanja lokalnog identiteta.

Opis

За остварење prioriteta су осмишљене dvije mјере којима се jača diverzifikација туристичке понуде grada Slatine kroz оживљавање традицијалног obrtništва и оdrživo korištenje природне и културне бањине.

Mjere:

3.1.1. Revitalizirati традицијске obrte

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata:

- Poticati i promovirati оживљавање традицијских obrta и старих заната
- Sustavno povezivati традицијално obrtništvo с развојем понуде ruralnog turizma (npr. производња традицијских суvenira)

- Jačati uključenost tradicijskih obrta u prezentaciju kulturno-povijesne baštine
- Organizirati i provoditi događanja za promociju tradicijskih zanata i obrta
- Unaprijediti vidljivost tradicijskih obrta kroz jačanje nastupa lokalnih obrtnika na nacionalnim i županijskim sajmovima obrtnika

Pokazatelji ishoda za Mjeru 3.1.1.

Pokazatelj ishoda			Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
Definicija	Jedinica	Opis	Vrijednost	Godina		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Tradicijski obrti i zanati	Broj	Obraćnici koji se bave proizvodnjom tradicionalnih proizvoda i starim zanatima (n=2015)	10%	2020.	Godišnje	Udruženje obrtnika Grada Slatine

3.1.2. Održivo koristiti prirodnu i kulturnu baštinu u kulturne, obrazovne i turističke svrhe

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata:

- Proširiti edukativnu i posjetiteljsku infrastrukturu te razvijati edukativne i interpretacijske programe za posjetitelje prirodne i kulturne baštine (npr. zgrada Stara škola, dvorac obitelji Drašković)
- Jačati suradnju Turističke zajednice Grada Slatine, ustanova u kulturi i ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima
- Pripremiti zajedničke projektne prijedloge za apliciranje projekata na EU fondove i druge izvore financiranja
- Sustavno pratiti i primjenjivati primjere dobre prakse razvoja turističke ponude utemeljene na održivom korištenju prirodne i kulturne baštine;
- Promovirati prirodne i kulturne potencijale nastupima na turističkim sajmovima i osmišljavanjem marketinško-promidžbenih kampanja
- Jačati svijest o održivom korištenju prirodne i kulturne baštine
- Razviti mrežu smještajnih kapaciteta za prihvat turista (u domaćinstvima i ili kampovima)
- Jačati ulogu kina i kazališta, te knjižnice u životu građana, promocijske aktivnosti u kulturi
- Sustavno planirati i jačati ulaganja iz gradskog proračuna za provedbu i jačanje kvalitete kulturnih događaja i manifestacija
- Osnažiti korištenje potencijala akumulacijskih jezera Javorica i Slanac za razvoj sportskog turizma (npr. sportovi na vodi, sportski kampovi, sportska događanja i sl.)

Pokazatelji ishoda za Mjeru 3.1.2.

Pokazatelj ishoda			Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
Definicija	Jedinica	Opis	Vrijednost	Godina		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Marketinške i promidžbene aktivnosti	Broj	Osmišljene i provedene marketinške i promidžbene kampanje s ciljem promocije	10%	2020.	Godišnje	TZ Grad

		kulturne i prirodne baštine (n=2015)				
Smještajni kapaciteti u domaćinstvima	Broj ležajeva	Prilagodba obiteljskih kuća za smještajne kapacitete u domaćinstvu / promoviranje prihvata turista u domaćinstvima	45	2020.	Godišnje	TZ i Grad Slatina

Razvojni prioritet 3.2. Poboljšati kvalitetu socijalne skrbi, predškolskog i školskog odgoja te sustava zdravstvene i civilne zaštite

Cili

Unaprijediti standard usluga društvenih djelatnosti u funkciji poboljšanja uvjeta života građana

Opravdanje

Nedostaci u okviru sustava društvenih djelatnosti se pojavljuju kao bitan ograničavajući čimbenik koji umanjuje kvalitetu života u gradu Slatini. Kao ključni razvojni problemi i slabosti se navode nedostatak kapaciteta ustanova i institucija socijalne skrbi i zdravstvene zaštite te nedostatak preventivnih zdravstvenih programa i svijesti o zdravom životu. Kapaciteti obrazovnih ustanova su nedovoljni u odnosu na potrebe. Postojeće škole i vrtići su nedovoljno opremljeni. Prioritetom se ciljano djeluje na umanjenje odnosno eliminaciju navedenih problema kako bi se osigurale pretpostavke za jačanje ukupne kvalitete života u gradu.

Opis

Definirane su četiri mjere kojima će se izravno postići cilj ovog prioriteta te doprinijeti realizaciji specifičnog cilja. Mjere obuhvačaju intervencije usmjerene na jačanje kvalitete sustava socijalne skrbi, podizanje kvalitete obrazovnih ustanova, unaprjeđenje zdravstvene zaštite i promoviranje sporta i zdravog življjenja.

Mjere:

3.2.1.Unaprijediti kvalitetu izvaninstitucionalne i institucionalne socijalne skrbi i sustava civilne zaštite

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata:

- Promovirati prijelaz s institucionalne socijalne skrbi na alternativne oblike skrbi i podrške u obitelji i zajednici za djecu s poteškoćama u razvoju, stare i nemoćne, osoba s invaliditetom;
- Jačati administrativne, finansijske i tehničke kapacitete ustanova socijalne skrbi;
- Ulagati u povećanje kapaciteta institucija socijalne skrbi;
- Sustavno promovirati socijalnu uključenost;
- Kontinuirano razvijati suradnju u području socijalne skrbi (javno-privatno partnerstvo, suradnja s organizacijama civilnog društva iz područja socijalne skrbi)

Pokazatelji ishoda za Mjeru 3.2.1.

Pokazatelj ishoda			Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
Definicija	Jedinica	Opis	Vrijednost	Godina		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Korisnici alternativnih oblika socijalne skrbi	Broj	Stupanj zadovoljenosti potreba za socijalnom skrbi (n=2015)	10%	2020.	Godišnje	Centar za socijalnu skrb Slatina

3.2.2. Unaprijediti kvalitetu predškolskih i školskih ustanova

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata:

- Izraditi i provoditi plan sanacije predškolskih i školskih ustanova;
- Osuvremeniti opremljenost predškolskih i školskih ustanova;
- Jačati ulaganja u ljudske kapacitete obrazovnih ustanova;

Pokazatelji ishoda za Mjeru 3.2.2.

Pokazatelj ishoda			Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
Definicija	Jedinica	Opis	Vrijednost	Godina		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Informatička opremljenost škola	Broj računala po učeniku	Raspoloživost suvremene informatičke opreme u odnosu na broj učenika škole (n=2015)	15%	2020.	Godišnje	Grad Slatina, Osnovne i srednje škole

3.2.3. Jačati zdravstvenu zaštitu

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata:

- Jačati svijest stanovništva o zdravom životu i prevenciji bolesti;
- Jačati ulaganja ljudske i tehničke kapacitete ustanova zdravstvene zaštite

Pokazatelji ishoda za Mjeru 3.2.3.

Pokazatelj ishoda			Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
Definicija	Jedinica	Opis	Vrijednost	Godina		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Kampanje za jačanje svijesti o zdravom životu i prevenciji bolesti	Broj	Dostupnost informacija građanima o mogućnosti sprječavanja bolesti i poboljšanja zdravstvenog stanja (n=2015)	10%	2020.	Godišnje	Grad Slatina, Savjet mladih Grada Slatine i ostale institucije

3.2.4. Poticati zdrav život kroz razvoj sportskih sadržaja i aktivnosti bavljenja sportom

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata:

- Organizirati, provoditi i promovirati javna sportska događanja u svrhu poticanja zdravog življenja i razvoja sportskog turizma
- Jačati svijest građana o važnosti sporta, a naročito kod školske i vrtičke djece
- Unaprijediti opremljenost sportskih dvorana i igrališta na otvorenom
- Poticati aktivno bavljenje sportom i jačati djelovanje sportskih klubova
- Jačanje Zajednice športskih udruga

Pokazatelji ishoda za Mjeru 3.2.4.

Pokazatelj ishoda			Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
Definicija	Jedinica	Opis	Vrijednost	Godina		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Javna sportska događanja	Broj	Organizirana sportska događanja za građane i turiste (n=2015)	10	2020.	Godišnje	Grad Slatina i Zajednica sportskih udruga Grada Slatine
Mladi uključeni u sportske klubove	Broj	Sportske aktivnosti mladih u sportskim klubovima (n=2015)	300	2020.	Godišnje	Grad Slatina / Zajednica športskih udruga Slatine

Razvojni prioritet 3.3. Jačati participativno upravljanje

Cilj

Jačati demokratičnost u procesu donošenja odluka o gospodarskom i društvenom razvoju grada

Opravdanje

Na području grada Slatine je registriran velik broj organizacija civilnog društva koje aktivno doprinose društveno-gospodarskom razvoju grada. Angažirano sudjelovanje udruga u provedbi razvojnih projekata je istaknuto kao jedna od razvojnih snaga grada. U sklopu ovog prioriteta će se pružiti dodatna podrška osnaživanju kapaciteta civilnog društva za sudjelovanje u jačanju razvoja grada, a osobito će se poticati suradnja s tijelima gradske uprave. Naglasak ovog prioriteta je i na mogućnostima korištenja povoljnog geografskog položaja grada (u blizini državne granice s Mađarskom). U tom smislu je jedna od razvojnih prilika, koju treba dodatno jačati, i suradnja na zajedničkim razvojnim projektima s gradovima iz prekograničnog područja, ali i ostalim domaćim gradovima.

Opis

Prioritet se operacionalizira kroz tri mjeru u okviru kojih su naglašena ključna područja djelovanja u području participativnog upravljanja. U okviru mjeru su predviđene specifične intervencije za jačanje kapaciteta za upravljanje razvojem, sudjelovanje civilnog društva u procesu donošenja javnih odluka i osnaživanje međugradske suradnje.

Mjere:

3.3.1. Jačati ulogu organizacija civilnog društva

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata:

- Izraditi programe suradnje s organizacijama civilnog društva, definirati teme od zajedničkog interesa i oblike potpore za provedbu programa (stručna, finansijska, administrativna, infrastrukturna i drugi oblici potpore)
- Razvijati sustavnu komunikaciju između gradske uprave i organizacija civilnog društva
- Jačati uključenost građana i organizacija civilnog društva u realizaciji zajedničkih razvojnih projekata s drugim gradovima
- Razvijati i promovirati društveno poduzetništvo

Pokazatelji ishoda za Mjeru 3.3.1.

Pokazatelj ishoda			Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
Definicija	Jedinica	Opis	Vrijednost	Godina		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Uključivanje javnosti u donošenje razvojnih odluka	Broj javnih rasprava	Poboljšanje participativnog upravljanja Gradu Slatini (n=2015=3)	5	2020.	Godišnje	Grad Slatina

3.3.2. Osnažiti međugradsku suradnju

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata:

- Poboljšati pristup informacijama o primjerima dobre prakse i mogućnostima suradnje s drugim gradovima unutar i izvan Virovitičko-podravske županije;
- Ojačati suradnju s gradovima u prekograničnom području (Mađarska);
- Pripremiti i razvijati zajedničke razvojne projekte s gradovima za kandidiranje na EU fondove

Pokazatelji ishoda za Mjeru 3.3.2.

Pokazatelj ishoda			Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
Definicija	Jedinica	Opis	Vrijednost	Godina		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Zajednički projekti s drugim domaćim i inozemnim gradovima	Broj i vrste	Uspostavljeni oblici suradnje s drugim gradovima u pripremi i realizaciji razvojnih projekata od obostranog interesa (n=2015=2)	6	2020.	Godišnje	Grad Slatina

3.3.3. Osnaživati kapacitete za upravljanje gradom

Popis indikativnih aktivnosti/programa/projekata:

- Ulagati u informatizaciju javne uprave (e-uprava)
- Razvijati znanje te primjenjivati nove koncepte upravljanja gradom – poglavito koncept integriranog upravljanja
- Unaprijediti znanja gradske uprave o suvremenim upravljačkim vještinama i menadžerskim alatima (seminari, tečajevi, stručno ospozobljavanje, treninzi i dr.)
- Organizirati i provoditi kampanje za jačanje svijesti građana o važnosti lokalnog partnerstva u jačanju ukupnog razvoja grada
- Provoditi kontinuiranu komunikaciju između tijela gradske uprave (upravna tijela grada, gradske institucije, javna poduzeća) i mjesnih odbora
- Razvijati mehanizme suradnje i protoka informacija na vertikalnoj razini (između gradske uprave, poslovnog sektora, organizacija civilnog društva)
- Razvijati programe održivog gospodarenja prostorom i nekretninama u vlasništvu Grada
- Jačanje kapaciteta Gradske razvojne agencije Slatina

Pokazatelji ishoda za Mjeru 3.3.3.

Pokazatelj ishoda			Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
Definicija	Jedinica	Opis	Vrijednost	Godina		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Edukacija djelatnika gradske uprave i ustanova u vlasništvu grada o upravljačkim i komunikacijskim vještinama	Broj edukacija	Djelatnici obučeni za efikasno upravljanje (n=2015=0)	5	2020.	Godišnje	Grad Slatina

5. PROVEDBA

Provedba strategije razvoja Grada Slatine se temelji na povezanosti raspoloživih izvora financiranja s elementima strateškog okvira razvoja grada do 2020. godine. Detaljno razrađen Akcijski plan je okosnica provedbe strategije i podloga za proračunsko planiranje u smjeru realizacije postavljenih razvojnih ciljeva za razdoblje do 2020. godine.

5.1. Financijski okvir

Financijski okvir prikazuje ključne elemente Akcijskog plana za provedbu Strategije razvoja Grada Slatine u trogodišnjem razdoblju od 2016. do 2018. godine. Akcijski plan povezuje strateški okvir s očekivanim troškovima i izvorima financiranja strategije što je prepostavka uspješne realizacije svih predviđenih razvojnih projekata.

Procijenjena vrijednost svih razvojnih projekata koji se planiraju realizirati do 2018. godine iznosi **812.057.994,62** kune. Očekuje se da će financijski najzahtjevnija biti provedba cilja 1 – Razvijati

konkurentno gospodarstvo, pa će se na projekte u sklopu tog cilja utrošiti 85% ukupno procijenjene vrijednosti za provedbu strategije do 2018. godine. Oko 11% ukupno planiranih finansijskih sredstava do 2018. godine bit će usmjereno na postizanje cilja 3 – Unapređenje kvalitete života, a približno 4% će biti potrebno za realizaciju svih planiranih projekata u sklopu cilja 2 – Poticati ruralni razvoj.

Tablica. Procijenjena finansijska vrijednost ciljeva i prioriteta Strategije razvoja Grada Slatine za razdoblje od 2016. do 2018. godine

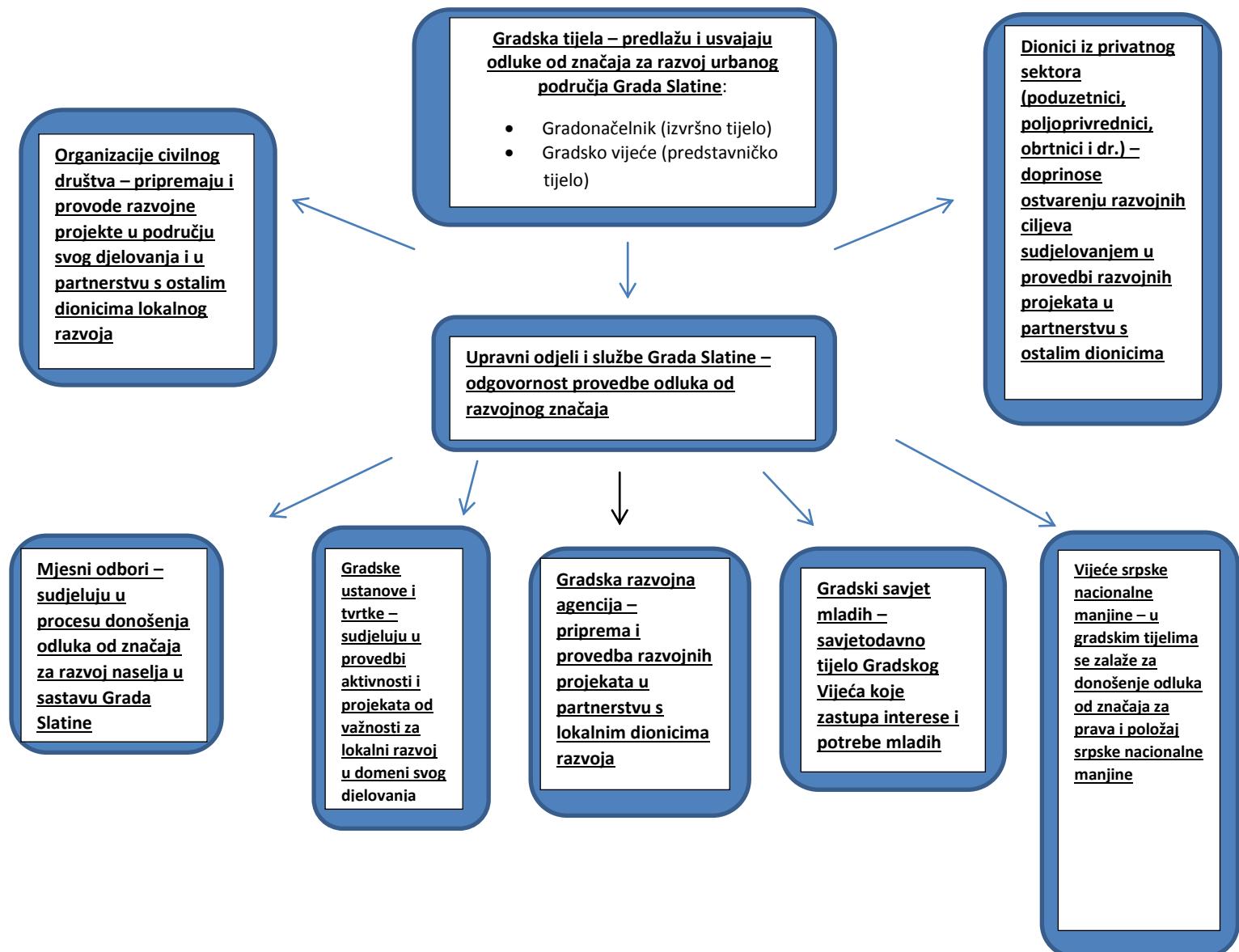
Ciljevi i prioriteti		Procjena potrebnih sredstava u razdoblju 2016.-2018.
1.	RAZVIJATI KONKURENTNO GOSPODARSTVO	188.686.929,78
1.1.	Razvijati ljudske potencijale, znanje i inovativnost	10.330.000,00
1.2.	Ojačati ekonomsku uspješnost poduzetnika	3.445.000,00
1.3.	Privlačiti investicije temeljene na suvremenim tehnologijama	8.750.000,00
1.4.	Razvijati prometnu povezanost i poslovnu i komunalnu infrastrukturu	166.161.929,78
2.	POTICATI RURALNI RAZVOJ	41.860.000,00
2.1.	Poticati razvoj poljoprivrednih djelatnosti veće dodane vrijednosti	14.530.000,00
2.2.	Poticati razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima	5.900.000,00
2.3.	Poboljšanje komunalne i društvene infrastrukture ruralnih naselja	21.430.000,00
3.	UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA	119.161.000,00
3.1.	Revitalizirati tradicijske, kulturne i prirodne vrijednosti u funkciji održivog razvoja	22.398.000,00

3.2.	Poboljšati kvalitetu socijalne skrbi, predškolskog i školskog odgoja te sustava zdravstvene i civilne zaštite	73.598.000,00
3.3.	Jačati participativno upravljanje	23.165.000,00
UKUPNO SVI CILJEVI:		349.707.929,78

*podaci preuzeti iz Akcijskog plana

5.2. Institucionalni okvir

Grad Slatina je pokretač i koordinator procesa izrade strategije urbanog područja Grada Slatine. Sa svrhom zadovoljavanja načela partnerskog pristupa u upravljanju razvojem Grada, u procesu izrade su aktivno, ravnopravno i sustavno bila uključena sva gradska tijela, ustanove i tvrtke, kao i predstavnici organizacija civilnog društva i privatnog sektora. Institucionalni okvir za provedbu strategije će se zasnivati na jasno definiranim ulogama i zadaćama svih relevantnih dionika koji su sudjelovali u procesu izrade ovog strateškog dokumenta te koji svojim djelovanjem izravno ili neizravno utječu na razvoj urbanog područja Grada Slatine.

5.3. Strateški projekti

U razdoblju provedbe Strategije razvoja Grada Slatine, do 2018. godine naglasak će biti na provedbi deset strateških projekata od posebnog značaja za razvoj urbanog područja Grada Slatine. Ukupna vrijednost svih devet identificiranih strateških projekata je 130.000.000,00 kuna, a realizirat će se oslanjanjem na različite izvore financiranja (javni proračuni, alternativni izvori financiranja – javno-privatna partnerstva, EU fondovi). U sklopu cilja 1 – Razvijati konkurentno gospodarstvo identificiran je najveći broj strateških projekata, odnosno njih šest, te će se na njih utrošiti glavnina ukupne vrijednosti svih strateških projekata (96%). Finansijska sredstva u okviru ovog cilja će se uglavnom usmjeriti u infrastrukturne projekte iz područja poduzetništva, prometa i zaštite okoliša. Preostala sredstva (4%) utrošit će se na realizaciju jednog, odnosno dva strateška projekta u okviru ciljeva 2 – Poticati ruralni razvoj i 3 – Unaprjeđenje kvalitete života.

Tablica. Strateški projekti i njihova finansijska vrijednost u razdoblju provedbe Strategije razvoja Grada Slatine do 2018. godine

Red.br.projekta	Naziv projekta	Ukupna vrijednost projekta u kunama
1.	Izgradnja poduzetničkog inkubatora	7.500.000,00
2.	Ulaganje u poduzetničke zone	10.000.000,00
3.	Projektiranje Podravske brze ceste dionica Suhopolje-Slatina	5.000.000,00
4.	Obnova državne ceste D2 Suhopolje - Sladojevci (dionica Bistrica-Sladojevci)	25.000.000,00
5.	Revitalizacija gradskih trgova i rekonstrukcija nerazvrstanih cesta	3.500.000,00
6.	Aglomeracija Slatina (pročišćavanje otpadnih voda i odvodnja)	50.000.000,00
7.	Reciklažni centar sa sortirnicom i nabava opreme za učinkovito gospodarenje otpadom	3.000.000,00
8.	Obrana od poplava sustavom akumulacijskih jezera	3.000.000,00
9.	Rekonstrukcija i uređenje zgrade Starog kotara	11.500.000,00
10.	Razvoj sportsko rekreacijskih sadržaja u Slatini (sportska dvorana, bazen, nogometni, teniski i drugi tereni, dječji zabavni parkovi)	10.000.000,00
Ukupno		128.500.000,00

Cjeloviti prikaz planiranih projekata do 2020. godine detaljno je prikazan u akcijskom planu koji je sastavni dio ove Strategije.

5.4. Horizontalna načela

Nediskriminacija i održivi razvoj su ključna horizontalna načela koja su se poštivala u svim koracima procesa izrade strategije razvoja grada Slatine (analiza stanja, ciljevi, prioriteti, mjere).

Načelom nediskriminacije se osigurava ravnopravna uključenost svih društvenih skupina u provedbi strategije. Nediskriminacija je posebice uzeta u obzir kod oblikovanja prioriteta i mjera vezanih za probleme i potrebe u području tržišta rada i socijalne skrbi. Analizom stanja tržišta rada je utvrđeno da su u strukturi nezaposlenog stanovništva najviše zastupljene žene, mladi bez iskustva i stariji. Stoga je mjerom 1.1.2. *Poticati povezivanje tržišta rada i gospodarstva* predviđena provedba aktivnosti za jačanje kompetencija ranjivih društvenih skupina s ciljem uključivanja na lokalno tržište rada i umanjenja rizika od siromaštva. Pokazateljem u okviru ove mjere će se pratiti broj i učinkovitost provedbe edukacija namijenjenih povećanju kompetencija teško zapošljivih osoba. Riziku od siromaštva je izloženo i stanovništvo ruralnih područja koja ulaze u obuhvat urbanog područja Grada Slatine. Ruralno stanovništvo je uglavnom orientirano na bavljenje poljoprivredom koja je okosnica gospodarstva ruralnih područja i u kojoj se ostvaruju znatno niži prihodi nego u drugim djelatnostima. Zbog toga su u okviru razvojnog prioriteta 2.2. *Poticati razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima* razrađene mjere namijenjene diversifikaciji gospodarstva ruralnih područja s ciljem poboljšanja životnih uvjeta i životnog standarda ruralnog stanovništva i poticanja demografske obnove sela. U području socijalne skrbi su identificirani problemi i potrebe koji stavljuju u nepovoljan položaj starije i nemoćne te odrasle i djecu s posebnim potrebama. Mjerom 3.2.1. *Unaprijediti kvalitetu izvaninstitucionalne i institucionalne socijalne skrbi* će se specifičnim programima, aktivnostima i projektima djelovati na poboljšanje društvenog položaja i učinkovitijeg zadovoljavanja potreba ovih društvenih skupina.

Načelo održivog razvoja podrazumijeva brigu o kvaliteti okoliša i racionalno korištenje prirodnih resursa. Kvaliteta prirodnog okoliša, bogatstvo i raznolikost prirodnih resursa su identificirani kao ključne razvojne snage urbanog područja Grada Slatine. Načelo održivosti je sadržano u razvojnoj viziji te svim ciljevima i prioritetima strategije čime se doprinosi ostvarenju županijskih, nacionalnih i europskih ciljeva zaštite okoliša i resursne učinkovitosti. U okviru cilja 1. *Razvijati konkurentno gospodarstvo* i prioriteta 1.3. *Privlačenje investicija temeljenih na suvremenim tehnologijama* su specifično oblikovane mjere koje se odnose na jačanje primjene „zelenih“ poduzetničkih praksi i obnovljivih izvora energije u sektoru poduzetništva (mjere 1.3.1. *Intenzivirati korištenje obnovljivih izvora energije* i 1.3.2. *Poticati ulaganja privatnih poduzetnika u djelatnosti intenzivne znanjem i tehnologijom*). U okviru istog cilja će se doprinijeti i učinkovitijoj zaštiti okoliša kroz poboljšano upravljanje pojedinačnim okolišnim sastavnicama kao što su prirodni vodotoci i otpad (mjere 1.4.2. *Poboljšati zaštitu vodotoka i zelenih površina kvalitetnim sustavom vodno-komunalne infrastrukture*, 1.4.3. *Jačati održivo gospodarenje otpadom*). Ciljem 2. *Poticati ruralni razvoj* se ostvaruje doprinos zaštiti okoliša kroz poticanje razvoja ekološke poljoprivrede, te očuvanje ekoloških funkcija šumskog bogatstva. Učinak cilja na stanje okoliša će se pratiti posebno oblikovanim pokazateljem usmjerenim na praćenje zastupljenosti ekoloških poljoprivrednih površina. Za ovaj cilj je, s obzirom na načelo održivog razvoja, relevantno ostvarenje mjera 2.1.1. *Poticati ekološku poljoprivrodu*, 2.1.2. *Jačati*

edukaciju poljoprivrednika u vezi primjene suvremenih metoda upravljanja poljoprivrednim gospodarstvima i 2.2.1. Poboljšanje podrške razvoju drvne industrije. U odnosu na cilj 3. *Povećati kvalitetu života, održivom razvoju i zaštiti okoliša doprinosi mjera 3.1.2. Održivo koristiti prirodnu i kulturnu baštinu u turističke svrhe* u sklopu koje će se provoditi aktivnosti s naglaskom na jačanje kolektivne svijesti o zaštiti okoliša i održivom uključivanju i promociji prirodne baštine u funkciji jačanja turističkog i ukupnog lokalnog razvoja.